"LIETUVA" SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
Eina Pėtnyčiomis, Chicago, Ill.
Metine prenumerata:
Suvienytose Valstijose $2.00
Kanadoje ir Meksike $2.50
Visose kitose užsienio šalyse $3.00
Prenumerata apmokama iš viršaus. Prenumeratos metas skaitosi nuo dienos užsirašymo, ne nuo Naujų Metų. Apgarsinimų kainų klauskite laiške. Adresuokite:
A. OLSZEWSKI
3252 So. Halsted St. CHICAGO, ILL.

LIETUVA

THE LITHUANIAN WEEKLY "LIETUVA"
Published Fridays at Chicago, Ill.
Yearly Subscription rates:
In United States $2.00
To Canada and Mexico $2.50
To all other Foreign Countries $3.00
Advertising rates on application. Address
A. OLSZEWSKI, Pub.
3252 So Halsted St., CHICAGO, ILL.

The State Historical Society of Wisconsin

Entered as Second-Class matter July 13th, 1893, at the Post Office of Chicago, Illinois, under Act of March 3rd, 1879.

Metai XXVI | CHICAGO, ILL., PENKTADIENIS, BALANDIS (APRIL) 20 d., 1917 M. | No. 16

Didėji Karė.

Kongresas pripažino Suvienytų Valstijų valdžiai tiesą užtraukti didžiausią, kokia iki šiol kada nors buvo užtraukta, paskolą 7 miliardų doliarių. Iš tų pinigų 3 miliardai bus pavesta talkininkams, o 4 miliardus pasilaikys sau kariumenės reikalams. Tie pinigai yra dideli, bet jeigu karė nors pusę metų dar užsitrauks, jų neužteks nei Suvienytoms Valstijoms, jeigu jos ištikro eis karėn, nei talkininkams, reiks vėl kitą paskolą parupinti, ypač Rusijai greitai vėl pinigų pritruks, nes jų ji nei svetur, nei namieje valdant carui gauti negalėjo, jeigu tik Francuzija jų neskolino. Naujoji Rusijos valdžia didesnį civiliuotuose kraštuose turi užsitikėjimą ir didesnį pritarimą negu despotiška caro valdžia, kuri Rusijai daugiau blogo poadarė negu didžiausi jos priešai, išėmus gal vien Vokietiją. Ir pati caro valdžia Rusijoj buvo vokiška, todėl ji spaudė ne tik nerusiškos kilmės Rusijos piliečius, bet ir pačius rusus, už tai bu o ten nesenai laikai, kuomet vokiečiai buvo tikri Rusijos valdonai.

Dabar Suvienytos Valstijos, kiek tas yra galima, drutina savo kariškas pajiegas, kurios buvo, sulyginant su Europos kraštų pajiegomis, labai menkos, drutinimui jų pinigų nesigaili, bet tvirtai kariumenei pinigų neužtenka, tam dar daugiau reikia žmonių stojančių kariumenėn, bet kol kariumenės tvirtumas reisis vien ant liuosnorių malonės, tvirtos kariumenės sutverti negalima, nors verbavimo biurų daugiausia butų sutverta. Reiks, jeigu Amerika turės dalyvauti karėj Europoj, įvesti ir čia priverstiną tarnavimą kariumenėj, kaip tai padarė Anglija, kur prieš karę ir jos pradžioj kariumenė taipgi buvo iš liuosnorių renkama ir dėlto gal labjausiai karė be persvaros taip ilgai traukiasi. Prezidentas ir karės ministeris mano ir Amerikoj įvesti priverstiną tarnavimą visų vyrų iki 25 metų ir iš tų suorganizuoti kariumenę iš 2 milionų kareivių, kurią bus galima pagelbon talkininkoms Europon pasiųsti. Bet suorganizavimui tokios kariumenės reikia laiko, kadangi Amerikai truks ypač tokių kariumenei, aficierų, o jų rankos pamojimu sutverti negalima. Francuzija žada lavinti kariumenę atsiųsti savo aficierus iš sužeistų, kokių turi labai daug.

Tuom tarpu Suvienytos Valstijos negali padėti talkininkams Europon pasiųsti žemės kariumenės, nes tokios atliekamos kariumenės visai neturi. Buvęs Suvienytų Valstijų prezidentas Roosevelt, kurs su savo liuosnoriais dalyvavo karėj su Ispanija, atsišaukė į valdžią su prašymu leisti jam suorganizuoti iš liuosnorių 100,000 kareivių ir su jais keliauti Francuzijon padėti francuzams. Sako, kad su pasisiulymais prie Roosevelto kreipiasi daug liuosnorių, norinčių jo kariumenėn pastoti, bet visgi nežinia, ar vienas privatiškas žmogus įstengs surinkti 100,000 kareivių-liuosnorių, kuomet tiek surinkti valdžiai buvo nelengva. Ispaniškoj karėj savo raitelių Roosevelt turėjo vos porą tukstančių.

Padėti išvalyti Atlantiką nuo vokiškų laivų užpuolikų ir submarinų jau išplaukė tuli Amerikos kariški laivai ir paliuosavo buvusius Amerikos pakrantėse angliškus ir francuziškus laivus, kurie vieni neįstengė apsaugoti gabenančius maistą, amuniciją ir kitokius reikalingus daiktus laivus. Reikia tikėti, kad prisidėjus puikiam Amerikos laivynui, laivai su reikalingais karėj daiktais, plaukianti Europon, geriau bus nuo vokiečių apsaugoti, o tokį daiktai karę vedančioms Europos tautoms yra dar reikalingesni negu kareiviai, nes nei kareiviai be maisto mušio laukuose laikytiesi negali. Teisingai Illinois valstijos gubernatorius pasakė, jog karės persvarą Europoj atgabęs ne kareivių kraujas mušių laukuose, bet Amerikos farmeriai, turinti parupinti maistą ir už Amerikos naudą kovojančioms Europos tautoms. Amerika todėl ir rupija maistą Anglijai ir Francuzijai, kuomet Vokietija negalės to iš kitur gauti, visi jos žmonės turės badauti; jie ir dabar badauja, nors valdzia stengiasi tai paslėpti, bet tą išduoda kilančios dideliuose miestuose maisto riaušės.

Kadangi vokiečiai ištikro išnaikino dikčiai talkininkų pirklybinių laivų, jiems vis sunkiau prigabenti likusiais laivais maistą ir kitokius daiktus, tai kad jiems pagelbėti, Amerika dirbdina apie tukstantį pirklybinių laivų gabenimui maisto ir kitokių daiktų talkininkams. Lavus tuos su daiktais pasiųs visokiais keliais, kad nesusitiktų su vokiškais submarinais. Jie bus apginkluoti.

Kaip rodosi, išpalengvo visa Amerika stos taipgi prieš Vokietiją ir visi portai bus uždaryti vokiškiems laivams. Neutrališkumą žadėjo, kol-kas, užlaikyti tik Chili ir Mexika. Bet ir ant Chili Vokietija negali perdaug užsitikėti. Jeigu vokiečiai paskandys kokį nors Chili pirklybinį laivą, be abejonės ir Chili stos prieš Vokietiją, kaip prieš ją jau stojo visos kitos svarbesnės Pietinės Amerikos republikos, o Brazilija ir Argentina, Kuba, Panama ir Bolivija jau ir karę apšaukė. Argentinoj net kariumenė turi ginti vokiečių nuosavybę, taip jų visur nekenčia.

Svarbųs atsitikimai gali buti rytiniame fronte, tik ne ant mušio lauko. Šioje karėje Rusija, nors nuo jos talkininkai daug tikėjosi, menką vien lošia rolę, o po revoliucijai ji dar vis negali atsigriebti. Tikro padėjimo Rusijoj Amerikoj ir žinoti negalima, bet kaip rodosi, perdaug gerai ten nėra, netrūksta ten neužganėdintų, o kas svarbiausia, kad maišatį mėgina sukelti nebuvę caro valdžios tarnai reakcijonieriai, bet tie, nuo kurių tikėtasi parėmimo naujosios valdžios — socialistai ir radikalai, kuriems, matyt, reakcija buvo labjau pageidaujama, negu didesnė laisvė. Juos tai Vokietijos valdžia ir nori panaudoti atitraukimui Rusijos nuo talkininkų. Vokietija Rusijon per savo teritoriją leido keliauti Šveicarijoj gyvenusiems socialistams, davė net jiems kelionei traukinį. Bereikalo juk Vokietija niekam malonių niekados nerodė; jeigu dabar rusiškiems socialistams rodo malonumą, tai, matyt, laukia, kad jie Rusijoj vokiečiams patarnaus. Ir Švedijoj atsibuvo susivažiavimas vokiškų socialistų ir rusiškų pasitarti apie tokią taiką, kurioj vokiečiai nebutų įveikti. Bet tąsyk turėtų but įveiktos pažangesnės Vakarinės Europos tautos. Ar todėl pažangos norima? Taika be karės išrišimo butų rengimas dirvos naujai, gal dar baisesnei karei. Tokiu budu socialistų prisidėjimas prie jos padarymo karių ne tik neišnaikintų, bet naujoms karėms dirvą rengtų. Šauksmai, kad socializmas vien kares išnaikįs butų ne tik be pamato, bet net visai juokingi ir veidmainingi.

Kaip rodosi, Rusijoj prieš naująją valdžią galvas kelia ir reakcijos pasekėjai, buvę caro tarnai Turkestane, prisakius kariškai tarybai, suareštavo Turkestano genearl-gubernatorių, negeriausiai atsižymėjusį karėj su Japonija ir karės fronte prie Rygos generolą Kuropatkiną už dalinimą kaimiečiams ginklų iš arsenalų. Turbut jis norėjo menkai išmanančius kaimiečius sukelti prieš naująją Rusijos valdžią ir su jų pagelba sugrąžinti carui sostą. Pasitaiko maištai ir tikros Rusijos miestuose. Jeigu bus išversta naujoji valdžia Rusijoj, greičiausiai ten sugrįž vėl caro valdžia, nes jos pritarėjų ten dar yra gana.

Vyriausiuoju Rusijos kariumenių vadu tapo paskirtas generolas Aleksiejev, bet ne tas, kuris pagimdė ir pralošė karę su Japonija. Naujasis vadas iki šiol dar niekur neturėjo progos atsižymėti.

Rusijos karės fronte maži priešingų kariumenų susirėmimai be didesnės svarbos buvo vis tose jau vietose: prie Dauguvos, Volyniaus gubernijoj ir Galicijoj, Karpatų kalnuose. Bet tame fronte nei viena pusė nieko svarbesnio nenuveikė.

Rusijoj pagauta norint svetur išgabenti caro daug procentinių popierių ir sudėti jas kokiame Amerikos banke, bet nepasisekė. Tie caro turtai tapo konfiskuoti. Bet liko jam dar vis nemažai pinigų sudėtų svetimuose bankuose.

Kaip praneša iš Viennos, Austrija nori atskiros taikos su Rusija, nes naujai jos valdžiai išsižadėjus užgrobimų, nėra už ką karo vesti. Susitaikymas Rusijos su Austrija galėtų užkenkti vien Vokietijai, jeigu jai nepasisektų taipgi atskirą taiką padaryti. Padarius taiką su Austrija, atliktų Rusijos kariumenė, kovojanti su Austrija, ji galėtų talkininkams padėti jų kovoj su vokiečiais. Atskira taika Rusijos su Austrija Vokietijai butų labai vodinga.

Maži susirėmimai priešingų kariumenių buvo Rumunijos fronte. Balkanuose, Macedonijoj, tarp upės Černa ir Presba ežero smarkiau negu paprastai veikia abiejų pusių artilerijos. Ir Albanijoj italai išvaikė austrų kariumenę aplinkinėse Korica.

Mesopotmijoj anglai vis dar muša turkus ir stumia juos šiaurių link, o Kaukazo fronte rusai juos pradeda mušti. Šiaip čia svarbesnių permainų nėra. Nėra permainų nei itališkame fronte. Tame fronte veikia vien artilerija, pasitaiko ir maži patrolių susirėmimai.

Vokietijoj, dėl sumažinimo duonos porcijų daugelyj vietų neužganėdintų žmonių minios vėl kėlė smarkias riaušes. Darbininkai nutarė sukelti visuotiną straiką privertimui valdžios užbaigti karę be užkariavimų, kurių gali negauti nei tęsiant karę.

Vakariniame karės fronte vokiečiams vis nesiseka. Garsus Hindenburg neįstengia atsilaikyti lygiai prieš anglus, kaip ir prieš francuzus ir prieš vienus ir prieš kitus turi atgal trauktiesi. Anglai ir farncuzai stengiasi su visu vokiečius išvyti iš Francuzijos ir Belgijos. Francuzai užpuolė vokiečius su visu smarkumu 25 mylių fronte tarp Soissons ir Rheims. Čia francuzams teko suviršum 10 tukstančių nelaisvių ir daug kanuolių ir kulkasvaidžių. Mušis čia vienok dar traukiasi, nors francuzai jau paėmė pirmą vokiečių atsigynimo liniją.

Negeriau vokiečiams sekasi ir anglų fronte Francuzijoj, kurie išvijo vokiečius iš viso anglinio apskričio Lens ir nuo jų atėmė svarbiausias anglių kasyklas, kurios kasmetai duodavo suviršum milioną tonų anglių. Anglai išvijo vokiečius iš visos linijos tarp Bapaume ir Cambrai. Francuzai gi užėmė priemiesčius miesto St. Quentin, tai ir mieste vokiečiai ilgai laikytiesi negalės. Nors jie kontr-atakais mėgina priešus atgal atmušti, bet tas nesiseka atsiekti, priešingai, talkininkai atima vis daugiau buvusių vokiečių rankose miestų. Vokiečių pozicijas talkininkai bombarduoja dabar iš pačių vokiečių kanuolių, nes turi jų atėmę suviršum 200.

Francuzai žengia vis toliau vokiečių teritorijon Alzatijoj, o vokiečiai, kol-kas, neįstengia jų sulaikyti. Ir anglai Lens apskrityj nelaisvėn paėmė apie 14,000 vokiečių.

Minėtas žinovas priduria, kad tie veikimai, kurie įvyko, nebuvo pageidaujami priešų vadovų.

Iš Karės Lauko.

RUSIJA ATSIŽADA KONSTANTINOPOLIO.

Petrogradas, balandžio 10 d.—Tuolaikinė Rusijos valdžia per premierą kunigaikštį Lvovą, atvirai apreikšdama, kad "valstybė pavojuj," išleidžia šitoki apskelbimą:

"Naujoji valdžia nesistengia kitas šalis valdyti, atimti joms jų šalies tėvonybę, ar vieku svetimas žemes užimti. Jos tikslu yra įsteigti pasiliekamą taiką, paremtą šalių teisėmis pačioms apie savo likimus spręsti. Naujoji valdžia nesistengia pavergti, ar žeminti nei vienos."

Šituo valandos apskelbimu Rusija atsižada savo troškimų Konstantinopolį užkariauti kaipo dalies kainos už taiką.

1,000 ANGLŲ PATEKO VOKIEČIAMS.

Didelė puga tuo tarpu sulaikė anglų jiegas, kurios nuo septintadienio ryto mušė vokiečius pagal Arras-Lens šoną. Žemai nugulę debesys ir tirštai puolantis sniegas labai tramdė kareivijų judėjimą pereitą trečiadienį.

Anksti rytmetyj Monch-le-Preux kaimas ir augštumos nuo Arras į rytus pateko į anglų rankas ir, kaip iš Londono pranešama, buvo palaikyti nežiurint vokiečių dviejų užpuolimų. Nuo šitos pozicijos į šiaurę, kaip iš Berlino pranešama, anglų pėstininkai ir raitelių užpuolimai arti Fampoux ir Roeux tapo atmušti su dideliais nuostoliais.

Londono pranešimas sako, kad Bullecourt apielinkėj, nuo Cambrai į vakarus, feldmaršalo Haig kareivijos, įsigavo į vokiečių poziciją, bet vėliaus didesnių pajiegų atgaliais puolimais buvo priverstos grįžti į savo pirmutines pozicijas. Apie šitą mušį ir apie mušį arti Hardecourt, nuo St. Quentin į šiaur-vakarius Berlinas pranešdamas, sako, kad tukstantis anglų paimta nelaisvėn ir 25 mašininės kanuolės paimta.

Arti St. Quentino, nuo Soissons į Rheims ir rytų linkui Šampanijoj eina smarkus besišaudymas iš kanuolių tarp francuzų ir vokiečių.

NUSPRĘSTINIS KARĖS MUŠIS, SAKO VOKIEČIŲ ŽINOVAS.

Amsterdam, balandžio 11 d.—Berlininio laikraščio Vossische Zeitung karės žinovas mano, kad mušis ties Arras busiąs nuspręstiniu karės mušiu.

Girdi, buvo matyta, kad priešas nebandys ties Somme prasilaužti, kadangi pamatą tokiam besikėsinimui prašalino Hindenburgo strateginis besitraukimas. Vienok vokiečiai laikėsi teorijos, kad talkininkai su turimu karės medžiagos stiprumu negali ant vietos nustovėti. Todėl vokiečiai, kiek galėdami, sustiprino Arras liniją ir užklupimas iš netyčių nėra galimas.

ANGLAI PAIMA 6 KAIMUS ARTI LOOS.

Londonas, balandžio 13 d.—Dvylikos mylių šonu, nuo šiaurinės Scarpe upės, piet-rytinėje Arras pusėje į šiaurę mažne iki Loos anglų kareivijos atvarė vokiečius atgal.

Feldmaršalo Haig pajiegos paėmė šešis kaimus. Belaisvių skaitlius nuo didžiojo ofensyvo pradžios pereitą panedėlį pasiekė daugiau kaip 13,000, o kanuolių paimta 166. Daugelis kanuolių atkreipta į vokiečius. Pranešime yra taipgi įdomus tvirtinimas:

Mes nuėjome skersai Hindenburgo liniją septynias mylias nuo Arras į piet-ryčius .

Paimtieji kaimai visi rytinėje, ar šiaurinėje pusėje Vimy kalnų,—Baillad, Willerval, Vimy, Petit Vimy, Givenchy-Gohelle ir Angres.

Šita pergalė laimėta po kitam dideliam smugiui, užduotam pirmiaus devynių mylių šone nuo šiaurinės Hargicourto pusės iki Metz-en-Couture, Arras, St. Quentino šone.

PASIEKUSIEJI WASHINGTONĄ GANDAI.

Washington, balandžio 13 d.—Taikos gandai, ateinantieji į Washingtoną iš įvairių kraštų, verste verčia tikėti, jog juose turi buti dalis teisybės.

Tiesa yra tas. Washingtone apturėta oficialiai pranešimai iš Berno, kur buvusis Austro-Vengrijos ambasadorius Anglijoje, bando tartis su Anglija, manydamas padaryti atskirą sutartį tarp Londono ir Viennos.

Suv. Valstijų valstybės skyrius mano, kad šitie pasiulinimai taikytis greičiausiai bus darbu taikininkų partijos Austrijoje ir kad jie neatstovauja oficialio Viennos valdžios atsinešimo.

Kitas tvirtinimas, plačiai priimtas čia, yra tas, kad Austro-Vengrijos ciesorius Karolis nesusitaiko su imperialiniais vokiečių norais ir norėtų atskirą taiką padaryti, jei prieškarinis jo valdybų stovis, išskiriant Galicijos dalį, pavestą naujai Lenkų valstybei, butų jam užtikrintas.

Anglija, sako, rupinasi panaudoti priemones priešingas vokiečių pastangoms atskirą taiką su Rusija padaryti. Atsiskyrimas Austro-Vengrijos nuo Vokietijos tikslo daugiau negu atsvertų Rusijos pasitraukimą iš karės ir duotų tokias pasekmes, kad ir Bulgarija su Turkija taipgi nuo Vokietijos atsitrauktų.

KARĖS POLITIKA, KOKIOS AMERIKA LAIKYSIS.

Washington, D. C., balandžio 14 d.—Sulyg ištikimų šaltinių Suv. Valstijų padėjimas šitoje karėje bus tokis:

Suvienytos Valstijos nesijungs su talkininkais politiniai, nei tam tikram laikui, nei pastoviai, kad užlaikius Washingtono prasergėjimą nuo "painiojamų susijungimų."

Suv. Valstijos nesirašys po formale talkininkų sutartimi nedaryti atskiros taikos su Vokietija.

Bet Suv. Valstijos stos laikinan kariautinin susijungiman, kad visomis jiegomis vedus karę su Vokietija.

Talkininkams bus užtikrinta, kad Suv. Valstijos nedarys taikos su Vokietija, kol menamas didžiausias pavojus Amerikos šalies saugumui, Vokiečių Autokratumas nebus nuverstas ir didžiausia kliutis pasaulio taikai, paremtai demokratiniais idealais, prusinė karininkybė nebus visiškai nuslopinta.

VOKIETIJA PASINAUDOJA SOCIALISTŲ PAGELBA TAIKOS ATSIEKIMUI.

Londonas, balandžio 14 d.—Menama, kad Vokietija stengiasi taiką atsiekti per socialistus. Nežiurint užsigynimų iš Berlino, žinios iš Danijos ir Švedijos šiądien atkartojo, kad mažiausia keturi socialistų vadovai yra išvažiavę į neutralę Skandinavų šalį, kad suagitavus kitų kariaujančių šalių socialistų konferenciją.

Čia yra manoma, kad Vokietija tikisi sukelti Rusijos socialistų judėjimą atskirai taikai tarp naujosios tuolaikinės valdžios ir Berlino.

Bet Stockholmo žinia šiądien privedė švedų socialistų vadovą Henin sakant, buk jau gauta pasižadėjimai nuo vokiečių ir francuzų socialistų pributi taikos konferencijon, kurion pirmiaus agitavo rusai socialistai grįžtantieji iš ištrėmimo Šveicarijon per Vokietiją. Pasakyta, kad anglai socialistai atmetę pakvietimą konferencijon.

FRANCUZŲ DIDELI LAIMĖJIMAI; 10,000 VOKIEČIŲ PATENKA NELAISVĖN.

Paryžius, balandžio 16 d. — Po kelių dienų prirengiamojo bombardavimo francuzai šiądien pradėjo didelį varymą 25 mylių šonu. Nuo Soissons iki Rheims naujasis ofensyvas nušlavė vokiečių linijas. Jau priskaityta 10,000 vokiečių belaisvių. Puolimas įvyko tame šone, kurio kiekvienas colis buvo aptvirtintas tiek, kiek tik vokiečių militaris mokslas ir atsargumas neša. Naktinis pranešimas sako: "Pasiutiškas mušis įvyko visu šonu, kur priešas sutraukė labai svarbias jiegas ir didelę apšti art lerijos. Visur musų kareivijų narsa pergalėjo energingą musų priešų besigynimą."

Francuzai Paėmė Visą Pirmą Liniją.

Tarp Soissons ir Craonne visa pirmoji vokiečių pozicija pateko į gen. Nivelle kareivijų rankas. Nuo Craonne į rytus francuzai užėmė priešo antrą poziciją nuo Juvincourt į pietus. Toliaus į pietus francuzai, žengdami pirmyn, nukėlė savo liniją iki Bermericourto ir iki Aisne kanalo ties Loivre ir Courey.

Smarkius atgalius puolimus, mėgintus kelis kartus nuo Ville-Au-Bois į šiaurę francuzų šuviai atmušė ir didelius nuostolius priešui padarė.

Be kalinių francuzai paėmė didelę apštį medžiagos, bet dar nėra apskaityta.

VOKIEČIŲ NAUJAS TAIKOS PASIULINIMAS RUSAMS.

Londonas, balandžio 17 d.—Morning Post berninis korespondentas sako, vokiečių valdžiai įtikinant visuomenę visokiais budais, kad atskira taika su rusais netrukus busianti padaryta.

ANGLAI PAĖMĖ 14,000 VOKIEČIŲ NUO BALANDŽIO 9.

Londonas, balandžio 16 d. — Oficialis anglų žinybos pranešimas iš Francuzijos sako: "Nuo balandžio 9 d. mes paėmėme suviršum 14,000 belaisvių. Kanuolių 194."

Nors anglų žvalgai yra buvę Lens'o gatvėse ir gen. Haig kareiviai St. Quentino užmiesčiuose, bet puolimas nei vieno šitų miestų oficialiai nėra paskelbtas.

Nežiurint to, kad visa linija tarp Lens ir St. Quentino vokiečių atsispyrimas sustiprintas, bet gen. Haig praneša apie paėmimą Villeret, kuris ištiesina jo liniją nuo St. Quentino į šiaur-vakarius.

Anglai pamažu platina antrąją spragą Hindenburgo linijoje nuo St. Quentino į šiaurę. St. Quentin dega toliaus.

MAIŠTAI VOKIETIJOJE; SUOKALBIS REVOLIUCIJĄ SUKELTI.

Amsterdam, balandžio 16 d. — Pranešimai iš daugelio šaltinių nurodo į esančius maištus Vokietijoje ir suokalbiavimą ciesorinę valdžią nuversti. Pranešimai yra tokie:

1) Maištai ir grumojimai straiku dėl duonos porcijų sumažinimo. Straikai šovinių, medžio ir kilnonės pramonėse.

2) Organizavimas partijos priešingos karei, organizuoja 148 socialistai, tarp kurių yra 15 reichstago narių. Jie priešinasi visai valdžios systemai, jos karės politikai ir užvokietinei tikrosios socialistų partijos politikai.

3) Organizavimas partijos "Vokiečių Republikai" Berne. Josios viršininkais yra ne socialistai, ar revoliucijonieriai, bet apšviestieji vidurinio luomo valstiečiai, sąžinės suerzinti prieš savo pačių valdžią.

IŠ AMERIKOS.

SUĖMĖ VOKIŠKĄ KONSULĮ.

El Paso, Texas. Suėmė čia vokišką vice-konsulį mieste Juarez, Mexikoj, Fredericką Reuter, kurio privatiškas gyvenimas buvo mieste El Paso, iš kur kasdien eidavo į Juarez, Mexikos pusėj.

SARGYBA PRIE KAPITOLIO RUMO.

Washington, D. C. Valdžios šnipai New Yorke susekė suokalbininkų organizaciją pasirengusią išsprogdinti kapitolio rumą. Todėl rumo sargyba tapo sudrutinta. Bet sunku suprasti, ką per išsprogdinimą rumo suokalbininkai norėtų atsiekti. Juk rumas yra tik trioba, jis pats nieko ne veikia. Po saulės nusileidimo sargyba niekam neleidžia prie rumo prieiti.

CHINIEČIAI KELIAUJA EUROPON.

Seattle, Wash. Atkako čia iš tolimų rytų Kanados garlaivys 'Express of Russia' ir atgabeno 2500 chiinškų darbininkų, kurie yra siunčiami karės frontan Francuzijon. Pirmutinį chiniečių siuntinį išsirašė Francuzijos valdžia, kuri apsiėmė užlaikyti Chinuose pasilikusias tų chiniečių šeimynas, o po karei valdžios lešomis bus jie namon sugrąžinti. Jie Francuzijoj bus sunaudoti prie tvirtovių ir apkasų pylimo.

TALKININKAI NUO AMERIKOS NEREIKALAUJA KAREIVIŲ.

Washington, D. C. Suvienytų Valstijų valdžia gavo žinią nuo Europos talkininkų, kad jie kareivių, ginklų ir amunicijos turi pakaktinai; jeigu, paveikslan, Rusijoj to trukšta, tai jie pats gali ir jai parupinti, kas kareiviams reikia. Nuo Amerikos jie reikalauja vien pinigų, mėsos, duonos ir kitokių maisto produktų.

BAISI EZPLIOZIJA

Chester, Pa. Dirbtuvėse Eddystone Ammunition Corporation atsitiko čiela eilė expliozijų, kurios išgriovė visą šrapnelių dirbtuvių skyrių. Užmušta 112 žmonių, dauguma moterų, o 121 sunkiai sužeista, o tarp jų daug sužeista taip sunkiai, kad apie jų išgijimą abejojama. Nesuprantama visai kokiu stebuklingu budu dalis darbininkų išsigelbėti galėjo. Kadangi minėtoms dirbtuvėms Rusija ir Anglija buvo užsakiusi 2,500,000 kanuolėms šovinių, tai nužiurima, kad expliozją Vokietijos agentai pagimdė

EXPLIOZIJA.

Trenton, N. J. Dirbtuvėse Delton Fire and Rubber Company atsitiko smarki expliozija, kuri sunkiai sužeidė 16 žmonių.

Philadelphia, Pa. Arsenale Frankford priemiestyj atsitiko expliozija. Vienas vyriškis tapo ant vietos užmuštas, o kitas sunkiai sužeistas.

VOKIŠKI SUBMARINAI PACIFIKO PAKRANTĖSE.

San Francisco, Cal. Laivai, esanti Pacifiko pakrantėse gavo bevieliniu telegrafu persergėjimą prieš esančius Pacifiko pakrantėse vokiškus submarinus. Bet jie čia stačiai iš Vokietijos atkakti negalėjo. Jie turi kur nors rytuose paslaptą submarinoms reikalingų daiktų krautuvę.

STUDENTAI LIUOSNORIAI.

Bloomington, Ill. 180 studentų Illinois Westleyan Universiteto liuosnoriais pastojo kariumenėn. Jie bus padalyti į 4 liuosnorių kompanijas ir pasiųsti tarnauti Suvienytoms Valstijoms, jeigu tik jų pagelba pasirodys reikalinga.

KARĖS TARYBA.

Washington, D. C. Neužilgo Washingtonan susirinks tarptautiška karės taryba. Atkaks čia anglų kariškoji komisija po vadovyste lordo Arthur J. Balfours. Apart jo, konferencijoj dalyvaus admirolas de Chair ir generolas Bridges. Tuom pačiu laiku laukia čia ir francuzų panašios komisijos po vadovyste buvusio ministerių pirmininko Viviani.

ASSEKURUOS IR NUO BOMBŲ.

Albany, N. Y. Valstijos gubernatorius Whitman padėjo savo parašą po tiesų sumanymu, leidžiančiu asekuracijos draugijoms assekuruoti nuosavybę ir nuo bombardavimo ir nuo to padarytų nuostolių.

AUSTRIJOS DIPLIOMATAI IŠVAŽIUOJA.

New York. Jeigu neatsitiks nei jokių trukdymų, skandinaviškų laivu namon iš Amerikos iškeliauja Austrijos ambasados ir konsuliatų nariai. Taipgi mano išvažiuoti apie 125 Austrijos atstovai.

DIRBDINA SUBMARINAS.

Washington, D. C. Laivyno departamentas dirbdina 34 didelius, 800 tonų įtalpos submarinus Electric Boat Co. apsiėmė į 26 mėnesius visus padirbti už $1,524,000 kiekvieną. Tai gana brangiai.

UŽDRAUS PARDAVINĖTI SVAIGALUS.

Concord, N. H. Valstijos legisliatura, 14 balsų prieš 9 priėmė sumanymą uždrausti visoj valstijoj pardavinėjimą alkoholinių gėrimų. Jeigu gubernatorius po uždraudimu pasirašys, pardavinėti svaigalus bus uždrausta nuo gegužio 1 d. 1918 m.

DIDELIS GAISRAS.

Minneapolis, Minn. Balandžio 11 d. sudegė čia dideli elevatoriai, kuriuose sudegė daug javų. Nuostolių ugnis pridirbo ant puses miliono doliarių.

GELEŽINKELIŲ TVARKYMO KOMISIJA.

Washington, D. C. Valdžia paskyrė specialę komisiją iš penkių žymių geležinkelių vedėjų tvarkymui Amerikos geležinkelių per visą karės laiką. Karės laike geležinkeliai pirmiausiai turi tarnauti kariumenei. Dabar be geležinkelių karių vesti negalima.

SUGRIEBĖ AMUNICIJOS KONTRABANDĄ.

Valdžios agentai sugriebė parubežiuose Mexikos organizaciją, besirengiančią parupinti ginklus Mexikai. Prirengta buvo išsiuntimui laivais 25,000 mašininį karabinų ir 4,500,000 griežinių amunicijos.

MAISTO DIKTATORIUS.

Kaip tai padaryta Europoj tvarkymui maisto reikalų, bus paskirtas maisto diktatorius ir Amerikoj. Juom bus paskirtas Herbert C. Hoover, buves maisto komisorius Belgijoj. Hoover dar yra Belgijoj, bet pasirengęs namon grįžti. Amerika, rods, jeigu tik apie ją eitų, maisto kontrolierių nereikalauja, nes ji maisto turi daugiau, negu gyventojai reikalauja, bet ji turi maistą rupinti Europos talkininkams, tai turi jį ir namieje taupyti, kad ir draugams užtektų.

POPIEROS TRUSTAS TEISMAN PATRAUKTAS.

New York. Už išnaudojimą atsakomybėn tapo patrauktas popieros trustas Newsprint Manufacturing Assn ir 7 nariai trusto tarybos.

SVARBUS KLAUSIMAS.

Karė išvelka svarbius, pirma nekliudytus klausimus. Laike karės uždrausta Amerikos piliečiams su jos priešais kokius nors kontraktus, ar sutarimus daryti. Tai klausimas, ar tarp amerikono, ar amerikonės ir Vokietijos piliečio gali but apsivedimai. Tuli sako, kad per visą karės laiką jie į poras nesuriš piliečių su Amerika karę vedančių kraštų su amerikonu. Bet ką daryti su jau suvištomis. Ar ryšius tuos sutraukyti?

ATEIVIAI.

Kaip garsina ateivių užvaizda, per 8 paskutinius mėnesius iki Vasario Amerikon atkako 273,786 ateiviai—138,612 vyrų ir 99,174 moterįs. Per tą laiką neateivių atkako 46,866 ir 87,468 Amerikos piliečiai. Iš atkakusių ateivių 11,834 atgal sugrąžinta. Iš atkakusių iš Europos 113,964 ateivių buvo: 694 iš Austrijos, 328 iš Vengrijos, 23,051 iš Grekijos, 31,966 iš Italijos, 1,587 iš Vokietijos, 10479 iš Rusijos ir Finliandijos, 14,000 iš Britanijos ir Airijos ir 775 iš Šveicarijos.

Per tą patį laiką iš Amerikos iškeliavo ateivių 48,259—34557 vyrai ir 13,701 moteris. Neateivių iškeliavo 64,748 ir 87,966 Amerikos piliečiai.

AREŠTAVO VOKIETĮ LAIKRAŠTININKĄ.

New York. Suareštavo čia vokietį laikraštininką Wernerą Tesner už vokišką propagandą Amerikoj.

VALDŽIA PAIMS EŽERŲ LAIVUS.

Washington, D. C. Valdžia rengiasi savo kontrolėn paimti visus laivus didžiųjų ežerų, kurie bus paimti kovai su vokiečiais visose jurėse.

MOBILIZAVIMO MĖGINIMAI.

Washington, D. C. Sekančią savaitę miestuose ir kaimuose bus įrengti rekrutavimo biurai persitikrinimui, ar daug liuosnorių atsišauks, kad galima butų žinoti, ar galima pasiganėdinti vien liuosnorių kariumene.

PASEKMĖ IŠIRIMO PYLIMO.

Monongahela, Pa. Netoli nuo čia iširo 100 pėdų pylimo ir išsiliejęs vanduo uždarė 24 kasyklas. Per tai 20,000 darbininkų atsirado be darbo. Prisiėjo uždaryti ir dikčiai dirbtuvių. Minėtos kasyklos buvo didžiausios tose apielinkėse. Jose kasdien iškasdavo po 100,000 tonų anglių. Jeigu nieko nebus padaryta, prisieis uždaryti ir daug Pittsburgo dirbtuvių.

MIRĖ FR. ROCKEFELLER.

Cleveland, O. Vienoj čionykščių ligoninių po operacijai mirė jauniausiasis brolis turtingiausio amerikono Jono Rockefeller, Fr. Rockefeller. Išgyveno jis 72 metu.

ŽYDŲ FONDAS.

New York. Garsus New Yorko bankininkas žydas Jacob H. Schiff parengė pietus garbės atsižymėjusių žydų, Julius Rosenwald ir buvusio Amerikos ambasadoriaus Turkijoj Henry Morgenthau. Laike puotos Schiff tuoj užsirašė ant 2 milionų doliarių sušelpimui nuo karės nukentėjusių žydų Europoj. Chicagos žydai žada sudėti mažiausiai milioną doliarių.

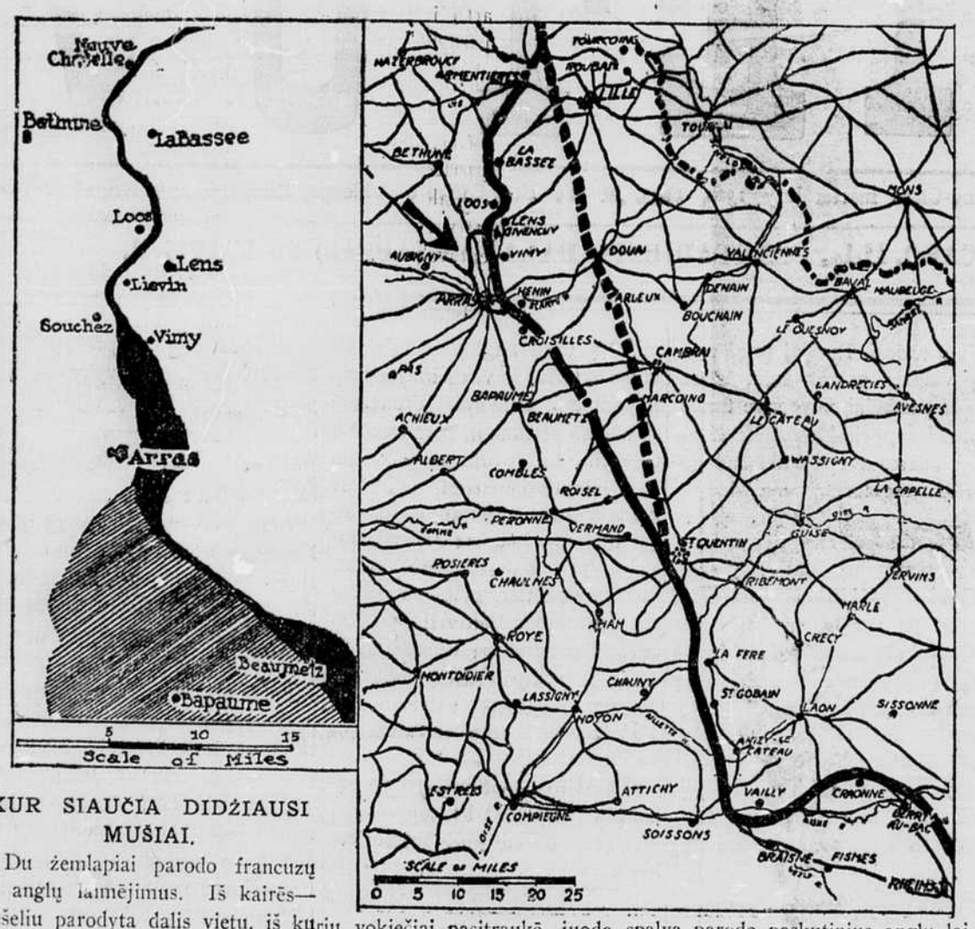

KUR SIAUČIA DIDŽIAUSI MUŠIAI.

Du žemlapiai parodo francuzų ir anglų laimėjimus. Iš kairės—šešeliu parodyta dalis vietų, iš kurių vokiečiai pasitraukė, juoda spalva parodo paskutinius anglų laimėjimus. Iš dešinės—Smulkus žemlapis, kur dabar mušiai cina.

IŠ VISUR.

|| Visoj vidurinėj Europoj, lygiai ir Francuzijoj, kaip ir Vokietijoj, dikčiai pasnigo per Velykas. Buvo smarkųs pustymai. Dideli šalčiai buvo Prusų Lietuvoj, provincijose Vakarinių ir Rytinių Prusų, Poznaniaus ir Silezijos provincijose.

|| Vokiečiai vėl torpedavo Ispanijos pirklybinį 1,559 tonų laivą San Fulgencio. Prieš tai Ispanija pakėlė smarkų protestą. Gal Vokietija tol erzįs Ispaniją, kol ir ją prieš save karėn neįtrauks.

|| Francuzijos ambasadorius Pekine (Chinuose) pakėlė protestą prieš dirbimą Chinuose Amerikoniškos kompanijos naujo geležinkelio per Kwangsi provinciją, nes daug pirmiau koncesija tokiam geležinkeliui buvo išduota francuzams Chinų užsienių ministerio Sun Pas Chi.

|| Į Loredo, Texas, atėjo žinia apie smarkų mušį Carranzos kariumenės Mexikoj, kuriame Carranzos pajiegos tapo sumuštos, vien užmuštais nužudė 1,500 kareivių.

|| Švedijoj valdžia į savo rankas paėmė nuo privatiškų savininkų kornus ir ryžius. Dėl karės Amerikos su Vokietija daug Švedijoj medvilnės dirbtuvių uždarė, nes negali gauti pakaktinai žalios medegos, kokią vien iš Amerikos gaudavo.

|| Kaip praneša laikraštis Russkoje Slovo, naujoji Rusijos valdžia iš Washingtono atšaukė savo ambasadorių Jurgį Bachmatjevą. Jo vieton tapo ambasadoriu Amerikon paskirtas M. Nabokov.

|| Austrų užimtoj Lenkijos dalyj tapo uždarytos visos degtinės leidyklos, nes bulvės reikalingos žmonių maistui, o jų nėra perdaug.

|| Prie Varšavos universiteto tapo įrengti kursai augštesnės administracijos, lavinimuisi augštesnių valdininkų. Kursas užims 360 valandų. Mokslas trauksis nuo 6—9 val. vakarais. Už kursą reiks mokėti po 100 markių.

|| Kaip praneša iš Kopenhageno, Berline smarkiai siaučia raupłės. Vieną tik dieną apsirgo 30,000 žmonių. Apie tai Vokietijos valdžia slėpė, bet pranešė rusiški belaisviai, kuriuos vokiečiai, nenorėdami maitinti, namon paleido.

|| Brazilijos valdžia apginklavo visus savo pirklybinius laivus, kad jie pats galėtų gintiesi nuo vokiškų submarinų.

|| Norvegija ir Danija rengiasi stoti karėn su Vokietija, susidėti prieš ją su talkininkais, nes joms vokiečiai savo submarinais daugiausiai nuostolių daro. Laivų Norvegijos vokiečiai išnaikino net daugiau negu kariaujančios Francuzijos. Neutrališkais Europoj pasiliktų tik Ispanija, Šveicarija, Hollandija is neužsitikinti Rusijai Švedija.

|| Į Galveston atėjo žinia, jog Mexikoniškoj įlankoj pasirodė vokiškas ginkluotas laivas ir vokiškas submarinas. Submariną matė 25 mylias nuo Key West.

|| Tapo atidarytas Finliandijos seimas. Per visą karės laiką seimas nebuvo šaukiamas, tai pirmas jo sušaukimas dabar.

|| Rusijoj tapo suareštuotas už intrigavimą prieš valdžią didysis kunigaikštis Boris.

|| Naujoji Rusijos valdžia dirbdina Amerikoj 40,000 geležinkeliams vagonų ir 2,000 liokomotyvų.

|| Argentinos sostinėj mieste Buenos Aires žmonių minios padegė vokiečių ambasadą. Norėjo išnaikinti ir privatišką vokiečių nuosavybę, tik maištininkus išvaikė atsiųsta kariumenė.

|| Finliandijos seime Rusijos teisių ministeris Kerensky apreiškė, jog naujoji Rusijos valdžia pasistengs, kad Finliandija pasiliktų visai laisva šalis, kad pati galėtų savo reikalais rupintis.

|| Lenkai turi 3 universitetus: Varšavoj, Krakove ir Lvove. Juose yra studentų: Varšavoj 1131, Lvove 1174, Krakove 1281, tai išviso 3,586.

|| Mexiko prezidentas Carranza, savo atsiliepime kongresan laike jo atidarymo, apreiškė, jog Mexika šioje karėje ir vaiduose Suvienytų Valstijų su Vokietija užsilaikys neutrališkai, karėn nesikiš. Naujasis Suvienytų Valstijų amabsadorius tapo Mexiko prezidento priimtas.

|| Vyriausiasis sunus buvusio Suvienytų Valstijų prezidento Roosevelto, Quentin Roosevelt, pastojo Kanados orlaivininkų korpusan ir keliauja karėn į Francuziją.

|| Pasimirė išgyvenęs 85 metus vienas iš didžiausių Vokietijos žuvių žinovų, zooliogijos profesorius Dr. August Metzger.

|| Varšavoj pasimirė Dr. Ludwig Zamenhof, išradėjas dabar visame pasaulyje žinomos tarptautiškos kalbos Esperanto. Dr. Zamenhof gimė 1859 m. Baltstogėj (Belostoke). Kaip rodosi, jis buvo žydas.

|| Darbininkams iš Lenkijos ir Lietuvos, esantiems Vokietijoj, uždrausta uždarbį išmokėti auksu.

San Francisco, Cal. Sustraikavo čia tarnaujanti ant Ferry laivų. Straikieriai reikalauja trumpesnio darbo laiko. Laivai ten visai nevaikščioja.

LIETUVA IR KARĖ.

TAUTOS TARYBA.

Lig šiol, kada buvo keliamas Lietuvos klausimas ir lietuvių tautos reikalai ar tai užsieniuose, ar rusų spaudoje, ar vyriausybės sferose, keldavo juos daugiausia atskiri žmonės arba atskiros žmonių grupės artimų politikos pažiurų. Tad dažnai budavo girdėti iš kitų sriovių protestų, kas įgaliojęs kalbėti tautos vardu. Pertat didieji tautos darbai negalėjo turėti tokios svarbos kitur ir tokio atbalsio pačiuose lietuviuose, kaip kad butų turėję, jei darbas butų dirbamas bendrai visos tautos, visų sriovių sutartinai.

Tokį nenormalų padėjimą jautėme visi, ypač dabar, tokių svarbių ir nebepakartojamų atsitikimų metu. Spaudos išrodinėjimai, kad reikia vienybės, kai kam arba buvo nesuprantami, arba tyčia sriovių tikslais buvo įkalbinėjama, kad vienybė esanti negalima. Bet vis tik juo toliau, juo daugiau buvo jaučiama, kad toks dalykų stovis yra nenormalus.

Pagaliaus Maskvos lietuvia pasiėmė inicijatyvą ir susirinkę įvairių sriovių žmonės priėmė rezoliuciją, kad ypač svarbiu metu lietuviams vienybė yra butinai reikalinga. Maskviečių klabinami, pagaliaus lietuviai sudarė pasikalbėjimą, kuriame dalyvavo nuo visų sriovių pačių sriovių rinkti žmonės (po 10 nuo kiekvienos); be to dalyvavo dar 10 tokių, kurie jokios sriovės neklauso (palaidųjų) ir 10 svečių.

Buvo daug kalbų, daug ginčių. Kadangi visi jautė reikalą visiems susitarti, kadangi visi numanė ir matė, jog ilgiau taip nebegalime buti pakrikę, kaip lig šiol, tai ir pasikalbėjimų upas buvo rimtas.

Svarbiausias pasikalbėjimo uždavinys buvo sudaryti iš visų sriovių vieną bendrą organą, tokį, kurs galėtų tarti tautos vardu. Patys kairieji iš pat pradžių buvo priešingi tokiam organui; jie buvo tos nuomonės, jog pradžiai reikia sudaryti tik biuras, kurs rištų sriovės ir informuotų jas apie tai, ką daro kitos sriovės. Besiginčijant paaiškėjo, jog vardas nesvarbu, jog tautos centro organas turi turėti ir kompetencijos tarti ką nors ir daryti, ką nors pats nuo savęs, o ne vien informuoti. Čia kairieji reikalavo, kad tie organo nutarimai butų vienu balsu daromi.

Bet visa išaiškinusios visos sriovės vienu balsu priėmė bendrą rezoliuciją, kurioje pažymėta, jog sudaroma tautos taryba iš visų sriovių atstovų po 3 nuo kiekvienos. Tautos taryba skelbia savo nutarimus tautos vardu, jeigu nutarimai priimti visų sriovių vienu balsu. Jeigu gi kas nutarta ne vienu balsu, o daugumos, tai ir tada taryba skelbia juos, bet tik pažymi, kurios sriovės sudarė tą daugumą. Pačiai tarybai paliekama spręsti apie lietuvių Val. Dumos atstovų ir šiaip žinovų kvietimą.

Taip įvyko pirmas sutartinis tautos darbas. Ar ilgai jis tvers, ar ne, bet jau pats bendro organo sudarymo faktas yra mums dideliai svarbus.

Rug.

LIETUVIŲ ATSTOVYBA.

Maskviečių lietuvių inicijatyva įvyko įvairių sriovių parinktų žmonių pasikalbėjimas, kuriame dalyvavo ir Valstybės Dumos atstovai. Per pasikalbėjimą paaiškėjo, jog butinai reikalinga, kad lietuviai atstovai sudarytų Valst. Dumoje lietuvių atstovų kuopą, kuri sutartinai reikštų Valst. Dumoje lietuvių balsą Lietuvos laisvės klausimais.

Š. m. vasario 13 d. buvo pirmas tos lietuvių atstovų kuopos pasitarimas. Buvo svarstyta, kaip ir kada stoti bendrai Dumoje su reikalavimu Lietuvai autonomijos, kaip reaguoti prieš komisiją, kuriai pavesta svarstyti Lenkų klausimas, kad joje nėra lietuvių atstovo, kuris gintų Suvalkų gubernijos reikalus ir jos išskyrimą iš Lenkų; buvo svarstyta pagaliaus ir tai, ar reikia lietuvių atstovų kuopai prisidėti prie bendros svetimtaučių (vad. nerusų) atstovų grupės, kuri dabar organizuojasi V. Dumoje savo teisėms ginti.

Visi vienu balsu nutarė:

1) artimiausiu laiku pareikalauti bendrai visų lietuvių atstovų vardu Lietuvai autonomijos iš V. Dumos tribunos; 2) įduoti kun. Golicino komisijai memorandumą reikalavimą Suvalkų gubernijos klausimu ir tuo pačiu metu pakelti V. Dumoje protestą, kad vyriausybė, svarstant ir rišant Lenkų klausimą, neatsižvelgia į lietuvių reikalus; 3) prisidėti prie bendros svetimtaučių kuopos, jei ji butų įsteigta.

Tai pirmi musų atstovų bendri žingsniai. Pats lietuvių atstovų susitelkimas į vieną kuopą—tai naujas faktas musų gyvenime ir musų politikoje, faktas, kaip galima laukti, didelės svarbos. Mes ją ir jos pirmus žingsnius sveikiname iš širdies ir trokštame, kad jos žingsniai ir darbai butų dideli ir vaisingi, kaip didi yra šį valanda, kurią mes dabar gyvename. Gyvenimo nuotykiai, didi tautos reikalai, vargai ir pavojai—tai didelė mokykla; kad ir vėloka, ji mus jau daug delto išmokė! Augame ir džiaugiamės, kad augame.

KVITA.

Amerikos Raudonojo Kryžiaus Draugijai Vašingtone.

Amerikos Raudonojo Kryžiaus Draugija atsiuntė mano, kunigo Juozo Tumo, Petrograde, vardu tris pranešimus:

1) kad sausio 15 d. 1916 m. į "Kursko" garlaivį iš Neujorko išeinantį sausio 18 d., įkrauta 27 skrynios drapanų No 2144—2170, marka "P," visokių Amerikos Labdarių Draugijų sudovanotų išdalyti karės aukoms Rusijos lietuviams;

2) balandžio 27 d. detalinį sąrašą 28 skrynių dovanų, siunčiamų, marka "R," "Caro" garlaiviu balandžio 29 d. Iš jų No 2335—2342 (viso 8 skr.) drapanų, visokių Amerikos krašto labdarių dovanotų karės aukoms Rusijos lietuviams.

3) birželio 16 d. konosamentą važmai, marka "U," išeinančiai "Hermeso" garlaiviu birželio 17 d., 24 skrynioms, kurių No 2402—2409 (viso 8 skrynios) paskirtos lietuviams karės aukoms Rusijoje.

Vos tik spalių 17 d. 1916 m. aš gavau iš Rusijos Raudonojo Kryžiaus Draugijos pranešimą No 14111 apie 8 mano vardu atėjusias skrynias daiktų. Pradėjus jieškoti daugiau, ta pati Draugija lapkričio 18 dieną davė No 16223 tikresnę žinią apie visus tris siuntinius, kuriuos ir atsiuntė man į Baskovą per. No 29, b. 10, savo automobiliais, pranešdama, kad iš pirmojo siuntinio, ėjusio "Kursko" garlaivių, negauta 2 skrynių: No 2144 ir 2148. Viso 40 skrynių: No 2145—2147, 2149—2170, 2335—2342, 2402—2408.

Tokiu budu iš siųstųjų mano vardu 43 skrynių 2 žuvo "Kursko" garlaivyje, iš kurio, avarijai atsitikus, buvę skrynios perkrautos į "Dvinsko" garlaivį; viena skrynia No 2409 gelžkeliu į Rus. Raud. Kr. atėjo sudaužyta be jokių daiktų, apie ką ten pat buvo sustatytas tam tikras aktas. 40 skryniose rasta daiktų 4000, kurie ir buvo ar čia pat Petrograde išdalyta, ar į Lietuvių Draugijos Skyrius Rusijoje išsiuntinėta. Tam tikros kvitancijos laikoma Centro Komiteto archive.

Už visa tai Centro Komitetas Lietuvių Draugijos taria kuoširdingiausį ačiu, kaip Amerikos Raudonojo Kryžiaus Draugijai, taip ir visiems gailestingiesiems dovanotojams, tikėdamasis, kad ir toliau Gerbiamieji Broliai Amerikiečiai neužmirš nelaimingųjų lietuvių ir jiems skiriamas dovanas rubais, ypač gi avalynėmis, siųs tuo pat adresu: per Rusijos Raudonojo Kryžiaus Draugijos Vyriausiąją Sankrovą (Korpusnoje Šosse No 1)—įteikti Lietuvių Draugijos Centro Komitetui (Baskov p. No 29).

Liet. Draugijos Centro Komiteto Prezidiumo narys **kun. Juozas Tumas.**

Petrograde vasario 4 d., 1917 m., No 702.

KO MUMS REIKIA?

Kiekvienas matome, kad musų tauta yra be galo svarbaus dabartinio momento liudytoja. Daugelis musų manome, kad dabarties dienos yra įžanga į naują tautos gyvenimą, kuris bus musų istorijoje įrašytas aukso raidėmis. Kiekvienas kažką jaučiame ir nekantraudami laukiame rytojaus, kuris, rodos, atneš mums kažką nauja, ypatinga. Laukiame, svajojame ir kartu ėdamės, pasidalinę į sriovės. Kovojame už savo atskirus tikslus tikslelius, kuriuos statome augščiau už visos tautos reikalus. Tarp savęs kovoti mes pajėgiame, bet nenorime suprasti, kad tauta, susidėjusi iš įvairių sriovių, eina ne kurios nors vienos sriovės principais, savotišku keliu, keliu visų tikslų konsolidacijos. Mes to nenorime suprasti.

Sriovės bei organizacijos, apsiginklavusios neapykanta, nesąmonių eilėmis, tariasi dirbančios tautos darbą, bet tas darbas beveik stovi vietoje ir jo negalima pavaryti, kaip to rambaus arklio. Taip yra todel, kad pas mus nėra sutarties, nėra tokio organo, kuriuo pasitikėtų visa tauta. Musų tauta, tai tauta be "galvos." Šaukiama, kad nė vienas žmogus, nė viena sriovė, nė viena organizacija negalinti ir neturinti teisės prabilti tautos vardu. Maža to, negali net prabilti tautos vardu ir musų Valstybės Dumos atstovai. Argi šis apsireiškimas yra normalus? Prie kokios ateities toksai stovis gali priversti? Gyvenimas eina anarchingai diena dienon ir nieko jis ypatinga ateičiai nesiulo. Kiek buvo pasiulyta musų laikraščių skiltyse gražių sumanymų, svarbių klausimų, kurie tokiais tik ir pasiliko? Kiek buvo paraginimų vikdinti tuos klausimus gyvenime? Kaip niekai, taip niekai. Vežimukas stovi vietoje ir pajudinti jo nepajėgiame.

Bet ir tikrai, kas tais sumanymais rupinsis, kas juos vykdins gyvenime? Juk mes neturime įgaliotinių, kurie rupintųs visos tautos reikalais. Atskiriems asmenims tas darbas nepakeliamas. Tauta turi rupintis savais reikalais per savo įgaliotinius. Reikia

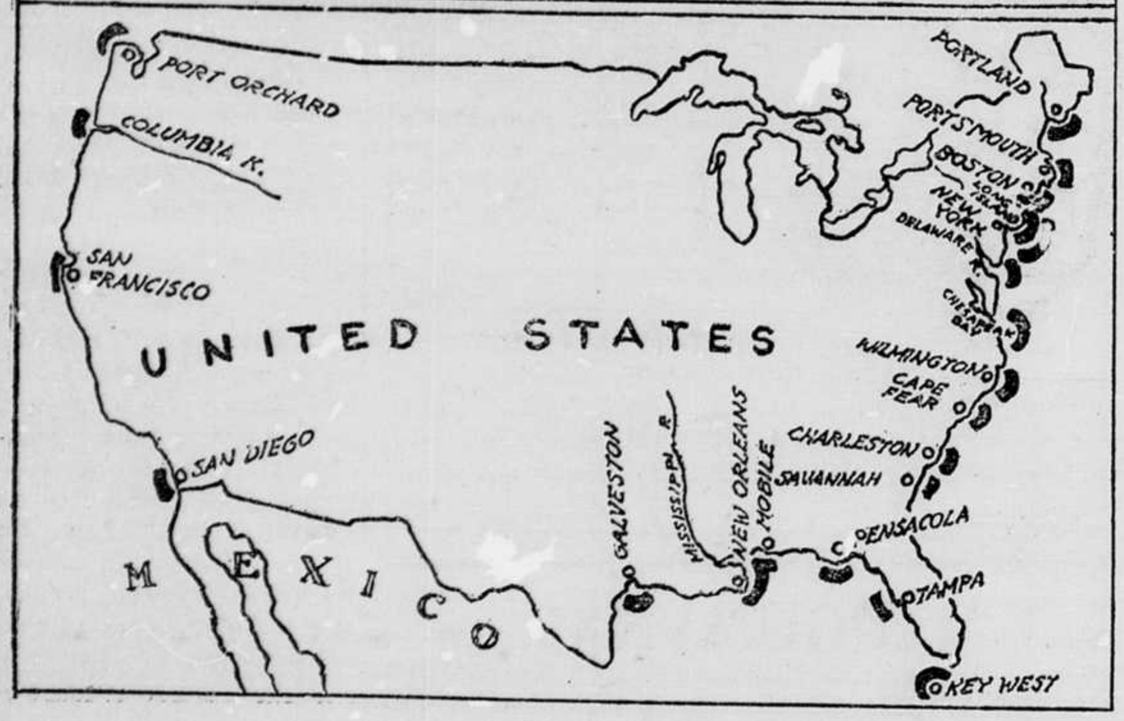

APSISAUGOJIMUI NUO SUBMARINŲ.

Aplink visus Amerikos uostus valdžia išdėstė minas, kurios turi apsaugoti Amerikos pakraščius nuo vokiškų laivų ir submarinų, jeigu jie mėgintų prisiartinti. (Vietos, kur minas stato parodytos storomis, juodomis linijomis). Viršuj paveikslėlis parodo, kaip laivas tokias minas leidžia į jures.

---

tautai "galvos," kuri jau tvarkytų gyvenimą ir vestų tikrais keliais į laisvą tėvynę. Reikia galvos—organizacijos kuri, šalies ir tautos pasitikima, taisytų pleną ateičiai ir vykdintų tą pleną gyvenime. Reikia, kad toji organizacija darbuotųsi, plačia šio žodžio prasme, visose tautinio gyvenimo šakose ir, reikalui atsitikus, skelbtų pasauliui musų tautos reikalus ir jai atstovautų. Kad butų tokia organizacija, ir musų V. Dumos atstovai geriau susipažintų su šalies reikalais, jaustųsi stipriau ir geriau mokėtų tuos reikalus ginti.

Bet vykusiai darbas neitų dar ir tada, jeigu ta organizacija negalėtų atsiduoti darbams tautos.

Ir geriausios tautos pajėgos, ir geriausios organizacijos negalės atsiduoti tėvynės darbams, jeigu nebus lėšų. Pasirupinti jomis turi tauta. O kame jų gausi? Be kito ko, tam tikslui ir turi tarnauti tautos mezliava. Juk visi pripažinom reikalingu patiems apsidėti mokesniu tautos reikalams. Reikia to neužmiršti mums ir reikia tikėties, kad to neužmirš ir amerikiečiai.

Ar šiaip ar taip, mums reikia bendros organizacijos Tada tautos vadovai galės surišti, sutvarkyti darbus ir tų musų draugijų, kurios dabar eina atskirais keliais; tada susisteminti musų draugijų darbai galės jau buti pasitikimi, nes ir jie bus dirbami, "tautos galvos" tvarkomi.

Taigi mums reikia plačiai šis klausimas iškelti. Ypačiai svarbu, kad atsilieptų tie visuomenės veikėjai, kurie jau yra patyrę, kurie geriaus gali numanyti, kokių vaistų mums reikia, kad prašalinus rambumą ir apsnudimą. Juk taip ilgiaus gyventi nebegalima. Reikia mums tvarkos, reikia atsidėjusių darbininkų, materijaliai aprupintų; reikia mums galvos, kuri sistemintų darbą ir mintis šalies ir vestų musų tautą tikrais keliais į laisvą Lietuvą.

Agr. P. Variakojis.

MUSŲ SKAITYTOJAMS.

Suvienytos Valstijos apskelbė karę Vokietijai. Daugelis žmonių iš tos priežasties nerimsta, nes nežino, kas bus, koks jų padėjimas yra.

Visiems musų skaitytojams mes norime keletą svarbių dalykų paaiškinti.

Visųpirmiausiai nesibijokite, nes jums jokis pavojus negręsia. Neklausykit visokių gandų ir pliovonių, kurios šiais laikais greitai prasiplatina ir žmones bereikalingai įbaugina. Bukite ramųs ir nesibijokite! Mes visados stengsimės jums pranešti, kas darosi, ką reikia daryti, o ko nereik daryti. Klausykite laikraščio, o ne visokių gandų ir pliovonių, tuomet apsisaugosite nuo daugelio nesmagumų ir bėdų.

Jeigu jųs ko nors nesuprantat, jeigu norite koikų paaiškinimų, jeigu norite sužinoti, ar koki nors gandai ir paskalai yra teisingi—rašykite mums laišką ir užklauskite apie tai redakcijos. Mes visados, kiek tik galėsime, patarnausime savo skaitytojams paaiškinimais ir patarimais.

Keletą svarbiausių dalykų, apie kuriuos žmonės šiądien kalba, paminėsime tuojaus.

Rytinėms Valstijoms. Ateina žinių iš įvairių miestų prie Atlantiko jurių, kurios pranesa, kad musų žmonės bijosi, kad kartais vokiečiai neužpultų tų miestų submarinais, ar kitaip ir todel nekurie net mano kraustytis toliaus nuo jurių.

Šitiems žmonėms mes pranešam, kad jų baimė yra bereikalinga. Vokiečiai negali "ateiti" Amerikon, kol Anglijos Francuzijos laivynas laiko vokiečių laivyną uždarytą. Ir nėra nei mažiausios abejonės, kad Anglijos laivynas gali ir toliaus vokiečių laivyną laikyti uždarytu Vokietijos uostuose. Jeigu vokiečiai ir sumuštų Anglijos laivyną, tai jie dar turėtų perplaukti 4000 mylių per Atlantiką ir turėtų sumušti taipgi čia Amerikos pakrantėse stiprų Amerikos laivyną,—tik tuomet jie galėtų prisiartinti prie Amerikos krašto. Tas prie dabartinio dalykų stovio yra negalimas daiktas ir todel visa ta baimė yra bereikalinga. Vokiečių submarinai irgi vargiai gali pasiekti Amerikos pakrantes, o jeigu vienas-kitas ir pasiektų, tai jie didelės blėdies padaryti negali, nes jie bombardavimui miestų didesnių kanuolių neturi.

Apie ėmimą kariumenėn. Galima tikėtis, kad netrukus bus įvestas priverstinas kareiviavimas, nes be jo apsieiti nebus galima, jeigu norima, kad karė greičiaus užsibaigtų. Sitoksai priverstinas kareiviavimas bus įvestas tiktai karės laikui. Karei pasibaigus, jis vėl bus panaikintas.

Sulyg paskelbto pliano į kariumenę ims pirmiausiai nevedusius vyrus, turinčius nuo 20 iki 30 metų. Neims kiekvieno. Sitoki jauni vyrai turi pereiti per daktarų egzaminą ir turi buti pripažinti sveikais ir tinkamais. Kaip minėta, ims tiktai nevedusius. Vedusie tuom tarpu yra paliuosuoti; taip pat bus paliuosuoti ir tie, kurie nors ir nevedę, bet turi šeimynas šelpti—senus tėvus, mažus brolius ir seseris ir tt.

Į kariumenę gali imti tiktai piliečius; liuosnoriais gali pastoti tiktai piliečiai, arba turintieji pirmas popieras.

Paimti tokiu budu kariumenėn vyrai nebus tuojaus siunčiami karėn. Jie turės ilgą laiką—nuo 6 mėnesių iki vienų metų—lavintis čia Amerikoj. Amerika, kol-kas, nemano siųsti Euorpon savo armijos, bet labjausiai žada gelbėti talkininkams pinigais, amunicija, ginklais ir savo laivynu.

Nepiliečiai. Daugelis lietuvių Amerikoj nėra šios šalies piliečiais. Visi Amerikos nepiliečiai vadinasi "Aliens," t. y. svetimtaučiais. Laike karės svetimtaučiai dalinasi į du skyriu. Prie pirmo skyriaus priklauso tie svetimtaučiai, kurie čia gyvena, bet yra piliečiai tos viešpatijos, su kuria Amerika kariauja. Toki svetimtaučiai vadinasi "alien enemies" (svetimtaučiai—priešai). Vokiečiai, kurie gyvena Amerikoj, bet neturi pilietiškų popierų, vadinasi "alien enemies." Prie jų taipgi priklauso ir prusų lietuviai, kurie gyvena čia Amerikoj, bet nėra išsiėmę pilietiškų popierų ir skaitosi dar Vokietijos pavaldiniais.

Prie antros svetimtaučių rųšies priklauso tie, kurie nėra Amerikos piliečiais, bet yra piliečiais draugiškų, prietelingų viešpatijų. Jie vadinasi "friendly aliens" (draugiški svetimtaučiai).

Lietuviai iš Didžiosios Lietuvos, nors jie ir nėra Amerikos piliečiais, yra "draugiški svetimtaučiai," nes Rusija yra dabar Amerikos draugė šioje karėje.

Svetimtaučius-priešus (pav., Prusų lietuvius, vokiečius ir t.t.) valdžia smarkiai prižiurės ir dabos. Jeigu jie pasirodytų pavojingi, juos galės suimti ir į lagerius pasiųsti. "Draugiški svetimtaučiai" gali buti ramųs. Dabos ir juos, bet jie nesiskaito "priešais," bet "draugais" ir todėl su **jais apsieis kaipo su draugais.**

Jokių svetimtaučių, t.y. tų, kurie nėra Amerikos piliečiais, negalima per prievartą imti kariumenėn, nes tokių įstatymų dar nėra.

Pinigai, turtas. Prezidentas Wilson apskelbė oficiališkai, kad net "svetimtaučių-priešų" turtas bus nepalytėtas. Valdžia nejudins privatiško turto, nei pinigų. Todėl žmonės neprivalo bijotis, kad jų pinigai bankuose prapultų ir gali juos ten laikyti, kaip laikė.

Pasielgimas. Yra uždrausta, po sunkia bausme, "svetimtaučiams-priešams" kalbėti, rašyti, ar spausdinti ką nors prieš Amerikos valdžią, ar prezidentą. Uždrausta imti fotografijas nuo tiltų, fortų ir visų strategiškų vietų. Visi lietuviai tegul saugojasi aštrių kalbų prieš šios šalies valdžią. Visi lietuviai, kaip piliečiai, taip ir nepiliečiai, lai atlieka savo priedermes sulyg šios šalies ir gelbsti valdžiai tiek, kiek nuo jų to bus reikalaujama.

Šepetienė Apolionija, tremtinė, iš Kauno gub., Vilkmergės pav., Sesikų val. pajieško savo vyro Prano Šepečio, atvažiavusio Amerikon 1912 m. ir du metai atgal gyvenusio Chicagoj; ji su dviem mažais vaikais yra sunkiame padėjime ir nori greitos pašelpos. Adresas: Russia, g. Moskva, 22 počtovoje otdelenie, do vostrebovania Apolonii Šepetis.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

IŠ GRAND RAPIDS, MICH.

Vyrukai "šposininkai." Du jauni vyrukai užsimanė šposus pakrėsti Velykų naktį. Antrą valandą Velykų nakties, kuomet bažnyčioje žmonių buvo visai maža, jie atėjo į bažnyčią ir pradėjo saviškai elgtis joje. Bažnyčios tarnas, pamatęs, kad jie bažnyčioje elgiasi, kaip kokioj smuklėj, liepė jiems iš bažnyčios išeiti. Tas jiems labai nepatiko ir jie, nešdamiesi laukan, pradėjo murmėti ir pasitinkamus pradėjo užkabinėti, ypatingai ant šaligatvio atsistoję. Tąsyk duota žinia į Šv. Jurgio Dr-jos svetainę tosios draugijos kareiviams, kurie Kristaus karstą saugojo, kad ateitų triukšmadarius nuvaikyti. Kareiviams atėjus, vyrukai pasišalino.

Kas jiems į galvą atėjo, kad jie šitaip elgėsi bažnyčioje ir su žmonėmis, sunku butų atspėti. Žmonės dabar prišneka visaip. Tarp tų vieni spėja, kad tie du vyrukai norėję pasipinigauti. Mat pas Kristaus karstą žmonės sudeda aukų, tai jie, girdi, tomis aukomis norėję "pasidalinti."

Bet kokie jų tikslai nebutų, jų pasielgimas labai prastas ir jei jie to nesupranta, tai matyt, kad jų galvose negerai yra.

Grandrapidsietis.

Garnys namuose. Pas musų vieną stropų visuomenės veikėją p. D. Graičaitį, pavasariui atėjus, atlėkė garnys į namus ir apdovanojo jį sunumi. Tegul sunus sveikas ir savo tėvo dvasioje auga, tai mes turėsime daugiaus tautos veikėjų.

P-as D. Graičaitis yra uolus tėvynainis. Jis yra TMD. 58tos kuopos pirmininku ir LDK. raštininku. Jis yra daug pasidarbavęs Lietuvių Dienoje lapkričio 1 d. Jo brolis P. Graičaitis ligoninėje serga, bet jau eina geryn, ir gal neilgai trukus pasveiks.

M. K. Š.

Grand Rapids, Mich.—Gerbiamoji "Lietuvos" Redakcija:

Malonėkite duoti man vietos savo laikraštyje pasiteisinti prieš neteisingą užpuldinėjimą ant mano ypatos T. Fondo skyriaus raštininko p. V. Stasavičiaus.

P-as V. Stasavičius "Darbininko" 41 num. keldamas protestą prieš įdėtą "Lietuvoje," "Vien. Liet." ir "Ateityje" protestą, išneštą Liet. Dienos Kom. Skyriaus, daugelyje vietų apsilenkia su teisybe. Šitai jis sako, kad:

1) Kovo 25 d. 1917 m. buvo susirinkimas abiejų skyrių, T. F. ir LDK. skyrių ir šitame bendrame skyrių susirinkime, girdi, svarstyta protestas, atspaustas "Lietuvos" 12 num. ir "Vien. Liet."—Tą aš griežtai užginu ir dedu $100 prieš $100 Stasavičiaus. Jei jis priparodys, kad toksai susirinkimas turėjo vietą, aš apsiimu $100 įmokėti T. Fondan, o jei jis to neparodys, tegul jis užsimoka $100 į Centralinį Komitetą.

Kad jis galėjo turėti susirinkimą, pasivadinęs kelias sau prielankias mergeles, tai aš to nebandysiu užginti. Bet tos čia augusios mergelės lietuvių laikraščių neskaito ir apie lietuvių reikalus neturi nei mažiausio supratimo; antra vertus, jos nėra buvę jokioj minėtųjų skyrių valdyboj, tai ir protestuoti tų skyrių vardu negali. To susirinkimo tikslas buvo visai kitokis. Jos buvo pakviesta pas kunigą ir paskui mane ten pašaukta, kad man kailį išpērus ir privertus atšaukti tą protestą, po kuriuo aš buvau pasirašęs kaipo LDK. Skyriaus pirmininkas.

2) P-as V. Stasavičius "Darbininke" man ir kitiems, prikiša laisvamanybės krikštą; tas be reikalo; galite jį pasilaikyti sau. Aš esu parapijonas ir atlieku visas parapijos ir bažnyčios priedermes ir man išplėšti tikėjimo iš mano širdies niekas negalės, jei aš pats jo nepamesiu.

Jis gryną netiesą sako, tvirtindamas, kad Grand Rapids L. D. K. Skyrius negyvuoja; priešingai, jis gyvuoja ir pasekmingai rengiasi prie rinkimo aukų nukentėjusiems nuo karės.

4) Jis neteisingai užmeta man, buk aš LD., lapkr. 1 d., pridaręs daug nesmagumų, kurstydamas socialistus prieš katalikus ir tautininkus; tegul jis man pirma priparodo tą; o kaip jis to negalės padaryti, tai tąsyk aš iš savo pusės parodysiu, kas tas provokacijas ir intrigas darė.

5) P-as V. Stasavičius sauvaliai pasinaudoja p. J. Barščiausko vardu ir prašo kitų laikraščių pakartoti, kuomet p. Barščiauskas tyli ir po atšaukimu nepasirašo. Tas reiškia, kad p. Barščiauskas yra visai kitos nuomonės.

Taigi p. V. Stasavičius elgiasi be jokio atsižiurėjimo į teisybę ir už tai yra vertas didelio papeikimo.

A. J. Bernotas,
Grand Rapids LDK. Sk. Pirmininkas.

IŠ LINCOLN, N. H.

Martaus prakalbos; popierininkų bendrovė. Balandžio 10 d. kalbėjo čia p. Martus apie Lietuvos žmonių ir jo paties pritirtus vargus šios karės metu. Kalbėjo ilgai ir jo kalba publikai labai patiko. Aukų nukentėjusiems nuo karės surinkta $42.75. Be to sutverta ALT. Sandaros kuopa ir Lietuvos Gelbėjimo kuopa; pastarosios nariai apsiėmė mokėti po $1.00 kas mėnesis sušelpimui savo brolių.

Toliaus p. Martus papasakojo pleną, sulyg kurio galima butų dabrininkams ir patiems sau naudą turėti ir Lietuvai padėti, steigiant po karei joje dirbtuves. Čia pat ant vietos tapo sutverta popieros darbininkų bendrovė ir tapo sumokėta jon pinigo $25,000. (?). Jei iš kitų vietų popieros darbininkai atsilieps ir prisidės prie musų šitos bendrovės, tai be jokios sunkenybės galėsime įsteigti gerą popieros dirbtuvę Lietuvoje karei pasibaigus. Pristojantieji gali įnešti nuo $100 iki $5,000 dalies.

Kuomet surinksime reikalingą kapitalą, sušauksime visuotiną susirinkimą visų popieros amatų darbininkų ir nutarsime kokiais keliais ir budais geriaus bus mums reikalingos mašinos supirkti, ir kaip geriausia pasiųsti Lietuvon žmones ir greičiausia dirbtuvę įsitaisytų.

Be popieros Lietuvos žmonės nebus; jei jos neparupins lietuviai, tai ją parupins kiti. Kam tat laukti, kad kiti šitą pelningą užsiėmimą įsikurtų ir iš lietuvių sau gražų gyvenimą darytųsi, jeigu mes lietuviai patįs galime tą padaryti ir buti neprigulmingais nuo kitų? Subruskime tik popieros darbininkai ir kol laikas susispieskime į kruvą. Tuomi padarysime didelę naudą patįs sau ir savo tėvynei Lietuvai.

Norintieji patapti Popieros Bvės nariais, rašykite šituo adresu:

Bendrovės Grupė,
Box 258,
Lincoln, N. H.

IŠ BALTIMORE, MD.

Daro karišką cenzą. Šiomis dienomis pas mus darė karišką cenzą visų vyrų, esančių kareiviavimo amžiuje. Pas mane atėjo policistas. Klausė kada gimęs, kuomi užsiimu, ar moku plaukti, ar moku joti, ar moku automobilių valdyti. Klausė ar vedęs, ar neturiu šeimynos. Viską surašė į tam tikrą spausdintą blanką ir ant galo liepė man pasirašyti ant jos. Pasirašiau. Teko girdėti, kad buvo atsitikimų, kur nenorėjo pasirašyti, tai grąsino suareštavimu. [Nors mums dar neteko matyti tų blankų, bet mename, kad jose surašinėjama visos reikalingos žinios, kaip kad viršuj nurodyta ir reikalaujama parašo, kad visi duoti į tuos klausimus atsakymai yra teisingi ir patvirtinimui to, kad jam tapo duota žinia apie tai, kad jis yra įtrauktas į milicijos knygas. Musų skaitytojų pamokinimui patariame duoti teisingus atsakymus ant tokių klausimų ir neatsisakinėti po tuom pasirašyti. Red.]

Paskui jis man paliko "proklamaciją," kurią jums prisiunčiu. ["Proklamacijos" turinys yra paduotas ištisai kitame skyriuje "Amerikos karės reikalai. Red.].

Aš tikrai nesuprantu, ar butinai laike 15 dienų aš turiu stoti į teismą, kaip ten reikalauja, ar man čia paliekama liuosybė? [Reikia stoti į teismą tiktai tiems, kurie nori pasiliuosuoti nuo kareiviavimo sulyg nurodytų pastaboje įstatymų. Ten parodyta—nuo Vice-prezidento pradedant iki galui—kas gali pasiliuosuoti; todel, kas priklauso nors prie vieno iš tų skyrių (a) ir (e), tas privalo į 15 dienų nuo gavimo žinios nueiti į nurodytą teismą ir pranešti apie tai nurodytu budu. Čia paminėti skyriai (a) ir (e) yra smulkmeniškai išdėstyti kitoj šio numerio vietoj, skyriuje "Amerikos Karės Reikalai," Pastaboje. Red.].

Jonas.

IŠ WORCESTER, MASS.

Delei "Kardo" mirimo.—Nežinau, kaip senai a. a. "juokų' laikraštis "Kardas" mirė, nes aš išgirdau apie tai tik dabar. Apie jo mirties priežastį negaliu tikrai pasakyti, nors teiravausi pas artimus jo draugus. Vieni pasakoja, buk draugas Jasiulaitis, buvusis "Pirmyn" laikraščio administratorius pareikalavo visų pinigų už mašinas, už kurias buvo suderėta $800; tas griežtas jo pareikalavimas, girdi, ir buvo priežastimi mirties nuolatos džiova sergančiam "Kardui." Kiti vėl tvirtina, kad nors ir daug kaltas tam netikęs surėdymas, bet už vis didžiausią nuodėmę papildęs kaimynas biznierius p. Ce-ras, pas kurį tolydžio eita stambųs pinigai ant smulkių mainyti. Mainytojas, budamas "inteligentu," įėjęs mainyti negalėjo išeiti, neišmetęs vieno kito stiklo ant drąsos; taigi šitaip stambius vienval bemainant, ir smulkiųjų neliko.

Vietiniai šėrininkai, sudėjusieji po kelis šimtus dolerių, nors apverkia "Kardo" mirtį, bet ir susiramina, kad jų darbas visgi nenueis ant niekų. Jie vis dar tikisi, kad jų "Kardas" kelsis iš numirusių ir atsikėlęs atsistos tokioj vietoj, iš kurios galima bus matyti, kaip "Žvirblis" čirškia ir jo čirškimu padrąsintas pasekmingiau galės žmones "šviesti."

Ku-ku.

IŠ ST. PAUL, MINN.

Žmogžudystė; baudimas už vėliavos išniekinimą.—Rumuno Petro Ivan namuose, South St. Paul'e velykų subatą atsitiko baisi tragedija. Vyrui, 17 metų sunui ir keturiems įnamiams esant darbe, kaž kas šeimininkę papiovė ir viską namuose išgriozdė. Spėjama, kad tą padaręs girtuoklis šeimininkės giminaitis, kuris neturėdamas už ką gerti, reikalavo iš jos pasakyti, kur jos pinigai stovi; tai nepasakius, jis ją ir papiovęs. Pinigai $832 atrasta įkišti į maišelį nuo miltų. Menamasis piktadėjas slaptosi, bet policija sako jį tuoj sugausianti, nes ji žinanti, kad jis be pinigų ir negalįs toli pasprukti.

Daugumui teko matyti, kad vietinė valdžia nubaudė žmogų, išniekinusį Amerikos vėliavą. Jam teismas priteisė 48 kartus apeiti aplink kapitoliaus rumą ir kiekvieno apėjimo sykį vėliavai garbę atiduoti. Drauge su juo ėjo ir kareivis, kuris prižiurėjo, kad baudžiamasis savo bausmę atliktų.

G. Rice.

IŠ NEW PHILADELPHIA, PENNA.

Išvažiavo pasisvečiuoti, išliko nuo nelaimės. Keliolika jaunų lietuvių, kurie pastaruoju laiku dirbo apie už 50 mylių nuo čia šovinių dirbtuvėse Chester ir Eddystone, Pa., parvažiavo Velykoms pas savo gimines pasisvečiuoti. Jiems besisvečiuojant štai balandžio 9 d. ateina telegramos, kad Eddystone šovinių dirbtuvė išnešta į padanges ir apie 140 žmonių užmušta ir sužeista. Jų tarpe, kaip anglų laikraščiai praneša, yra ir lietuvių pravardžių. Atėjo pora telegramų vietos merginoms, prašant pranešti užmuštųjų giminėms, kad jie pributų.

Chesterio ir Eddystone lietuviai turėtų aprašyti lietuvių laikraščiuose tą atsitikimą plačiaus.

Rep.

Žinios Zinelės.

Baltimore, Md.

= Vietos lietuviai sumanė surengti didelę demonstraciją miesto gatvėmis, kad tuomi savo ištikimybę valdžiai parodžius.

Lincoln, N. H.

= Lincoln graži vieta. Lietuvių kolionija maža—12 šeimynų ir kiek pavienių. Visas miestelis priguli vienai kompanijai. Yra viena popieros dirbtuvė; darbai eina gerai ir atvykusiam nesunku darbas rasti. Dirbama 8 val. į dieną. Alga mokama kas dvi savaiti. Kompanija kas mėnuo moka "bonus"; vieniems po $8, kitiems po $11—$14.

Youngtown, O.

= Miestas stovi ties susidurimu daugelio gelžkelių ir laukiama, kad miestas ilgainiui pasidarys vienu didesnių pramonės centrų. Darbai eina labai gerai ir darbas nesunku gauti, bet bedarbių didelės minios. Mat darbas pigiai apmokamas, tai jieškoma geresnių darbų.

Akron, O.

= Balandžio 2 d. gatvekaris susitrenkė su automobiliumi ir sužeidė važiavusius lietuvius kumus: Juozą Stelmoką, burną prakirto ir šonkaulį įlaužė; S. Janavičiutę—koją per čiurnį išsuko; Janavičienę—keliose vietose odą nubraukė. Taipgi sužeista gatvekario konduktorius.

Wilkes-Barre, Pa.

= Priemiestyje Breslau prie Ferry Road kovo 25 d. rado pasikorusį Kazį Kiškiuną, 42 metų amžiaus. Buvo geras katalikas; kodėl pasikorė, nežinia.

New York, N. Y.

= New Yorko dalyj East Side žydai sutvėrė didelę patriotų lygą gelbėjimui Suv. Valstijų valdžiai. Amerikos kariaunoje žydų skaitoma 2,953.

Telluride, Colo.

= Miestelis stovi tarp augštų kalnų, sniegu apklotų. Darbai tik aukso kasyklose—8 valandos darbo į dieną, $3.30 ir augščiau. Mašinistai gauna po $4.30. Lietuvių 5 šeimynos ir apie dvidešimts pavienių. Vasario 8 d. kasyklose tapo užmuštas Jonas Marcinkevičius, nuo Virbaliaus. Giminės gali gauti už jo mirtį $2,500.

Rochester, N. Y.

= Čia lietuviai vietoje smuklių laiko viešbučius, nes nedeldieniais smuklės turi buti uždarytos, o viešbučiai atdari.

Visi laikraščiui siunčiami rankraščiai turi buti pažymėti autoriaus parašu ir adresu. Pasirašantieji pseudonimais turi paduoti, Redakcijos žiniai, ir savo tikrąjį vardą.

Redakcija pasilieka sau teisę atsiunčiamus jai rankraščius trumpinti ir taisyti.

Netinkamus laikraščiui rankraščius Redakcija, pareikalauta, grąžina autoriui atgal jo lėšomis.

Reikia visada rašyti plunksna ir tik ant vienos popieros pusės, palikant plačius tarpus tarp eilučių.

Apžvalga.

Pirmi Amerikos žingsniai. Suvienytų Valstijų kongresas paskyrė karės reikalams 7 miliardus, t. y. 7 tukstančius milijonų doliarių—didžiausią sumą pinigų, kokią kada nors pasaulio istorijoj tauta butų vienu sykiu paskyrus.

Šitas vienas faktas jau sumuša į dulkes visus tuos labai gudrius išvadžiojimus, buk Amerika stojanti karėn todel, kad ji sukimšusi daug pinigų talkininkams. Amerika, bijosi, girdi, kad jie nebutų pergalėti ir kad Amerikos paskolinti talkininkams pinigai nepražutų. Amerika nėra paskolinusi talkininkams nei trečdalio tos sumos, kurią ji dabar paskyrė karės vedimui. Menkas todel butų išrokavimas mesti 7 miliardus, kad apsaugoti 2 miliardu.

Amerika stojo karėn ne savo paskolų apsaugojimui, neigi savo kapitalistų apsaugojimui. Kas tarp mano, tai arba labai netoli mato, arba visai blogai mano. Amerika stojo karėn visų pirmiausiai todel, kad apsaugoti savo ramybę ir laisvę ateityje. Jeigu demokratiškos viešpatijos butų dabar sumuštos, jeigu militaristiškas ir autokratiškas teutonų kumštis dabar užviešpatautų, tai neilgai reikėtų laukti tų laikų, kada New Yorko uoste atplaukiantį ateivį sveikintų ne Laisvės stovyla, bet kaizerio paminklas. Tai nėra utopija, arba sapnas. Tai yra galimas daiktas, kurį šiądien permato ir kuriam tiki žymiausi ir giliausi ne tik šios šalies, bet ir Europos protai. Šioje karėje Vokietija parodė, kad jokios sutartįs, joki prižadai jos neriša. Ir todel vienatinis šioj valandoje išėjimas—tai išrauti vokiškam katinui nagus, kad jis daugiaus negalėtų draskyti—sunaikinti militarizmą, prašalinti to militarizmo vadą kaizerį ir jo šeimyną ir padaryti iš Vokietijos laisvą ramią, demokratišką šalį.

Jeigu rytoj Vokietijoj kiltų revoliucija ir vokiečiai pasiliuosuotų nuo savo kaizerio, tai po 1,t butų taika. Talkininkai tuojaus taikintųs, nes jie su žmonėmis susikalbėtų. Bet kol kaizeris laikysis, tai nelengva bus talkininkų užduotis, ypač jeigu Rusija delei savo betvarkių nusilpnės. Ir todel Amerika gerai supranta, kad ši karė tuomet bus ne piknykas.

Todel ji ir ruošiasi. Ji paskyrė 7 miliardus doliarių; iš kurių didelė dalis eis Rusijos palaikymui: ji taipgi rengia, delei visa ko, didelę armiją, o svarbiausia, ji rengiasi kiek tik gali, pagelbėti visakuom talkininkams Europoje. Prezidento Wilsono atsišaukimas į visą tautą yra svarbus ir aiškus dokumentas. Jis telpa atskirai kitoj vietoj, ir kiekvienas Amerikos gyventojas privalo jo žodžius ir patarimus giliai galvon įsidėti ir nepamiršti.

Ar esame prisirengę? Karė gali užsibaigti, Lietuva turi užtikrintą mažiausiai autonomiją, o gal but ir pilną neprigulmybę. Gavę laisvę, lietuviai turės patįs susitvarkyti ir vesti savo šalies reikalus. Sakysim, rytoj mums reikėtų tai pradėti daryti. Ar mes esame prie to prisirengę? Ar musų protiškos ir finansiškos jiegos yra sumobilizuotos? Ar jos yra gatavos prie tokio darbo ? Ar musų kapitalai yra suorganizuoti, ar musų amatninkai, profesionalai, inteligentija yra suorganizuota? Ne, arba labai mažai. O mes privalome bent žinoti, ką mes turime, kiek mes turime, ko ir kiek mums reikės laisvoj Lietuvos reikalų vedimui.

Todel kun. Jono Žilinsko organizuojamas "Vilniaus bankas" yra didžiai naudingas darbas, nes jis pradeda organizuoti musų žmonių kapitalus. Todel sumanytas cenzas, arba surašymas visų Amerikoje esančių amatninkų ir profesionalų, yra neišpasakytai svarbus ir naudingas darbas. Kiekvienas lietuvis, mokantis kokį nors amatą arba speciališką darbą, arba biznierius, arba turintis profesiją, privalo paduoti apie save žinias tam tikram biurui, kuris susiorganizav prie "Lithuanian Development Corporation," 200 Fifth ave., Room 1125—A, New York, N. Y. Rašykit ten, gaukit blankas ir jas išpildykit. Galėsite sau gerą padaryti ir prie tautos jiegų organizavimo prisidėsit

---

Rusijoj neaišku. Iš Amsterdamo, Kopenahgeno ir Stockholmo ateina nemažai visokių prieštaraujančių gandų, kad Rusijoj nėra taip gerai, kaip turėtų buti. Šitie gandai praneša, kad Rusijoj kila betvarkė, kuri pančiuoja naujos valdžios rankas. Tiesioginių žinių iš Rusijos ateina nadaug, ir tas bent išdalies patvirtina viršminėtų gandų teisingumą.

Kiekviena didelė permaina negali apsieiti be mažesnės, ar didesnės betvarkės, nes kuomet laužoma sena tvarka, o jos vieton įvedama nauja tvarka, tai visuomet atsiranda progos visokios rušies trukšmadariams" gaudyti "uvis sudrumstame vandenyj.

Tas yra teisybė net ir ramiais laikais. O ką jau ir sakyti, kuomet daroma milžiniškiausios permainos, milžiniškiausioj viešpatijoj ir dar laike milžiniškiausios pasaulio karės? Todel nesunku yra suprasti, kad nauja Rusijos valdžia, nors ji ir susideda iš gabiausių. Rusijos žmonių, turi baisiai sunkią užduotį atlikti, kad išvesti ir pastatyti Rusiją ant tvirto ir pastovaus kelio.

Priešų ji turi daug, ir galingų priešų: pirmiausia, reikia vesti milžinišką karę, kad atlaikyti vokišką sieną, kuri gali užgriauti naujai laimėtas laisvės ir jas kraujuose paplukdyti; tuom pačiu laiku reik įvesti gyveniman reikalingiausias permainas, ir pagalios reikia saugoti, kad šalyj nekiltų kontr-revoliucija, t. y. tokia revoliucija, kuri norėtų nuversti dabartinę valdžią ir pagimdyti visoj šalyj anarchiją.

Su pirmais dviem pavojais naujoji valdžia, galima tikėtis, gali apsidirbti. Pavojingiausis yra trečias pavojus—pavojus kontr-revoliucijos. Jeigu jis įvyktų, tai dabar net sunku yra permatyti, kas iš to išeitų. Vienas dalykas tik yra aiškus—kad tas neišėitų Rusijai ant gero, nes atžegareiviški gaivalai tuomet tikrai vėl viršun išplauktų ir valdžią į savo rankas pagriebti galėtų. Ką jie padarytų, atgriebę valdžią, lengva yra kiekvienam suprasti.

Taigi, kaip minėta, kontr-revoliucijos pavojus yra pavojingiausis. Ir su juom naujai Rusijos valdžiai yra sunkiausiai kovoti, todel, kad ji ir be to turi pilnas rankas darbo.

Šiądien, kaip matyt iš žinių, Rusijoj yra trįs jiegos, kurios nori padaryti Rusijoj betvarkę, ir iššaukti kontr-revoliuciją. Pirmiausiai tame smarkia darbuojasi vokiški šnipai ir slaptieji agentai, kurių Rusijoj visą laiką buvo devynios galybės. Vokietija, kaip girdėtis, yra paskyrusi milžiniškus pinigus, kad Rusijoj platinti tarp žmonių agitaciją prieš dabartinę valdžią ir sukelti kuodidžiausią betvarkę. Šita vokiečių agitacija yra varoma visur ir po visokiais uždangalasi, ypač tarp prastų žmonių ir darbininkų.

Apart vokiškų agentų, darbuojasi tuom pačiu tikslu taipgi visi Rusijos atžegareiviai ir juodašimčiai, kuriuos išspirta nuo valdžios. Jiems yra svarbu nuversti naująją valdžią, nes tuomet jie turėtų progą grįžti į savo senas vietas.

Pagalios bene smarkiausiai prie nuvertimo naujos valdžios darbuojasi radikališki, t. y. "raudoniausi" socialistai. Šitie turi kitus išrokavimus. Jie, be abejonės, nenori, kad grįžtų senoji valdžia. Jie nori patįs paimti valdžią į savo rankas. Dabartinė betvarkė jiems išrodo geriausia prie to proga ir jie yra, kaip matyti, pasiryžę padaryti viską, ką tik jie gali, kad naująją valdžią nuvertus. Šitų radikalų yra nedidelė kruvelė ir ramiais laikais jie nieko nesvertų, bet dabartiniu laiku jie kelia didelį riksmą ir valdžiai, kaip matyti, yra nemažai su jais "trubelio."

Kadangi kaip Vokietijai, taip ir senai briurokartijai yra, kaip matėme, labai svarbu, kad Rusijoj kiltų kuodidžiausia betvarkė, ir kad naujoji valdžia butų nuversta, tai, žinoma, jiems visai nesvarbu, kokiu budu ta betvarkė kils,—bile tik ji kiltų. Todel kaip vieni, taip ir kiti—kaip vokiški agentai, taip senoji biurokratija,—sau žinomais keliais remia ir stiprina tų radikalų agitaciją ir darbus,—nes jie patįs atvirai savo vardu veikti negali. Jie kuodaugiausia leidžia auksinio vandens ant tų radikalų-socialistų maluno... kad jis smarkiau suktųs ir sutrintų naują ir dar nespėjusią nusistovėti laisvos Rusijos valdžią. Tai yra taip aiškus faktas, kad jo užginčyti jokiu budu negalima.

O iš to yra du išvedimai Viena, kad dabartinių Rusijos radikalų-socialistų burys yra visai netoks didelis, kaip jis išrodo. Didžiuma social-demokratų partijos prie jų nepriklauso ir jiems yra priešinga, o jeigu jų riksmas yra garsus, tai tik todel, kad po jų sparnu dirba paslaptai ir kitos dvi galingos jiegos—Vokietijos, biurokratijos agentai. Antras išvedimas yra tas, kad tie radikališkieji socialistai, kurie nori versti dabartinę valdžią ir kelti naują—anot jų, "tikrą"—revoliuciją, nenumano net to, kad jie, sėdėdami dabar ant medžio šakos, kerta jąją ne iš to galo: jie kertą šaką tarp savęs ir medžio, ir jeigu ją nukirs, tai ne tik patįs stačia galva nusiris su šaka žemyn, bet nutrauks paskui save į bedugnę ir naują demokratišką Rusijos laisvę. Tame yra didžiausis jų apjakimas ir aršiausis pavojus visos Rusijos naujai įgytoms laisvėms.

Tas faktas, kad iš Rusijos ateina labai mažai—ir tai neaiškių—žinių, duoda pamatą spręsti, kad vokiškai-biurokratiškai- radikališka klika daro naujai Rusijos valdžiai daug bėdos.

Lietuviška pravardė dabar yra brangi. Nesmagu ir gaila buvo žiurėti ir girdėti, kaip musų lietuviai, skubindamiesi išsinerti iš savo kailio, zovada mainydavo savo lietuviškas pravardes: vieni sekdavo prie jų visokių "wiczų" galunes, kiti gi iš Vilkaičių darydavo Wolf'us, iš Šmitaičių—Schmidt'us ir t. t. Priviso pas mus tų Wolfų, Schmidtų, Braunų, Hermanų, Michelsonų ir Ritterių gyva smala.

Dabar vyrai gailisi. Nes daug bėdos turi. Apskelbus karę Vokietijai, daugelis dirbtuvių paleido visus darbininkus su vokiškomis pravardėmis. Maža to. Slaptieji Amerikos agentai daboja visus svetimtaučius su vokiškomis pravardėmis, ar jie nėra kartais vokiečių šnipais, ar užtarėjais.

Chicagoje tokių atsitikimų yra daug. Paminėsime vieną. Chicagos Fordo dirbtuvė paleido visus mechanikus ir darbininkus su vokiškomis pravardėmis. Tarp jų buvo ir vienas pravarde Wolf.

— Wolf—"šiur" yra vokietys—tarė dirbtuvės užvaizda, ir paleido jį. Bet Wolf buvo, ne vokietys. Jis buvo lietuvis, Vilkaitis, ar Vilkauskas. Todel musų p. Wolf nuėjo į ofisą pasiklausti, kodel jį paleido.

— We don't want Germans here... (Mes nenorime čia vokiečių)—smarkiai jam atsakė ofise.

— Bet aš neesiu vokietys, aš lietuvis—mėgino teisintis musų lietuvis, kuriam gaila buvo apleisti puikiai apmokamą darbą.

Musų Vilkauskas nuėjo namo ir atsinešė savo pilietiškas popieras, kurias jis buvo išsiėmęs ant teisingos, lietuviškos pravardės.

Tomis popieromis jis pertikrino, kad ji, ne vokietys, bet lietuvis. Bet "džiabo", vis viena, negavo.

— Jeigu tu esi lietuvis ir tavo pravardė yra Vilkauskas,—tarė jam ofise,—tai kam tu pasidavei Wolfu? Čia kas nors negerai ir mes turime tai ištirti.

Mat užvaizdai puolė akin, kad jeigu žmogus permainė savo pravardę, tai jis gali kartais buti kokiu nors vokišku agentu, šnipu.

Tokių atsitikimų dabar yra labai daug. Ir tik dabar musų žmonės ant savo locno sprando pradeda atjausti, kaip yra dabar brangu turėti savo locną, tikrą lietuvišką pravardę, kuri butų neįvėlusi jų bėdon.

Musų žmonės mainydavo pravardes, arba sulenkintas—su "wicz" arba "owski" galunėmis, arba perilgas, ir todel amerikonams jas neva sunku ištarti.

Žmonės, kurie supranta savo garbę, savo tikros pravardės niekados nemainys, bet lietuviai, kurie turi sudarkytas, sulenkintas pravardes, lengvai gali jas permainyti ir sutrumpinti taip, kad jos butų lengvos ištarimui, trumpos ir visgi pasiliktų lietuviškos. Vilkauskas gali pasikeisti į Vilkis, Rutkauskas—į Rutkus, Šimkevičius į Simkus, Ridikevičius į Ridikas ir t. t. Tokiu budu permainą padarius,—ir "vilkas sotus ir ožka čiela." Ir žmonės dabar bėdos neturėtų.

Visi tie, kurie darė kvailas permainas su savo pravardėmis, dabar gailisi—bet jau pervėlu.

Gandas buvo teisinga žinia. Kiek laiko atgal,—dar prieš revoliuciją Rusijoj, mes rašėme "Lietuvoje," kad Anglijos valdiškose sferose kalbama apie Lietuvos laisvę. Mes buvome gavę tuomet aplinkiniais keliais žinių, kad, nežiurint senosios rusų valdžios neprielankumo, liberališkoji Anglijos valdžia, nors nekėlė viešai Lietuvos laisvės klausimo, betgi apie tai svarstė ir turėjo savo pragrame. Mes taipgi pranešėme tuomet, kad Anglijos valdžia atydžiai seka lietuvių partijų veikimą ir kad ji nėra labai prielanki nei musų socialistams, kurie tautystės nepripažįsta, nei musų klerikalams, kurie taipgi yra savo rušies "internacionalistai."

Pamename, kad nekurie musų laikraščiai (ypač "Draugas") tuomet paabejojo apie šių žinių teisingumą ir davė suprasti, kad tautininkai, skelbdami panašias žinias, intriguoja klerikalų nenaudai.

Betgi, kaip išrodo, musų tuomet paskelbtos žinios buvo teisingos. Vieną aiškų tam prirodymą mes igijome tik dabar. Šiame numeryj yra akyvas straipsnis "Ką talkininkai nori padaryti" (ant 5 pusl.). Jį parašė Mr. F. Simonds, vienas iš žymiausių Amerikos kariškų kritikų. Ir jis musų aukščiaus paskelbtos žinios teisingumą patvirtina.

P-as Simonds lankėsi Europoje šių metų pradžioje, dar prieš Rusijos revoliuciją. Ačiu savo platiems ryšiams, p. Simonds turėjo progą susieiti ir kalbėtis su augščiausiais Anglijos ir Francuzijos kaip kariškais, taip ir politikos vadais—neišskiriant nei Anglijos premiero Lloyd-George. Ir Mr. Simonds, dabar pargrįžęs Amerikon, aiškiai pasako savo straipsnyj, kad dar tuom laiku talkininkai jau manė apie sutvėrimą autonomiškos Lietuvos. Jeigu jos neskelbė ir neleido tuomet skelbti, tai vien todel, kad prie senos Rusijos valdžios jiems nebuvo patogu tą valdžią erzinti.

Dabar dalykai, žinoma, visai persikeitė, bet anuo laiku musų paskelbtoji žinia pasirodė teisinga kaslink Lietuvos laisvės. Turime pamato tikėti, kad pasirodys teisinga ir kita dalis tos žinios—apie pažiuras į musų partijas. Ir todel butų daug protingiau musų partijinį judėjimą harmonizuoti, derinti, negu menamų "intrigų" jieškoti.

Laikas yra mums išvesti musų partijas ant plataus valstybinio kelio iš tų siauručių, kreivučių kaimiškų takelių. Žiurėkime į politiką plačiau—nes prie valtsybinio gyvenimo rengiamės.

Paradoksas. Burys revoliucijonierių, pasinaudodami naujos rusų valdžios manifestu, išsirengė iš Amerikos grįžti Rusijon,—anot jų pasakymo, daryti "tikrą" revoliuciją, t. y. griauti dabartinę naują rusų valdžią. Anglai—nemulkiai. Sužinoję apie tai, su kokiu tikslu jie važiuoja Rusijon, anglai sulaikė juos Kanadoje, kad jie su savo "tikra" revoliucija palauktų, kol karė nepasibaigs.

Sulaikyti "revoliucijonieriai" tuomi, žinoma, baisiai užsigavo ir paleido telegramas į visas puses, šaukdamiesi pagelbos. Vieną telegramą jie nusiuntė prof. Miliukovui—dabartinės rusų valdžios užrubežio reikalų ministeriui.

Vadinasi, jie prašo pagelbos pas Rusijos valdžią, kad toji juos "išgelbėtų" ir palengvintų kelionę į Rusiją, kur jie tą pačią valdžią važiuoja griauti. Kitais žodžiais tariant: "Jonai, Jurgis surišo man rankas: atrišk man, susimildamas, kad galėčiau tau, Jonuli, snukin duoti."..

Sarmata yra pigus dalykas, bet ir jos kaip kam truksta...

—Evans in Baltimore American.

PASAULIO VELYKOS.

Pasaulio laisvę turėjo palaidotą uoloje militarizmas, kurio vyriausiu atstovu yra kaizeris. Talkininkai jau treti metai verčia tą uolą. Dabar ir Dėdė Samas savo petį prie jos pridėjo.

MARGUMYNAI.

LIETUVOS LENKAI ŠAUKIA "GELBĖKIT!"

Brooklyn, N. Y.—Kuomet vokiečiai apskelbė Lenkiją "neprigulminga," bet Lietuvą atskyrė nuo Lenkijos, gyvenančios Lietuvoj "šliachciankos" išsiuntė Varšavon į lenkišką "Rada Stanu" (Valstijos tarybą) ilgą atsišaukimą, kad Lenkiją, girdi, nepamirštų Lietuvos ir kad Lietuva butų priskirta prie Lietuvos. Štai, kaip tos "šliachciankos" šaukėsi:

"Jaśnie Wielmożni Panowie! Valandoj, kuomet pirmu sykiu susirenkate, kad paimti į savo rankas neprigulmingos Lenkijos likimą,—kuomet išreiškimas savo nuomonės apie tą likimą yra ne tik jųsų teisė, bet ir priedermė,—toj valandoj, valandoj kiekvienai lenkiškai širdžiai iškilmingoj, mes, lenkės, Lietuvos pilietės, siunčiame jums linkėjimus: Kad jųsų sumanymai ir darbas atneštų laimę Ojczyznai (lenkų tėvynei).

"Bet Ojczyznai čielai. Nepamirškit Lietuvos! Nenukreipkit savo akių ir minčių nuo šitos nelaimingos šalies, kuri nuo daugiau negu šimto metų kenčia kančias už savo lenkiškumą, o kur vienok lenkiškumas vis labjau platinasi—nuo tų žmonių, kurie dabar po kanuolių griausmu ir degančių kaimų gaisruose, instinktyviai puolasi prie lenkiškų mokyklų ir tiesia rankas prie lenkiškos knygos.

"Jųsų priederme yra rupintis ne tik apie Lenkiją, bet ir apie Lietuvą.

"Todel turime teisę kreiptis ir šaukti: Gelbėkit mus! Gelbėkit šitą didelę ir puikiausią Tautos [suprask, lenkų tautos] dalį! Gelbėkit tėvynę Kosciuškos, Reitano ir Mickevičiaus—tėvynę Jagelionų."

Amerikos lenkų socialistų organas "Robotnink Polski," paminėdamas apie šitą atsišaukimą, pritaria jam ir sako: "Vokiečiai dabar turi su šituo [lenkų] noru skaitytis."

Taip Lietuvos lenkai (teisingiaus sulenkėję lietuviai) šaukiasi prie savo rodakų Varšavoj. Taip jie parodo, kaip yra varomas net ir dabar lietuvių lenkinimas per lenkų mokyklas ir knygas. Lenkai ir karės laiku pristeigė kuodaugiausiai savo mokyklų Lietuvoj, platina tukstančiais savo knygas tarp Lietuvos žmonių. Lietuvių draugijos šaukiasi pagelbos lietuviškų mokyklų įsteigimui. O ką amerikiečiai daro? Amerikiečiai pjaunasi tarp savęs už tai, kokia partija "valdys" Lietuvą ir žmonių sudėtas aukas laiko Bostone.

Kas valdys Lietuvą? Valdys—lenkai, jeigu ir mes, amerikiečiai, nesusiprasim ir savo kvailų barnių nemesim. Nevaldys nei viena musų partija, bet eisim vėl bernauti lenkams, jeigu proto neįgausim.

Lietuvys.

KAD NENUSTOTŲ LANKIUS.

Amsterdam, N. Y.—Gerb. Redakcija:—Nustojo musų stubą lankiusi "Lietuva," nes turėjome ją pirmiaus užsirašę ant savo draugo vardo. Net mes nusiminėm iš to, nes mums labai patinka tokioj tautiškoj dvasioj ir taip švariai vedamas laikraštis, kaip "Lietuva." Todel įdedu vidun Money Orderį už $2.00 ir malonėkite siuntinėti man "Lietuvą" mano vardu.

A. J. Lukšys.

LENKAI IŠ KAILIO NERIASI.

Brooklyn, N. Y. Gerb. Redakcija:—Jųs jau nurodėt puikiai, kaip lenkai iš kailio neriasi, kad tik vėl užmesti apinasrius lietuviams ir pasigriebti sau Lietuvą. Prie jųsų pastabų ir aprašymų, aš pridėsiu dar vieną, kurį šiomis dienomis užėjau lenkų Susivienijimo organe "Dziennik Związkowy." Iškarpą jums taipgi prisiunčiu.

Šisai laikraštis daro ištraukas iš kito lenkų laikraščio "Gazeta Polska," kuris nusiskundžia, kad esą vokiečiai, užėmę Lietuvą, nenori jos priskirti prie naujai sutvertos Lenkijos. Toliaus jis rašo apie darbavimąsi lenkų Lietuvoje tuojaus po to, kaip vokiečiai buvo apskelbę Lenkijai "neprigulmybę."

"Iš lenkų gyvenimo Lietuvoje—rašo jis—reikia pažymėti, kad į tris dienas po apskelbimui [vokiško] manifesto 5 d. lapkričio, Vilniuje atsibuvo susirinkimas 152 lenkų, kuriame šitą manifestą pasveikinta, kaipo "pirmą etapą prie atbudavojimo Lenkijos galimai toliausiai einančiuose istoriškuose rubežiuose" ir "jaučiant savo vienybę su Lenkija" išreikšta persitikrinimas, kad "apskelbimas neprigulmingos Lenkijos privalo vesti prie aiškių permainų srytyje vokiškos administracijos kaslink lenkų Lietuvoje."

Dar reikia pridėti, kad jau viena diena anksčiau manifesto paskelbimo atsibuvo Vilniuje susirinkimas Lenkų Organizatyvio komiteto, kuriame išnešta rezoliucija, patvirtinanti, kad "siekimas prie bendros viešpatystės su Lenkija yra politiškas posistuliatas, vienijantis visus lenkus Lietuvoje;" taipgi, kad "Lietuvos ir Baltgudijos lenkai galėsią priimti tik tokį šios šalies likimo nuskyrimą, kuris užtikrins jam viešpatijinę vienybę su Lenkija." "Bile koks kitas šio klausimo išrišimas paliks musų širdyse amžinai neužgijančią žaizdą ir bus priežastimi fermentavimo, kuris padarys negalimu normalį išsivystymą—kaip šios šalies, taip ir kaimynių."

Šitą rezoliuciją Vilniaus lenkai persiuntė Dr. Brudzinskiui Varšavoje su prašymu, kad lenkų delegacija, siunčiama į Berliną ir Vienną perstatytų ją abiejoms toms viešpatijoms (Vokietijai ir Austrijai), kaipo išreiškimą lenkų nuomonės Lietuvoje."

Šitie faktai parodo, kad lenkai viską daro, ką tik gali, kad Lietuvą vėl pasigauti į savo tinklus. Kada kiti musų laikraščiai pjaunasi už dvasias, svajones ir niekniekius, Jųsų laikraštis visados stovi ant Lietuvos reikalų sargybos ir tikrai nurodo, iš kur lietuviams didžiausis pavojus grėsia. Lai gyvuoja Lietuva ir "Lietuvą!"

D. J.

SENAS SKAITYTOJAS.

Castle Shannon, Pa. Gerb. Redakcija:—Šiuomi pranešu, kad kovo 2 d. mirė Antanas Povilaitis, laikraščio senas skaitytojas. Velionis buvo 60 metų amžiaus ir buvo vienas iš seniausių "Lietuvos" skaitytojų. Jis skaitė "Lietuvą" per kokią 20 metų ir be jos niekados apsieiti negalėjo.

Lai buva jam lengva ši laisvės žemelė!

Jonas Povilaitis.

MOKYKITĖS SVETIMŲ KALBŲ IR SAVOS NEUŽMIRŠKIT.

Philadelphia, Pa.—Gerbiama Redakcija:—Džiaugiamės visi iš žinių apie Lietuvą. Turėsime laisvą Lietuvą po šitos karės—gal visai neprigulmingą, o gal autonomiją,—autonomiją tai jau tikrai, nes ją ir rusai ir vokiečiai yra jau pažadėję.

Gavę tėvynės laisvę, patįs turėsime jos reikalus, pramonę, politiką vesti. Turime, teisybė, nemažai jau inteligentijos, mokytų vyrų; bet laike karės jų taipgi daug žuvo ir dar žus. Todel reik jaunas spėkas auginti. Tėvai, turintieji vaikus pradinėse mokyklose, leiskite iš paskutiniųjų savo vaikus į augštesnes mokyklas, nes apšviestų vyrų,—ir moterių—visokiuose urėduose reikės. Neturėsim savų, tai turėsim imti svetimtaučius.

O tie jaunuoliai musų ir jaunuolės, kurios jau yra High Schooles'e ir kolegijose, lai mokinasi kuodaugiau svetimų kalbų, nes reikės tokių žmonių susinešimams su svetimtaučiais ir politikoje ir pramonėj. Francuzų ir vokiečių kalbos bus ypač pageidaujamos (anglų kalbą kiekvienas išmoksta). Esantieji High Schoolėse ir kolegijose turi dabar gerą progą jų išmokti.

Nepamirškit ir savo locnos lietuvių kalbos. Daugelis musų moksleivių, nors įgyja mokslą, bet savo kalbos, gali sakyt, visai nepažįsta. Laisvoj Lietuvoj reikės atlikti darbas lietuvių kalboj, o čia žmogus, nors galėtų atlikti, bet nemoka lietuviškai žodžio teisingai parašyti ir negali todėl vietos užimti.

Ruoškime todel tuojaus jauną armiją musų jaunų inteligentų, kad butumė gatavi prie darbo.

Jaunuolis.

SVETIMTAUČIAI APIE LIETUVIUS.

Chicago, Il.—Šveicarijos laikraštis Courrier de Geneve patalpino ant pirmo puslapio, įžangiamųjų straipsnių vietoje, ilgą straipsnį vardu "Les Lituaniens sous l'occupation allemande" (Lietuviai po vokiečių užėmimu). Šisai straipsnis, kaip jame yra pažymėta, yra sutrauka straipsnio, paimto iš Amerikos laikraščio "Lietuvos," kuri prieš keletą savaičių buvo paskelbusi platų aprašymą savo pasikalbėjimo su p. Antanu Bukausku, šių metų pradžioje sugrįžusiu iš užimtos Lietuvos.

Žymiausia vieta, kurią tasai laikraštis suteikia šitam straipsniui, parodo, kad jis užjaučia lietuvių reikalams.

Lietuvis Iškėlė Revoliuciją?

Mums is kelių vietų prisiuntė musų skaitytojai ir sandarbininkai iškarpas iš anglų laikraščių, kuriose tilpo sensacijinis straipsnis, parašytas tulo Kapitono Hornst von der Goltz'o. Šisai von der Goltz yra žymus buvusis Vokiečių valdžios politiškas šnipas ir tvirtina, kad jis daug paslapčių ir intrigų žino, nes budamas prie vyriausios vokiečių šnipų įstaigos Berline, jis turėjo progą patirti dauk tokių dalykų, apie kuriuos retai kas žino. Laike dabartinės karės iis atvyko Amerikon ir išdavė vokiečius, nesa vokiečių valdžia plianavo jam galą padaryti, kadangi jis per daug žinojęs.

Jeigu tikėti šitam von der Goltz'ui, tai pati pradžia rusų revoliucijos, arba bent tikros priežastįs, kurios iškėlė šią revoliuciją buvo išperėtos Amerikoj, New Yorke. Ir daugiausiai tame, anot von der Goltz'o, pasidarbavo tulas lietuvis, nešiojantis misterišką pravardę Wilkins.

Rusijoj, kaip žinome, jau senai ėjo kalbos, kad senoji valdžia nori parsiduoti vokiečiams ir padaryt su Vokietija atskirą taiką. Tam tikslui vokiečiai leido milijonus rublių, papirkinėdami rusų generolus ir ministerius. Žmonės jautė, kad valdžioj kas nors yra ne taip, kaip reikėtų buti. Dumoje taipgi apie tai kalbėta. Rusijos talkininkai, Francuzija ir Anglija, taipgi per savo laikraščius nerimdavo, nes nepasitikėjo rusų valdžia ir bijojosi, kad Rusija nepamestų talkininkų ir nesusitaikintų su vokiečiais atskirai.

Bet nei rusų žmonės, nei dumos atstovai, nei talkininkai neturėjo tikrų priparodymų, kad rusų valdžia mano Rusiją parduoti vokiečiams. Anglija, matomai, pasirįžo tuos prirodymus gauti.

Ir gavo. Pereitą rudenį dumos posėdyje prof. Miliukov, kadetų partijos vadas, išrėžė tokią prakalbą, kad rusų valdžia net užgynė laikraščiams ją pilnai paduoti. Miliukov, nei mažiau, nei daugiau, iš dumos tribunos viešai apkaltino tų laikų Rusijos premierą Stuermerį, kad jis yra Rusijos išdavikas, kad jis veda Rusiją prie taikinimosi su vokiečiais ir kad jis daro tai, parsidavęs už vokišką auksą.

Miliukov jau tuomet turėjo tikrus prirodymus, kad Rusijos senoji valdžia plaukia vokiečių ežeran. Po to dalykai pradėjo labai greitai vystytis. Pirmiausis žingsnis buvo nuvertimas nuo premierystės Stuermerio. Premieru tapo paskirtas Protopopov, kurį visi tuomet skaitė liberališku ir pažangiu vyru. Bet Protopopov, sykį apėmęs valdžią, greitai persimainė, kaip kad andai persimainė Stolypinas. Protopopov, iga es valdžią, pasirodė dar aršesnis atžegareivis negu prieš jį buvusie atžegareiviai.

Netrukus išgirdome apie užmušimą vienuolio Rasputino, kuris turėjo nepaprastą įtekmę prie caro dvaro. Toje užmušystėje dalyvavo net nekurie didieji kunigaikščiai, kurie, matomai, dabar jau žinojo apie parsidavėlių planus.

Tuos visus prirodymus, kaip rašo von der Goltz, sumedžiojo vienas Amerikos lietuvys, čia pat New Yorke. Bet apie tai tegul pats von der Goltz papasakoja:

"Tuom laiku—rašo von Goltz,—gyveno New Yorke vienas lietuvis, kurį aš pažįstu labai gerai ir kuris buvo Britanijos sekretnoj tarnystėj. Jis vartojo pravardę Wilkins, o delei žingeidesnių jis turėjo atsispausdinęs korčiukę, ant kurios buvo atspausdinta, kad jis esąs "Real Estate" agentas. Šisai vyras sužinojęs, kad tulas New Yorko žurnalas rengiasi paskelbti Iliodoro pasaką [Iliodoras buvo kitas rusų vienuolis, anuomet Rasputino draugas ir artimas prie caro dvaro asmuo, bet vėliaus pabėgusis iš Rusijos į Ameriką]: nuėjo pamatyti tą vienuolį, manydamas, kad jo žmona Nadežda Porfiliera [kuri buvo pirm to viena iš carienės damų] gal turi kokių nors svarbių informacijų, kurias ji galėjo gauti, budama prie caro dvaro.

"Ką jisai sužinojo,—tai perviršijo ir jo didžiausias svajones. Tuom laiku Anglija išleidinėjo dideles sumas pinigų, kad gauti prirodymus, jog Rusija tariasi delei padarymo atskiros taikos su Vokietija, bet ji negalėjo to prirodyti.

"Šisai lietuvis, senas Iliodoro draugas, įgijo pasitikėjimą vienuol ir jo žmonos Nadeždos Porfilieros ir išgavo nuo jų prirodymą, kad Rusija ir Vokietija rengiasi padaryti atskirą taiką.

"Po to paslaptos policijos agentai gavo kopijas šitų pasakojimų ir pristatė jas Britanijos (Anglijos) ambasadai [Washingtone], kuri iš eilės persiuntė Iliodoro pasakų turinį į Rusijos ambasadą. Iliodorui jau užmokėta $2,000.

"Rusų ambasada [Washingtonė] norėjo, kad minėta Iliodoro pasaka neišeitų viršun per laikraščius, nes jos paskelbimas butų sunaikinęs Rusijos cariško dvaro prestižą (garbę) ir butų užkenkęs pardavinėjimui rusiškų bondsų Amerikoj. Britanijos ambasada nenorėjo, kad ta pasaka butų paskelbta, nes tuomet dar nebuvo prinokęs laikas jos skelbimui.

"Po to tasai lietuvis, esantis Britanijos slaptoj tarnystėj, po dideliu sekretu apie viską papasakojo redaktoriui tulo pro-vokiško laikraštuko ir visa pasaka išėjo viršun ir tapo paskelbta viešai;—kaip Didžioji Britanija ir "Wall Street" (Amerikos piniguočiai) užgniaužė teisybę, kurią Iliodoras norėjo pasakyti savo straipsniuose [Męs pamenam, kad ir musų lietuviški socialistiški laikraščiai tuomet pasigavo ant to paties kriukelio ir maž-daug panašiai apie tai rašė].

"Bet Britanija kaip sykis to tik ir norėjo, nes tokiu budu žinia išėjo viršun, o Britanija nebuvo tame kalta [atpenč ją, mat, net kaltinta už tai buk ji "užgniaužė" tą istoriją].

"Šita pasaka išsiplėtojo po visą Europa, nes "mandagus" Anglijos cenzorius ją praleido. Rusijos "dvaras" pasiuto. Niekas nežinojo, kiek daug anglai teisybės yra sužinoję.

"Sekantis musų lietuvio žygis buvo vizita pas tulą Mr. Yčą, Rusijos dumos atstovą ir Protopopovo sekretorių, kuris tik-ką tuomet atvyko į New Yorką [Čia Mr. von der Goltz klysta, nes p. Yčas nebuvo jokiu Protopopovo sekretorium, bet jis buvo, ir berods yra, kadetų partijos vieno centralinio komiteto sekretorium]. P. Yčas jau buvo užginčijęs, buk paskalai apie atskirą taiką yra neteisingi, bet Mr. "Wilkins" išgavo nuo jo pripažinimą, kad Nadeždos Porfilieros pasakos, kurios buvo daug svarbesnės negu Iliodoro pasaka, buvo teisingos.

"Nadežda pasakojo apie Protopopovo atsilankymą Švedijon ir įmaišė Štuermerį į derybas, kurios buvo vedamos Stockholme ir Kaune su tikslu padarymo atskiros taikos tarp Rusijos į Vokietijos.

"Iki tam laikui istorija apie "užgniaužimą" Iliodoro pasakos Amerikoj jau pasiekė Petrogrado ir profesorius Miliukov, dabartinis užrubežio reikalų ministeris, gavo cifruotas (slaptais ženklais rašytas) telegramas, kuriose jam pranešta apie tai, ką Britanija yra sužinojusi. Jis pasakė prakalbą dumoje, pasmerkdamas cariško dvaro intrigas, ir Štuermer tuojaus rezignavo.

"Kuomet skandalas šiek-tiek nurimo, Štuermer vėl užėmė urėdą, bet dalykai jau buvo pertoli nuėję. Rasputinas buvo užmuštas. Anglija turėjo savo rankose prirodymą, kad Rusija mėgino daryti atskirą taiką ir priėjo prie revoliucijos, kuri prašalino nuo valdžios Romanovus ir visus kitus vokiečių simpatizatorius prie Rusijos valdžios.

"Mr. Wilkins yra nebile koks žmogus. Aš pažįstu jį nuo senai. Kaip Angljia jam atlygins, aš to nežinau, bet ji yra daug jam kalta."

Ar šita von der Goltz istorija yra teisinga, ar pramanyta, to mes nežinome; kad ji yra žingeidi—tą kiekvienas pripažins.

Ka Nori Talkininkai Padaryti.

Apie Lietuvą jie taipgi mano.

Jeigu talkininkai karę laimės, jeigu Vokietija ir jos šalininkai bus sumušti, tai Austrijos, nei Turkijos daugiaus nebus; Vokietija bus apkarpyta, Lenkija ir Čechija gaus neprigulmybę, Lietuva turės autonomija po Rusija, o Austrija bus išdalinta į keletą dalių sulyg tautų joje gyvenančių.

Toki yra plianai talkininkų, kaip apie tai pasakoja F. H. Simonds, vienas iš žymiausių Amerikos kariškų kritikų, kuris nesenai lankėsi Francuzijoj, matėsi su anglų ir francuzų vadovais ir užtikrina mus, kad tas žinias jis yra patyręs iš viršminėtų šaltinių. Žingeidus tame reikale jo straipsnis (kopiraituotas per New Yorko Tribune Association) yra vertas atydos iš dviejų atžvilgių: viena, jis aiškiai nupiešia, kokios permainos įvyks Europoje, jeigu talkininkai laimės, o antra—mums, lietuviams, svarbu yra girdėti, kad talkininkai jau seniaus turėjo mintyje lietuvių tautą ir žada jai suteikti laisvę autonomijos pavydale.

Žemiaus paduodame svarbiausias to straipsnio dalis.

Kaizerį laukia Napoleono likimas.

"Visųpirmiausia,—rašo šisai kritikas—talkininkų armijos turi pasirupinti paliuosavimu visų žemių, kurias vokiečiai yra laike šios karės užėmę. Jų, talkininkų, programas yra pusėtinai panašus į programą, kurį turėjo Napoleono priešai, kurie po ilgų svyravimų, galutinai sutiko su tuo, kad jie kariaus iki tol, pakol Francuzija nepasiliks prie tų rubežių, kuriuos ji turėjo 1789 metais, t. y. iki Napoleonui. Galima manyti, kad talkininkai dabar turi tokį patį plianą ir gali padaryti tarp savęs tokią sutartį, kad jie kariaus iki toliai, kol nebus prašalinti Hohenzollernai (kaizerio šeimyna); bet tą galima palikti ateičiai.

Dabar gi politiškas svarbumas perviršija kariškąjį. Vokietija sudarė tvirtą plotą žemių, kurios eina nuo Baltiko jurių net iki Mažosios Azijos, nuo upės Elbos iki Tigro ir nuo upės Vislos ir galo Dunojaus net iki Anglijos kanalo. Šitas visas plotas yra po tokia pat Berlyno valdžia, kaip kad buvo Napoleono imperija po jo valdžia Paryžiuje. Taip kaip Napoleonas, laike savo įsiveržimo Rusijon, galėjo vartoti prusų, lenkų, saksonų ir italų kariumenes, taip šiądien vokiečių viršiausis štabas vartoja turkų, bulgarų, vengrų ir net Austrijos slavų kariumenes prieš savo priešus.

Taigi talkininkų karišką plianą yra lengva suprasti. Vokiečių nauja, tokiu budu sutverta, imperija turi buti sunaikinta ginklų galybe; vokiečių viešpatija turi buti sumažinta iki tų rubežių, kuriuos ji turėjo 1870 metuose,—lygiai taip, kaip anuomet, 1814 metuose, Francuzijos rubežiai tapo sumažinti iki 1879 m. rubežių.

Dabartinė karė ir Napoleono karės.

Europos karvedžiai ir politikai priėjo prie sekančio įsitikinimo: Taikos padaryti nėra galima iki tol, pakol Vokietija laiko savo rankose savo užkariavimo vaisius, nes šitie užkariavimai butų Vokietijai paraginimu prie naujų užpuldinėjimų ateityje. Talkininkų armijų, esančių Europoje ir Azijoje, ant rytinio ir vakarinio fronto ir ant dviejų pietinių frontų (Italijoj ir Balkanuose), yra sekanti tikslai: laikyti nesiliaujantį spaudimą taip, kad šitas spaudimas iš visų pusių priverstų Vokietiją prie sugriuvimo taip pat, kaip panašus spaudimas ant Napoleono privedė jį prie Leipcigo, kur jo galybė buvo sutruškinta.

Visas talkininkų programas eina prie to paties, vieno tikslo. Rusų armijos Armenijoj, anglų armijos Mesopotamijoj ir Šventojoj Žemėj, talkininkų kariumenė Macedonijoj, atlieka panašias pareigas, kaip kad Wellingtono armija, Napoleono laikuose, atliko Ispanijoj šimtą metų tam atgal, kuomet svarbiausi mušiai ėjo Silezijoj ir Saxonijoj (dabartinėj pietinėj Vokietijos dalyj).

Wellingtono armija galų gale išliuosavo Ispaniją ir davė progą ispanų tautai stoti priešais francuzų užkariautoją; tokiu pačiu budu dabar galima tikėtis, kad anglų kariumenė Mesopotamijoj sukels arabus prieš Turkiją, arba kad bendras rusų ir anglų spaudimas prives Turkiją prie pilno pailsimo ir subyrėjimo. Tuomet Salionikų armija greitai apsidirbtų su bulgarais, jeigu vokiškoji ir austrų kariumenės butų atšauktos namo.

Bet net ir tuomet, kada Vokietija taptų atgal įstumta į savo rubežius, kokius ji turėjo 1914 metais—atėmus jai dar Elzasą ir Liotaringiją—net ir tada ant tokių pamatų padaryti taiką neužtektų, nes Vokietija, taip pilnai pasižebojo Austro-Vengriją, kad Austrija praktiškai pasiliovė buti neprigulminga viešpatija ir priklauso nuo Berlyno taip gerai, kaip užkariauta Serbija, arba Belgjia.

Taigi, jeigu ir daleisim, kad Austro-Vengrija bus palikta neprigulminga, tai Vokietija dar visgi galėtų panaudoti prieš savo priešus keletą milijonų slavų ir vengrų taip pat, kaip, Austrijos vokiečių, kuomet tik ji vėl užsimanytų pagriebti į savo rankas viso pasaulio galybę.

Austrija Turi Buti Išgriauta.

Todel talkininkų politika nusprendė, kad Austrijos viešpatija turi buti nuversta. Nekurios dalįs turi buti prijungtos prie viešpatijų, kurios turi žmones tos pačios tautos. Italija turi gauti Triestą ir Trentino, nes jos yra italų apgyventos. Nauja slavų viešpatija bus sutverta iš kroatų, slovenecų, serbų ir montenegrų. Transylvanija ir dalis Temesvaro, kuri turi didelį skaitlių rumunų, bus prijungtos prie Rumunijos, lyginai kaip ir dalis Bukovinos. Vakarinė dalis Galicijos eis prie naujai sutvertos Lenkijos, nes jos gyventojai yra vieni lenkai; rytinė dalis Galicijos bus prijungta prie apskričio išilgai Karpatų.

Čechija, Moravija ir slavų apgyventi distriktai išilgai Karpatų kalnų butų sujungti kruvon ir sudarytų naują slavų viešpatiją; likusios Austrijos dalįs, didesnėj savo dalyj vokiškos, sudarytų dar vieną neprigulmingą viešpatiją.

Tokį plianą įvykinus, apie 23 milijonai slavų, rumunų ir italų—kas sudaro pusę dabartinės Austro-Vengrijos—butų paliuosuoti iš austro-vengrų kontrolės, kurie sudaro tos viešpatijos mažumą ir kurie savo liuosybę ir savo politiką pavedė į vokiečių rankas. Tuomet vokiečių švajonės apie sudarymą galingos Mitteleuropa (vidurinės Europos) viešpatijos butų sunaikintos. Teutonų siekimui į artimuosius rytus butų skersai kelią pastatyta stipri pietinių slavų viešpatija, siekianti nuo upės Drinos ir Dunojaus krantų net iki Grekijos ir Albanijos.

Lietuva Gautų Autonomiją.

Tokiu pačiu budu bus padaryta siena ant Vokietijos rytinio rubežiaus per sutverimą Lenkų viešpatijos. Šita lenkų viešpatija susidės ne tik iš Rusiškos Lenkijos ir Austrijos Lenkijos, bet į ją taipgi įeis didesnė dalis Poznaniaus ir Vakarinių Prusų, ir be abejonės žiotįs upės Vislos su Dancigo uostu; Rytiniai Prusai [Prusų Lietuva] gali buti prijungta prie Rusiškos Lietuvos distriktų, kurie turėsią gauti autonomišką statusą (padėjimą), arba jai (Rytiniai Prusijai) gal bus leista pasilikti, kaipo atkirstai Vokietijos daliai, atskirtai nuo Vokietijos per Lenkiškąją juostą išilgai Vislos.

Tokios permainos neatimtų nuo Vokietijos, išskyrus Rytinius Prusus, didelių žemės plotų, kuriuose didžiuma yra vokiečiai, o Lenkijai duotų išeigą į jures, be kurios ji butų Vokietijos galybėje lygiai taip, kaip Serbija buvo smaugiama per Austriją iki 1912 metų.

Likusios kitos permainos nėra šiuom laiku svarbios, išskyrus to, kad talkininkai pripažįsta, jog Bulgariją prisieis sumažinti iki tų rubežių, kokius ji turėjo 1914 metais, o Rusija užimtų Konstantinopolį ir Armeniją [Mr. Simonds šiuos dalykus patyrė dar prieš Rusijos revoliuciją ir parodo talkininkų plianus tuom laiku; kilus rusų revoliucijai, Rusija jau apreiškė, kad ji negeidžia Konstantinopolio. Red.].

Vokietijai turi buti išranti nagai.

Suprantamas, yra dalykas, kad šitie visi plianai yra paremti tuo išrokavimu, kad talkininkai išloš karę.

Išlošimas gali apsireikšti dvejopu budu: talkininkai gali užkariauti Turkiją ir Bulgariją tokiu pačiu budu, kaip anglai laimėjo Ispanijoj Napoleono laikuose; tuomet Turkija sugriutų, o Bulgariją gal persimestų talkininkų pusėn, kaip kad Saksonija persimetė prie Leipcigo prieš Napoleoną. Kariškos operacijos, vėdamos dabar per talkininkus Mažojoj Azijoj ir Macedonijoj, kaip matyt, turi tą tikslą. Bet svarbiausis talkininkų uždavinys ir pasiryžimas yra tame, kad išrauti Vokietijai nagus, kad ji ateityje negalėtų pakartoti tokio užpuolimo, kaip kad ji dabar yra padariusi, o jeigu ji ir mėgintų ateityje tai padaryti, tai kad ji negalėtų patraukti į savo armijas 50 milijonų žmonių ne-vokiškos kilmės—išskyrus, žinoma, vengrus, kurie pastojo vokiečių pagelbininkais iš savo liuoso noro.

Svarbiausis talkininkų politikos tikslas yra prašalinti Austriją iš Europos viešpatijų skaitliaus. Šitas plianas galėtų atsimainyti tik tuomet, jeigu Austrija pati ištruktų iš Vokietijos kontrolės ir padarytų atskirą su talkininkais taiką. Bet net ir per atskirą taiką Austrija turėtų nustoti daugiaus negu trečdalio savo dabartinių žemių, nes Čechai su kroatais užimtų tokią pačią vietą, kokią dabar užima vengrai ir vokiečiai.

Laike paskutinių šešių mėnesių talkininkų plianai pasidarė žymiai aštresni. Aš menu, kad vokiečių išnaikinimai, padaryti Francuzijoj laike paskiausio pasitraukimo, gali dar labjaus, talkininkus įpykinti. Bet, kaip minėjau, pats kertinis akmuo talkininkų politikoj remiasi ant to, kad neleisti Vokietijai ateityje padaryti to, ką ji padarė 1914 metais. Todel iš tos priežasties jie išdavė mirties dekretą Austrijai ir Turkijai už tai, kad jos pasidavė Vokietijos kontrolei ir vadovystei.

Galima prileisti, kad revoliucija Vokietijoj galėtų šiek-tiek pakeisti talkininkų plianus; bet apie tai nei Londone, nei Paryžiuje nesapnuota tais laikais, kuomet aš ten buvau; dabar, kuomet Rusija sukilo, galima tai priimti atydon. Vienok, kaip minėjau, tas galėtų pakeisti talkininkų plianus tik išviršiaus nes talkininkų sostinėse yra gilus persitikrinimas, kad dabartinė karė yra ne vienų tik Hohenzollernų darbas, bet kad tai yra darbas visos vokiečiu tautos. Aš manau, kad gal Rytiniai Prusai nebutų suskaldyti, jeigu Vokietijoj kiltų revoliucija, bet net ir šitoks pakeitimas butų priešingas Rusijos pasiryžimui išgelbėti Mozuriškųjų Ežerų slavus iš vokiško prispaudimo.

Labai panašu į Napoleono laikus.

Visas dalykų stovis navatniai yra panašus į dalykų stovį, kokis buvo šimtą metų atgal, kuomet prie Leipcigo visos didžiosios Europos tautos susivienijo, kad padaryti galą Napoleoniškam pavojui, o po Leipcigo mušio pradėjo išdirbinėti plianus, kuriuos galutinai nustatyta garsiam Viennos kongrese, kuomet Waterloo mušis galutinai prašalino Napoleoną.

Vienatinis žymus skirtumas tarp anų laikų ir dabartinio padėjimo yra tame, kad šiądien talkininkai nemano, jog galima bus po šios karės grįžti prie antebellum (prieš-karinio) padėjimo, kuomet šimtą metų atgal tokia nuomonė buvo užtvirtinta minėtame Viennos kongrese.

Viršpaminėtą plianą yra gerai turėti omenyje, nes ant šitų svarbiausių klausimų suksis visa talkininkų politika karės pabaigoje. Talkininkai nesvajoja taipgi apie tai, kad jeigu jie net, ir priverstų Vokietiją dabar prie bile kokios taikos, tai kad po to jau butų ramu ant visados. Jie nesitiki sutrinti Vokietiją ir jie nemano suskaldinti jos, išskyrus atėmimą nuo jos Elzaso ir Liotaringijos ir paliuosavimo Vokiškų lenkų, nes talkininkai aiškiai supranta, kad toks žingsnis išperėtų tik naujus susikirtimus.

Jie supranta, kad Vokietija, nežiurint to, kaip labai ji butų pinigiškai nusilpnėjusi šios karės pradžioje, vis viena gale karės išeis kaipo didi tauta su mažiausia 60 milijonų gyventojų ir galės atsigriebti su tokiu pačiu pastebėtinu greitumu, kaip kad atsigriebė Francuzija po 1871 metų. Bet iš kitos pusės talkininkai yra persitikrinę, kad jie dikčiai gali sumažinti Vokietijos pavojų, paliuosuodami keletą tautų, kurios dabar, ačiu Austrijos partnerystei, suteikė vokiečiams milijonus kareivių.

Lenkija, sutverta iš Prusijos provincijų, kurios, vienok, pirm to buvo lenkiškomis; Čechija, paliuosuota iš teutonų viešpatavimo po ilgų šimtmečių kovos; Serbija padidinta į didelę slavų viešpatiją ir dėkinga už tai talkininkų politikai—šios trįs viešpatijos neįpuls greit į Vokietijos intrigas, ir tuomet Vokiečių sapnas apie sutvėrimą didelės imperijos nuo Baltiko jurių net iki Persų įlankos bus sunaikintas ant visados."

AMERIKOS ARMIJA.

Kuomet Amerika pradėjo karę su Vokietija, svarbu yra žmonėms geriaus, susipažinti su šios šalies armija, jos skaitlium, apginklavimu ir t. t.

Amerika, kaip žinome, yra laisvės šalis. Ramiu laiku ji kariumenės, gali sakyti, taip kaip neturėjo. Nes ir nereikėjo. Ji atitolinta buvo nuo didžių militariškų Europos viešpatijų plačiu vandenynu.

Šita vienok karė parodė, kad prigyvenom jau tokių laiku, kada ir plačiausios jurės nesuteikia atsigynimo,—atpenč, kaip sykis ant tų jurių daroma skriauda Amerikos piliečiams. Nereikėjo Amerikai užlaikyti didelės kariumenės dar ir todel, kad Amerikoj yra toks teisingas įstatymas: kuomet nėra reikalo—tai nereik kariumenės, visi yra liuosi ir visi gali savo reikalais užsiimti; bet kuomet ateina reikalas, tai visi lygiai—visi vyrai nuo 18 iki 45 metų amžiaus privalo stoti savo šalies apgyniman. Ramiais laikais toki vyrai nekareiviauja, bet skaitosi tinkami milicijai, o laike karės—tinkami kareiviavimui.

Vadinasi, išeina taip, kad jeigu nereikia—tai niekas, kas nenori, neprivalo eiti kariumenėn, bet kada ateina reikalas, tai visi lygiai turi tarnauti, jeigu tik neturi svarbių priežasčių pasiliuosavimui.

Dabar pažiurėkim, kaip stovėjo Amerikos kariumenės reikalai prieš pat karę.

Armijos Stiprumas.

Pereitais 1916 metais Suvienytos Valstijos įvedė keletą svarbių įstatymų, kurie turėjo šiek-tiek sustiprinti mažutėlę Amerikos armiją. Birželio 3 d. prezidentas pasirašė po taip vadinamu "Hay Bill," kurį kongresas užgyrė ir kuriame nutarta, kad "Suvienytų Valstijų armija susidės iš Reguliariškos Armijos, iš Liuosnorių Armijos, Rezervos Aficierių korpuso, iš Nationalės Gvardijos (National Guard) ir kitokių jiegų, kurios yra dabar, ar gali buti ateityje, įstatymu pripažintos."

Sulyg Hay biliaus, reguliariškos armijos didumas buvo nustatytas ant 64 pulkų pėstininkų, 21 pulko lauko artilerijos, 25 pulkų raitelių, Pakrančių Artilerijos Korpuso, susidedančio iš apie 30,000 aficierų ir kareivių ir Inžinierių Korpuso, susidedančio iš 7 pulkų ir dviejų raitų batalionų.

Tokiu budu pernai nutarta padidinti Amerikos armiją: pėstininkus 34 pulkais, raitelius 10 pulkais, lauko artileriją 18 pulkų ir pakrančių artileriją beveik 9 pulkais. Inžinierių korpusas nutarta padidinti beveik 6⅔ pulkó.

Pilna reguliariška Amerikos armija, išskyrus Filipinų Skautus, Signalų korpusą ir Medikalį departamentą, sulyg šito vėliausio įstatymo, turėjo siekti 175,000 vyrų; reikalui esant, arba laike karės šita jiega gali buti padidinta sulyg reikalo.

Apart viršui paminėtų nutarimų, įvesta dar įstatymas įtaisymui Generališko Štabo korpuso, Generolų-Adjutantų departamento ir kitų departamentų. Šituos visus armijos padidinimus pavesta padaryti penkiais lygiais laipsniais, kas metai. Bet reikalui esant, Prezidentas turi teisę padaryti tą padidinimą vienu sykiu.

Armijos Sutaisymas.

Trečia sekcija viršminėto įstatymo padavadija, kad pėstininkai, raiteliai ir lauko artilerija turi buti paskirstyti į brigadas ir divizijas. Brigada susideda iš sekančių dalių: iš "head-quarters" (štabo) ir trijų pulkų kariumenės.

Pėstininkų divizija susideda: iš štabo, trijų pėstininkų brigadų, vieno raitelių pulko, laukinės artilerijos brigados, vieno inžinierių pulko, vieno lauko signalų batalionо, vieno orlaivių skadrono, vieno amunicijos traukinio, vieno reikmenų traukinio, vieno inžinierių traukinio ir sanitariškojo traukinio.

Į typišką raitelių diviziją įeina: štabas, trįs raitelių brigados, vienas pulkas raitos lauko artilerijos, vienas batalijonas raitų inžinerių, vienas batalijonas raitų lauko signalininkų, vienas orlaivių skadronas ir toki patįs traukiniai, kaip ir prie pėstininkų divizijos.

Aficierai.

Amerikos armija, sulyg viršminėto įstatymo, padidino skaitlių general-majorų ant 4, general-brigadierų ant 18 ir nuspręsta, kad general-majorus galima paskirti tik iš general-brigadierų, o general-brigadierus iš pulkininkų. Visas kitas žemesnes negu pulkininko rangas galima užpildyti sulyg tam tikrų egzaminų.

Medikališki aficierai (daktarai), t. y. jų skaitlius, nustatyta taip, kad ant kiekvieno tukstančio kareivių išpultų nedaugiaus septynių daktarų, o dentistų po vieną ant tokio pat skaitliaus. Dentistai gali turėti, sulyg savo užsitarnavimo kapitonų ir majorų rangas, su pažymėjimu, kad dentistų-majorų vienu sykiu negali buti daugiaus kaip 15.

Reguliariškos Armijos Rezerva.

Apart veikiančios reguliariškos armijos, apie kurią augščiau kalbėjome, yra dar tos armijos rezerva. Šita rezerva, sulyg to paties įstatymo, susideda ir visų vyrų, esančių dabar rezervoje, arba kurie ateityje gali buti prie jos priskaityti. Kiekvienas garbingai atlikęs savo tarnystę kareivis, gali prisidėti prie Rezervos, jeigu jis sveikas ir nesenesnis kaip 40 metų.

Šitie rezervistai turi savo locną organizaciją, savo aficierus ir sulyg Prezidento pašaukimo gali buti pakviesti ant 15 dienų muštran kas metai, o laike karės gali buti pašaukti veikiančion armijon. Šitoj Rezervoj esantieji vyrai (ramybės laiku) gauna $24 algos į metus. Laike karės jie gauna tokią pat algą, kaip ir Reguliariškos armijos kareiviai ir, apart to, dar $3.00 kas mėnuo už kiekvieną mėnesį, kurį jie išbuvo Rezervoje. Sužeistiems laike veiklios tarnystės paskirta tam tikra pensija.

Rezervos Korpuso Aficierai.

Šios Rezervos aficierai turi pereiti per tam tikrą egzaminą—kuno, išsilavinimo ir doros—turi buti piliečiais ir gali laikyti egzaminus net iki majoro laipsnio; galutinai jie yra paskiriami Prezidento. Antruoju leitenantu gali buti paskirti vyrai nesenesni kaip 32 metų amžiaus, pirmuoju leitenantu nesenesni 36 metų amžiaus, kapitonais—iki 40 metų, o majorais—iki 45 metų amžiaus.

Rezervos aficierų mokyklos turi būti įsteigtos prie kolegijų, universitetų ir kitų mokyklų, kur po tam tikra priežiura jaunimas gali lavintis kariškoj muštroj ir moksle nemažiau kaip 3 valandas į savaitę. Skaitlius tokių rezervos aficierų buvo apribotas (taikos laiku) ant 50,000 vyrų.

Milicija.

Sulyg Suv. Valstijų įstatymo, į šios šalies miliciją priklauso visi sveiko kuno vyrai piliečiai ir visi sveiko kuno vyrai, išsiėmusieji pirmas pilietystės popieras, kurių amžius yra tarp 18 iki 45 metų. Šisai įstatymas dalina miliciją į Nacionalę Gvardiją (National Guard), ir Jureivių Miliciją (Naval Militia) ir neorganizuotą miliciją.

Nuo tarnystės veiklioj (kariaujančioj) milicijoj yra nekurie paliuosavimai (apie tai skaityk straipsnyje "Amerikos karės reikalai"), bet jokia ypata nėra paliuosuojama nuo tokios tarnystės, kurią prezidentas apskelbs "nekariaujančia" (non-combatant).

Nacionalė Gvardija.

Visos šalies vyrai, tinkami į organizuotą miliciją, bus suorganizuoti ir apginkluoti tokiu pat budu, kaip ir Reguliariška Armija ir prezidentui yra suteikta galė paskirti jas sulyg valstijų, teritorijų ir distriktų. Atskiros valstijos neturi teisės užlaikyti kitokių karišku organizacijų, kaip tik policiją ir konstabelių organizaciją.

Po vienų metų nuo šio įstatymo perėjimo (t. y. 3 d. birželio 1917 metų) kiekvienoj valstijoj turi buti po 200 organizuotų milicijos narių ant kiekvieno tos valstijos kongresmano ir senatoriaus, o sekančiais po to metais šitas skaitlius privalo buti padidintas per pusę, kol nebus kiekvienoj valstijoj po 800 vyrų ant kiekvieno tos valstijos po 800 vyrų ant kiekvieno tos valstijos kongresmano ir senatoriaus.

Nacionalės Gvardijos aficieru gali buti tik tie vyrai, kurie yra perėję tam tikrus examinus. Joje reikia tarnauti 6 metai: trįs metai veiklioj Nacionalėj Gvardijoj ir trįs metai šios gvardijos rezervoj. [Reik nepamiršti, kad dabar laike karės, šaukiami tarnystėn vyrai, bus šaukiami tik tai ant karės laiko—neilgiau].

Visi užsirašusieji į Nacionalę Gvardiją vyrai, kurie per vienus metus atlanko nemažiaus kaip 48 muštrus, gauna ketvirtą dalį tos mokesties, kokią gauna jų rangos kareiviai ir aficierai Reguliariškon Armijon pastojant. Laike manevrų ir veiklios tarnystės jie gauna tokią pačią algą kaip ir reguliariški kareiviai.

Kariška Medžiaga.

Viršminėtas įstatymas suteikia Prezidentui galę pirkti nuo bile firmos, dirbtuvės, krautuvės, korporacijos, ar ypatos bile kokią karišką medžiagą, ar provijantą, kuriuos tokia dirbtuvė ar krautuvė išdirbinėja, ar pardavinėja ir prezidento orderis turi pirmenybę prieš visus kitus orderius. Jeigu atsisakytų tokią reikalaujamą medžiagą parduoti, tai Prezidentas turi tiesą, per tam tikrus departamentus, tuojaus paimti tokią dirbtuvę ar krautuvę ir operuoti ją, per Karišką ją valdžios departamentą, valdžios naudai, o tokios dirbtuvės atsakomieji vedėjai gali buti už nepaklusnumą nubausti kalėjimu iki 3 metų arba pinigine bausme iki $50,000.

Kad turėti pilną informaciją, valdžia turės surašus visų privatiškų dirbtuvių, kurios išdirbinėja ginklų ir amunicijos dirbtuves. kurias lengvai galima pakeisti į ginklų ir amuniicjos dirbtuvės. To reikalo prižiurėjimui prezidentui suteikta galė sutverti tam tikrą Tarybą.

Armijos Skaitlingumas.

Sulyg šito įstatymo Suvienytų Valstijų veikiančioji (reguliariška) armija visuose savo skyriuose turėjo turėti sekantį skaitlių vyrų įvairiose rangose:

General-majorų	10
General-brigadierų	30
Pulkininkų	247
Leitenantų-pulkininkų	240
Majorų	656
Kapitonų	2,036
Pirmų Leitenantų	2,592
Antrų Leitenantų	1,379
Kapelionų	85
Viso aficierų	7,275
Tarnaujančių kareivių	126,552.

Šios visos kariumenės užlaikymui, ant 1917 metų [dar prieš paskelbimą karės] buvo assignuota $232,586,080.10. Užlaikymas kariškų akademijų, tvirtovių, arsenalų, Milicijos ir t. t. atsiėjo arti 80 milijonų, taip kad visos kariškos Amerikos išlaidos 1917 metams buvo apskaitliuotos ant $302,916,378.66. Apart to paskirta $2,000,000 suteikimui pašalpos šeimynoms milicijos narių.

Sulyg 3 d. birželio įstatymo pėstininkų pulkas susideda iš 12 "kompanijų" po 100 vyrų kompanijoj, arba 1,200 vyrų pulke, prie to pridedama viena kulkasvaidžių kompanija (53 vyrai), viena štabo kompanija (58 vyrai) ir viena kompanija pristatymui amunicijos, provijanto etc. (supply company) —viso labo pulke 1,348. (Kaip matome, amerikoniški pulkai yra maži, sulyginus su Europos, kur pulkas išneša nemažiaus 4,000 vyrų).

Pulkas amerikoniškų raitelių susideda iš 1,015 raitelių; lauko gi artilerija turi dvejopus pulkus: dviejų batalionų pulkas turi 887 vyrus (lengvoj artilerijoj); trijų batalijonų pulkas (sunkios artilerijos) turi 881 vyrą.

(Daugiau bus)

ANGLAI SULAIKĖ GRĮŽTANČIUS REVOLIUCIJONIERIUS.

Apskelbus pilną amnestiją Rusijoj, buriai revoliucijonierių ir socialistų, apsigyvenusių Suvienytose Valstijose, pasiskubino grįžti atgal į Rusiją.

Nekurie iš jų kraštutinieji Rusijos revoliucijonieriai-socialistai, kurie kaip dabar išrodo, norėtų nuversti ir naują Rusijos valdžią ir padaryti taiką su Vokiečiais, išsaukė telegramomis žymesnius Amerikoj esančius socialistus. Šie pasiskubino išvažiuoti Rusijon ir pirmas jų burėlis iškeliavo kovo 27 d. Bet, kaip laikraščiai praneša, netoli jie suspėjo nuvažiuoti. Anglijos valdžia, kaip praneša "Naujienos," atspaudinusios šią žinią iš "N. M.," sulaikė pirmą šitų revoliucijonierių burį Kanadoje ir toliaus jų nelcidžia, nes jie esą šiuom laiku negeistini ir pavojingi talkininkų reikalams.

"Naujienos" paduoda sekantį tų revoliucijonierių laišką, tikką gautą Suv. Valstijose:

"Anglijos valdininkai—rašo draugai—atrado, kad mes, grupa Rusijos socialistų, esame pavojingi "talkininkų" reikalams. Jie todel išsodino mus iš laivo ir pasiuntė į koncentracijines stovyklas, kur laikomi vokiečiai —karės belaisviai. Mes protestavom, nenorėjom apleisti laivo, bet mus paėmė spėka. Mes telegrafavom rusų konsuliams į Halifax'ą, ir Montreal, Rusijos užrubežinių ir vidaus dalykų ministeriam, Cheidze, New Yorko Socialistų laikraščiui "New York Call," ir keletui privatinių ypatų. Vienok mes nežinom, ar gauta musų pasiųstos telegramos.

"Sulaikytųjų tarpe randasi Trocki su šeimyna, Čudnovski, Fišelev, Muchin, Meličinski, ir tulas Romančenko. Visą bagažą atėmė iš musų, ir mes nežinome, kas su juo atsitiko. Mus paliko be drapanų ir be baltinių, atėmė net rankšluoščius ir nosines.

"Reikalinga skubi medegiška pagelba. Reikalinga taipgi tuojaus griebties energingų priemonių musų paliuosavimui."

Ant konvertų uždėta pačtos antspauda—Armhurst, N. S.—5 balandžio, o taipgi cenzoriaus antspauda.

Išsodintieji iš garlaivio draugai randasi belaisvių stovyklose Armhurst'e, N. S.

Iš Centralinio Komiteto Veikimo.

Įsirašė Lietuvos Šelpėjais ir prisižadėjo mokėti kas mėnuo:

1). V. Račkauskas $3.00
2). M. Šalčius $3.00
3). R. Karuža $3.00

C. K-to Raštinėjo apsilankė rengėjai Ukrainiečių (Rusinų) Dienos, kuri bus balandžio 21 d. š. m., prašydami pagelbon nuo lietuvių savo dienai ir nurodymų, kaip ji pasekmingiau sutvarkyti.

Dras Šliupas ir advokatas p. J. Lopatto apsilankė Raudonajame Kryžiuje pinigų siuntimo į Europą reikale. Pasirodo Lietuvių Dienos kolektos dar pasiliko $81,880.59 be pasiųstųjų $92,000.-00 į Europą.

Lietuvių Dienos knygą užsisakė dar 4 žmonės; išviso 65. Prenumerata priimama toliau. Pasiųsta įvairioms spaustuvėms apskaitymas, kokio didumo ta knyga bus ir už kiek spaustuvės ją apsiims atspauzdinti.

Iš Lietuvos Atstatymo Bendrovės.

Daugeliui klausiant informacijų apie Lietuvos Atstatymo Bendrovę, nepajiegiame kiekvienam paskyrium laiškais atsakinėti. Todelei čionai paduodame keletą žinių, kurių tankiausiai pas mus ir klausiama.

1. L. A. Bendrovės šėras—$10.-00. Viena ypata gali pirkti tiek šėrų, kiek nori, bet ne mažiau, kaip 5, t. y. už $50.00.

2. Už šėrus galima užmokėti visus pinigus antsyk, arba dalimis: 10-tą dalį įstojant ir paskui per 9 mėnesius po 10-tą dalį, iki užbaigiama mokėti. Užbaigus mokėti, Bendrovė išduoda certifikatą.

3. Kiekvienas Bendrovės narys gali pervesti (parduoti, dovanoti ir t. p.) savo šėrus, tik apie tai turi pranešti Bendrovės raštinei.

4. Bendrovės šėrininkais gali buti pavieniai žmonės ir draugystės.

5. Kas metai, sausio mėn. pradžioje, buna L. A. B-vės visų narių suvažiavimas, kur renkama direktoriai, nutariama svarbiausieji veikimo planai, skirstoma dividendas (pelnas) ir tt.

6. Kiekvienas akcijonierius turi tiek balsų, kiek turi šėrų.

7. Akcijonieriui numirus, jo dalis B-vėje pereina jo paveldėjams.

8. Prisirašant prie Bendrovės, reikia gauti iš jos raštinės aplikaciją ir išpildyti ją. Potam aplikacija siunčiama raštinėn drauge su mokestimi.

9. Visi Bendrovės pinigai yra sudedami į pelningus vertybės popierius, kurie neša nuošimčius.

10. Iš pačių pradžių Lietuvos Atstatymo Bendrovė užsiėmė sekančiais darbais:

a) Prigelbsti surasti išsiblaškiusius Lietuvoje ir Rusijoje amerikiečių lietuvių giminaičius; pajieškojimai daroma per Lietuvių Komitetus Švedijoje, ir Petrograde.

b) Organizuoja lietuvius amatninkus ir profesionalus, manančius grįžti po karei į Lietuvą.

c) Tarpininkauja musų draugijoms ir pavieniems žmonėms pirkime vertybės popierių (bonds'ų), nešančių 4 ir iki 5½ nuošimčių.

d) Persiunčia per Lietuviškus Komitetus Europoje pinigus pašelpimui likusių tenai giminaičių.

e) Suteikia visokias informacijas kaslink grįžimo Lietuvon, įvairiuose biznio klausimuose ir t. p.

Bendrovės adresas:
Lithuanian Development Corp., 200 FIfth Ave., Room 1125 A., New York.

LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖS NARIAI-AKCIJONIERIAI, PRISIRAŠĘ IKI KOVO 1 d., 1917 m.

1. Kun. J. Ambota, Hartford, Conn.
2. S. Ambrasas, Amsterdam, N. Y.
3. J. Ambraziejus, Brooklyn, N. Y.
4. V. W. Ambrose, Newark, N. J.
5. Kun. Dr. F. Augustaitis, Mahanoy City, Pa.
6. A. Aukštakalnis, Silver, Creek, Pa.
7. Dr. A. Bacevičius, Elizabeth, N. J.
8. Kun. Dr. V. Bartuška, MtCarmel Pa.
9. O. Bendoravicienė, Brooklyn, N. Y.
10. V. Boreika, Newark, N. J.
11. J. Braknis, Rochester, N. Y.
12. A. F. Bredickas, Shenandoah, Pa.
13. M. Daunis, Pittsburgh, Pa.
14. M. Dobrikas, Worcester, Mass.
15. Kun. J. Dobužinskas, Newark, N. J.
16. K. Dumblienė, Brooklyn, N. Y.
17. A. Dzindzeleta, Sparrows Point, Md.
18. A. Gerulaitis, Kearney, N. J.
19. Kun. P. Guadičis, Tamaqua, Pa.
20. A. Jakinevičius, Harrison, N. J.
21. J. A. Janulis, Pittsburgh, Pa.
22. J. Jaroševičius, Norwood, Mass.
23. Kaz. Kasaitis, Newark, N. J.
24. M. Kasparaitis, Racine, Wis.
25. R. Karuža, Phildaelphia, Pa.
26. L. M. Kazunas Shenandoah, Pa.
27. P. J. Kazlauskas, Brockton, Mass.
28. Kun. F. Kemėšis, So. Boston, Mass.
29. M. Kerbelis, Amsterdam, N. Y.
30. V. Kiaušas, Waterbury, Conn.
31. P. Kibortas, Chicago, Ill.
32. Dr. E. G. Klimas, Philadelphia, Pa.
33. Fr. Korbet, Brooklyn, N. Y.
34. J. Kralikauskas, Newark, N. J.
35. K. Krušinskas, Brooklyn, N. Y.
36. P. J. Lalas, Amsterdam, N. Y.
37. A. Lapinskas, Brooklyn, N. Y.
38. V. Lukoševičius, Mahersville, Pa.
39. A. Masandukaz, Newark, N. J.
40. J. Maslauskas, Philadelphia, Pa.
41. Kun. V. W. Matulaitis, New Philadelphia, Pa.
42. K. K. Mečionis, Kearney, N. J.
43. P. Medonis, Homestead, Pa.
44. J. Montvila, Cleveland, Ohio.
45. P. Norkus, Brooklyn, N. Y.
46. K. A. Olauskas, Rochester, N. Y.
47. A. P. Osteika, Waterbury, Conn.
48. Povilionienė, Emilija, Brooklyn N. Y.
49. Pavilionis, Pran., Brooklyn, N. Y.
50. Petkus, N. J. kun. Brooklyn, N. Y.
51. Petronis Petras, Rochester, N. Y.
52. Petrulionis Fr. M., Newark, N. J.
53. Puodžiunas Ant. Newark, N. J.
54. Puodžiunas V. K., Newark, N. J.
55. Račkauskas V. K. New York, N. Y.
56. Radzevičius Ant., Newark, N. J.
57. Saurusaitis Petras, kun., Waterbury, Conn.
58. Schegaus, Ben. J. Brooklyn, N. Y.
59. Sodeika Ant., Scranton, Pa.
60. Staknevičia A. J., Bloomfield, N. J.
61. Strimaitis A. B., New York, N. Y.
62. Strumskis Ksav. Brooklyn, N. Y.
63. Stulgaitis J. Wilkes Barre, Pa.
64. Šimkus St. Shenandoah, Pa.
65. Širvydas J. O. Brooklyn, N. Y.
66. Šliupas Jonas, Dr. Scranton, Pa.
67. Švagždys Leonas, So. Boston, Mass.
68. Trakimas Jonas, Philadelphia, Pa.
69. Trečiokas A. Worcester, Mass.
70. Trečiokas Jok. P. Waterbury, Conn.
71. Urbelis Jurgis J. Amsterdam, N. Y.
72. Urbštonaitis Jon. Waterbury, Conn.
73. Valaitis J., kun., Girardville, Pa.
74. Valuk John, Dr. Brooklyn, N. Y.
75 Valukonis John B., So. Boston, Mass.
76. Vasiliauskas J. S., Balto, Md.
77. Vaškevičius Kaz., Newark, N. J.
78. Vileikis Fr., Newark, N. J.
79. Vilmontas P., New York, N. Y.
80. Vyšniauskas J., kun., Montreal, Can.
81. Zdanis Silv., Waterbury, Conn.
82. Žilinskas Tam., kun., So. Boston, Mass.
83. Žindžius Br., kun., Elizabeth, N. J.
84. Žiugžda Andr., Newark, N. J.
85. Živatkauskas Fr., Scranton, Pa.

LIETUVIU DIENOS APYSKAITA.

Apie išgavimą Lietuvių Dienos pradėta galvoti Amerikos lietuvių visuomenės veikėjų po to, kaip Suv. Valst. prezidentas buvo paskelbęs belgų, lenkų, žydų ir kitų nukentėjusių del karės tautų dienas, tačiaus pats Lietuvių Dienos išgavimas iš Suv. Valst. prezidento daugiausiai priguli g. teisininkui p. J. S. Lopatto ir kongresmanui p. J. Casey.

Kongresmanas J. Casey p. J. S. Lopatto rupesniu birželio mėn., 1916 metų įneša kongrese Lietuvių Dienos bill'ių ir po dviejų valandų aiškinimo apie Lietuvą ir jos vargus bill'ius esti priimtas ir žinia apie tai pereina per amerikonų ir lietuvių laikraščius Amerikoje.

Gerb. Dras J. Šliupas parašo į didumą liet. laikraščių eilę straipsnių, išaiškindamas Lietuvių Dienos svarbą ir išreikšdamas mintį, jog visiems lietuviams be pažiurų skirtumo, reikėtų išnaudoti tą progą ir veikti visiems išvieno.

Gerb. J. S. Lopatto ir kun. Dargis liepos mėn. Wilkes-Barre'je įtaiso keletą įvairių sriovių žmonių pasikalbėjimų, kuriuose paaiškėja, jog Lietuvių Dienoje galima visoms sriovėms dirbti išvieno.

Rugpjučio 2 d., 1916 m., Wilkes-Barre'je įvyksta prirengiamasis suvažiavimas, kuriame dalyvauja tos apielinkės katalikų veikėjai-kunigai ir Dras J. Šliupas, p. R. Karuža ir kiti tautininkų sriovės veikėjai. Tame suvažiavime nutariama pakviesti visos didesnės Amerikos lietuvių organizacijos, nežiurint sriovių skirtumo nustatoma pamatai, kuriais turi buti organizuotas Lietuvių Dienos darbas ir nuskiriama diena, kurioje geriausiai butų turėti Lietuvių Dieną. Tokia diena rasta lapkričio 1 d. 1916 m., kaipo tinkamiausia. Nutariama pasiųsti į Washington'ą, pas Suv. Valstijų prezidentą delegaciją iš p. J. S. Lopatto ir kun. J. Miliausko, paprašyti lapkričio 1 d. paskirti Lietuvių Dieną ir atskirti lietuvius nuo armėnų, sirijonų ir kitų Azijos tautų, kurioms visoms drauge buvo duota dienos.

Rugpjučio 17 d., 1916 m., Wilkes-Barre'je įvyksta Visuotinasis Amerikos Lietuvių Suvažiavimas, kuriame dalyvauja po 3 atstovus nuo kiekvienos didžiosios Amerikos lietuvių organizacijos. Suvažiavimas galutinai apdirba ir priima Lietuvių Dienos suorganizavimo programą ir nutaria išrinkti Centrali Amerikos Lietuvių Komitetą, kuris įvykintų tą programą gyveniman. Į C. A. L. K-tą Visuotinasis suvažiavimas nutaria išrinkti 6 atstovus nuo katalikų organizacijų, 4 nuo tautininkų organizacijų ir 2 nuo socialistų. Pastariesiems nesutinkant su tokia proporcija ir su nutarimu surinktųjų L. Dienoje pinigų į Europą siuntimu, jų vietą užims tautininkai, kas ir įvyko, nesulaukus ligi pat Lietuvių Dienai socialistų prisidedant.

Į Centarlį Komitetą išrenkama:

Nuo katalikų: pp. J. S. Lopatto, kun. V. Bartuška, kun. P. Augustaitis, V. Lukoševičius, K. Krušinskas, J. Miliauskas;

Nuo tautininkų; Dras J. Šliupas, F. Živatkauskas, T. Paukštis, R. Karuža, M. Šalčius, V. K. Račkauskas.

C. K-as savo posėdžių eilėje nusiskirsto tarp savęs vietas K-te, aptaria smulkmenas L. D. organizavimo, suranda reikalingu gauti paskolas iš Gelbėjimo ir Tautos Fondų tam organizavimui ir nutaria užlaikyti apmokamą sekretorių, kaipo C. K-to pildomąjį organą. Tokiu sekretoriumi p. J. S. Lopatto pakvietė p. M. Šalčių ir Wilkes-Barre'je, Pa. rugsėjo 13 d. įsteigiama C. K-to Raštinė.

Nuo pat atsiradimo C. K-to Raštinė pradeda vykinti gyveniman rugp. 17 d. suvažiavimo nutarimus:

Nustato C. K-to veikimo tvarką, sukoncentruodama visų C. K-to narių darbą, kad jis eitų per jos rankas.

Parsitraukia visus žymesnius Am. lietuvių laikraščius, kad sekus visą Amer. lietuvių gyvenimą laike rengimos prie L. Dienos. Šios redakcijos maloniai sutinka siuntinėti C. K-ui savo laikraščius:

"Amerikos Lietuvis," "Ateitis," "Darbininkas," "Dirva," "Draugas," "Keleivis," "Lietuva," "Naujienos," "Tėvynė," "Vienybė Lietuvninkų."

Pradeda organizavimą savo skyrių—Vietos Komitetų per spaudą ir per išsiuntinėjimą tam tikrų laiškų didžiausioms liet. organizacijoms Amerikoje: SLRKA. kuopoms, SLA. kp., TMD. kp., Lietuvos Vyčiams ir kt. Vėliau skatina į darbą telegramomis. Viso pranešimų padaryta 5, telegramų 9.

Lygiai pradeda L. Dienos garsinimo darbą tarp svetimtaučių; tam tikslui išsiuntinėja laiškus

(Tąsa ant 7-to pusl.)

Kryžiaus skaudėjimai

dažniausia gema nuo inkstų betvarkės. Del nuosavaus gero yra reikalinga, kad į tokias slogas butų atkreipta didelė doma.

SILPNUMAS.

Jei jautiesi netekęs spėkų, silpnas, be noro valgyti, arba jei viršvirškinimo prietaisos atsakančiai nedirba, imk

Severa's Balsam of Life

(Severos Gyvasties Balsamas). Sustiprina jis visą organizmą ir prašalina vidurių sukietėjimą. Kaina 75c. — aptiekose.

Severa's

Kidney and Liver Remedy

(SEVEROS GYDUOLE NUO INKSTŲ IR KEPENŲ)

verta yra pasiulyti tokiuose atsitikimuose, o taippat gydyme inkstų arba puslės uždegimo, apsunkinto ir skausmingo šlapinimosi, nuo kojų suputimo, geltligės ir rukštumo skilvyj. Kainos 50c. ir $1.00.

Kryžiaus skausmas išnyko.

Ponas K. Miliauskas, 11 Highland ave., Newton Upper Falls, Mass., praneša mums taip: "Kentėjau skausmus kryžiuje ir šonuose, bet skaitydamas jusų kalendorių, ėmiau vartoti Severos Gyduoles nuo inkstų ir jaknų ir veikiai pasveikau".

SEVEROS GYDUOLES

galima gauti visur aptiekose. Reikalauk tiktai tikrų "Severos" gyduolių, bet neimk kitokių, arba užsisakyk, jei vietoje negalima gauti pirkti.

W. F. SEVERA CO., CEDAR RAPIDS, IOWA.

J. J. Bačiunas

J. P. Pajauskas

PIRM NEGU DUOSITE SPAUSTUVĖMS APKAINUOTI SPAUDOS DARBĄ PAVELYKITE MUMS DUOTI JUMS TIKRAS INFORMACIJAS KASLINK GRAŽAUS DARBO ATLIKIMO. J. J. BAČUNAS ir J. P. PAJAUSKAS PATARS JUMS, KAIP GERIAUSIAI ATLIKTI SPAUDOS DARBUS, IDANT ATNEŠTŲ KUODAUGIAUSIAI NAUDOS.

Milda Printing House

814 W. 33rd St. Chicago, Ill.

Telephone Drover 7184

SPECIALIS IŠPARDAVIMAS

100 LAIPSNIŲ GRYNOS DEGTINĖS

"South Shore Club" išpo valstybes bendarole)

4 kvortos arba 1 galionas už	....$2.45
8 kvortos arba 2 galionai už	....$4.75
12 kvertų, arba 3 galionai už	....$6.95

RUSŲ MONOPOLINĖ DEGTINĖ 100 LAIPSNIŲ.

Gryna, 4 bonkos už	.....$2.45
Gryna, 8 bonkos už	.....$4.75
Gryna, 12 bonkų už	.....$6.95

Atminkite, kad pas mus pirkdami perkote gryną, 100 laipsnių stiprumo degtinę, o ne pusiau skiestą vandeniu, kaip kad kiti parduoda.

Pareikalaukite musų likierių, degtinių ir vynų kainų surašo. Pinigai turi buti prisiųsti drauge su užsisakymu, krasos ar ekspreso prisaku.

ATMINKITE kad garantuojame musų "SOUTH SHORE CLUB" degtinę turinčia 100 laipsnių stiprumo, gryna, sena ir gera—arba sugrąžinsime Jums pinigus atgal.

DYKAI nuo dabar iki Kalėdų Švenčių išsiųsime kiekvienam didelį kalendorių 1917 metams.

IRA R. & CO. 111 W. Va Buren St. Chicago, Il

JOSEPH A. AMBROSIUS
LIETUVIS ADVOKATAS
Veda visokias bylas visuose teismuose
Ofisai:
69 W. Washington Street
Rooms 1008-1009, Tel. Central 2579
3214 So. Halsted St., Tel. Yards 7271
CHICAGO, ILL.

DR. O. C. HEINE
DENTISTAS
OFISAS: Kamp. 31 ir So. Halsted St.
(Gyven mas virš Aptiekos). CHICAGO.

Phone Kensington 3521
Dr. E. G. Klimas
LIETUVIS GYDYTOJAS
2700 E. Ann Street Philadelphia Pa.

F. P. BRADCHULIS
LAWYER
LIETUVIS ADVOKATAS
30 N. La SALLE St., CHICAGO
ROOMS 1107-1114
Telephone Franklin 1173
GYV.: 3112 S. HALSTED ST., ARTI 31st ST.
TELEPHONE YARDS 2393

KELIAUJANTIS AGENTAS

Musų keliaujantis Agentas A. Rukas lankosi po New Yorką, Jersey City ir aplinkinius miestelius. Jis užrašinėja "Lietuvą" ir renka apskelbimus į musų laikraštį.

LIETUVA PUB. CO.

PETRAS VAITIEKUNAS.

"Lietuvos" keliaujantis agentas yra musų įgaliotas užrašinėti musų laikraštį, rinkti apskelbimus ir pardavinėti knygas.

"Lietuva" Pub. Co.

PLATINKIT "LIETUVA"

(Tąsa nuo 6-to pusl.)

visiems kongresmanams, senatoriams, teisėjams, majorams, prekybos rumams, katalikų ir protestonų dvasiškiams, įtekmingiems žmonėms, turtuoliams, Y. M. C. A. skyriams ir tt.

Ragina Vietos Komitetus visur paskelbti prezidento proklamaciją ir duoda visiems 48 Suv. Valstijų gubernatoriams telegramas apie Lietuvių Dieną.

Visam apsigarsinimo darbui tarp lietuvių ir svetimtaučių ir taipogi prirengimui ir supatogininui aukų rinkimo L. Dienoje C. K-to Raštinė išleido 15-kos rųšių spaudimų:

1. laiškų į kongresmanus, senatorius, majorus, teisėjus, anglų kalba;
2. laiškų į draugystes liet. kalba;
3. laiškų į kunigus lietuvių kalbą;
4. laiškų į visą Suv. Valstijų katalikų kunigiją, anglų kalba;
5. laiškų į visą Suv. Valstijų protestonų kunigiją, anglų kalba;
6. laiškų į prekybos rumus, anglų kalba;
7. laiškų į biznierius, anglų kalba;
8. certifikatų-įgaliojimų Viet. Komitetams, anglų kalba;
9. prezidento proklamaciją, anglų kalba;
10. Dro J. Basanavičiaus laiškų, lietuvių kalba;
11. Iškabaičių su L. Dienos apgarsinimais, anglų kalba;
12. Čekių;
13. Šešių rųšių apgarsinimų į anglų laikraščius;
14. Paliudijimų su prezidento proklamacijos fotografija;
15. aplinkraščių Vietos K-tams.

Viso tų laiškų buvo išsiuntinėta:

1. į kongresmanus, senatorius, gubernatorius, majorus ir tt.	700
2. į katalikų kunigus S. Valstijose	18,000
3. į protestonų kunigus Suv. Valstijose	10,000
4. į lietuvių kunigiją	120
5. į komercijos rumus ..	400
6. į Y. M. C. A. skyrius	100
7. į lietuvių draug., Vietų Komitetus ir šiaip bendrų C. K-to Raštinės laiškų	3,200
Viso—	32,520

Visi šie laiškai užbaigta siuntinėti 28 d. spalių. C. K-to Raštinės dirbta nuo 8:30 ryto ligi 10 val. vakaro ir dar vėliau.

Adresų ir antgalvių rašymui turėta 8 stenografės anglų kalba ir Raštinės Vedėjo samdyta dar 2 darbininku lietuvių kalba.

Laiškų klijavimui, išsiuntinėjimui vakarais kviesta neapmokamų padėjėjų. Sąrašas tų, kurie panorėjo paaukoti savo darbą vakarais L. Dienai, štai;

Iš Wilkes-Barre ir Kingston, Pa.: G. B. Kubilius—Wyoming'o seminarijos studentas, p. Vaitkevičius—high school'ės mokinys, p-lė Demikiutė;

Iš Pittston'o, Pa.:

P-lės: K. Kiziutė, M. Kiziutė ir M. Kunauskiutė; vaikinai: pp. Vasauskas, Galinskas, A. ir J. Kazakevičiai, J. Šalčius, V. Runta ir A. Zereckas.

C. K-to Raštinė priiminėjo raiščių, tagsų ir dėžučių užsakymus, surašydavo ant atskirų lakštų ir pasiųsdavo L. Dienos reikmenų Komisijai: dėžučių—p. R. Karužai į Phila., Pa., o raiščių ir tagsų—į New York' p. V. K. Račkauskui.

Laiškuose į Vietos Komitetus duota paaiškinimą visuose L. Dienos reikaluose.

C. K-to Raštinės pačios ir per jos atskirus narius kreiptasi į kitataučių Komitetus: žydų, lenkų, rusų.

Žydai tesuteikė pagalbos, duodami medžiagos L. Dienos surengimui pagal savo Dienos pavyzdį ir parašė prielankius mums straipsnius keliuose savo laikraščiuose, pav. "The Jewish Advocate" Boston'e ir kt.

Lenkų "Polish Relief Committee" New Yorke per laiškus C. K-ui plačiai prižadėjo pagalbą L. Dienoje, bet faktiškai nieko nepagelbėjo, be vieno lieso, seno vės dvasioje parašyto straipsniuko, išsiuntinėto kelioms lenkų laikraščių redakcijoms Amerikoje.

Rusai tesuteikė kiek žinoma svarbesnės pagalbos tik San Francisco.

Musų tautinė spauda (čia suprantama katalikų ir tautiečių laikraščiai), reikia pasakyti jų garbei, L. Dienos garsinimo darbą varė iš visos širdies ir lietuvių visuomenėje palaikė augštą upą ir interesą prie L. Dienos. Vietos Komitetai, net mažiausiuose miesteliuose pasirupino įdėti prisiųstų C. K-to Raštinės arba savo pagamintų straipsnių į vietinius anglų laikraščius ir L. Diena patraukė domą netik, galima sakyti, visų lietuvių Amerikoje, bet ir visai suamerikonėjusių lietuvių ir pačių amerikonų. Atsiliepė į C. K-to Raštinę L. Dienos surengimo reikalais toki žmonės, kurie senai buvo pametę visus ryšius su lietuviais.

Užsiinteresavimas L. Diena ir noras pagelbėti kenčiančiai tautai kitose vietose priėjo ligi labai sujudinančio pasišventimo ir gražumo. Negalima nepaminėti dviejų atsitikimų, kurie gali buti išreiškėjais upo gal ir daugelio vietų. Viena moteris lietuvė iš Wasson, Ill., Poni Mar. Jurgeliutė-Draugelienė, parašė prieš L. Dieną, kad ji viena tenai yra moteris lietuvė, bet prisiųskite ir jai dėžutę ir ji eisianti rinkti aukų nukentėjusiems broliams Lietuvoje. Kitur vėl, Los Angeles, Cal., vienas amerikonas taip buvo užinteresuotas L. Diena, kad pats visa tvarkė, apsiėmė pabuti Vietos Komitetui iždininku, padėjo išgauti leidimą iš miesto valdžios, pats rašė ir padavinėjo žinias į amerikonų laikraščius. Vėliau iškarpos iš tų laikraščių buvo prisiųstos C. K-to Raštinei ir jų buvo nemaža kruvėlė. New York'e viena mergina rinko aukas nuo 12 val. nakties (31 d. spalių) iki 12 val. nakties (1 d. lapkričio).

(Toliaus bus)

Prezidento Atsišaukimas.

Suvienytų Valstijų prezidentas Woodrow Wilson, išleido atsišaukimą prie visų šios šalies gyventojų, duodamas jiems patarimą, kaip užsilaikyti ir ką daryti laike šios didelės karės, kad Suv. Valstijos sykiu su talkininkais galėtų jį greičiaus išlošti ir užbaigti. "Augščiausio tikslo išmėginimo valanda atėjo—sako prezidentas.—Mes visi turime vienodai ir sykiu kalbėti, veikti ir tarnauti!"

Žemiaus seka prezidento atsiliepimas prie visos Suvienytų Valstijos tautos.

"Mano vientaučiai: Įžengimas musų locnos mylimos tėvynės į žiaurią ir baisią karę už demokratiškumą ir žmonijos teises, kuri [karė] sudrebino pasaulį, pagimdo taip daug naujų tautos gyvenime, užduočių, kurios reikalauja kuogeričiat sio apsvarstymo ir atlikimo, kad, aš tikiuosi, jųs leisitė man atsiliepti prie jųsų keleta žodžių su širdingu patarimu ir atsiliepimu apie jas.

"Mes greitai taisome musų laivyną ant kariškos papėdės ir rengiamės sutverti ir apginkluoti didelę armiją, bet šitie dalykai yra lengviausia dalis tos didelės užduoties, kurią mes apsiėmėm atlikti.

"Tuose tiksluose, už kuriuos mes kovojame, nėra nei vieno saumylio pobudžio, kiek aš tai matau. Mes kovojame už tą, kas sulyg musų persitikrinimo yra ir privalo buti žmonijos teisėmis ir už ateinančią ramybę ir saugumą viso pasaulio.

"Kad atlikti šitą užduoti tinkamai ir pasekmingai, mes privalome atsiduoti šalies tarnystei be atsižvelgimo į pelną ir su energija... Mes privalome suprasti pilnai, kaip didelė yra šita užduotis ir kaip daug yra dalykų... kurie ją palyti.

Ką Mes Privalome Daryti.

Štai yra dalykai, kuriuos mes privalome atlikti, ir atlikti gerai, apart kariavimo—dalykai, be kurių vienas tik kariavimas butų bevaisingas:

Mes privalome pristatyti gausiai maisto ne tik sau ir savo armijos ir savo jureiviams, bet taipgi ir dideliai daliai tų tautų, su kuriomis mes dabar stojome drauge, šale kurių, ir kurių parėmimui mes kovosime.

Mes privalome pristatyti šimtais laivus iš musų laivų dirbtuvių, kad jie vežtų į aną pusę jurių—reatžvelgiam į submarinus, viską, kas kasdien tenai bus reikalinga; ir [turime pristatyti] gausiai medžiagos iš musų laukų, iš musų kasyklų, iš musų dirbtuvių, kad ne tiktai apvilkti ir viskuom apžiurėti musų locnas jiegas ant sausžemio ir jurių [armiją ir laivyną], bet taipgi aprėdyti ir maitinti musų žmones, kurių naudai musų šaunųs vyrai ginkluose daugiaus negali dirbti: aprėdyti ir aprupinti armijas, su kuriomis mes prisidedame Europoje ir pristatyti tenai, jų dirbtuvėms žalios medžiagos; [turime pristatyti] anglių palaikymui laivų judėjimo jurėse ir šimtų dirbtuvių skersai vandenyną; plieną dirbimui ginklų ir amunicijos čionai ir tenai; rėles nusidevėjusiems geležinkeliams užpakalyj karės frontų; lokomotyvas ir vagonus viteon tų, kurie ten kasdien eina į šmotus; mulus, arklius, gyvulius darbui ir kariškiems tikslams;—viską, su kuom Anglijos, Francuzijos, Italijos ir Rusijos žmonės paprastai save aprupindavo, bet kurių parupinimui dabar truksta jiems žmonių, materiolo, arba mašinų."

"Kiekvienam mąstaučiam žmogui yra aišku,—sako toliaus prezidentas,—kad musų išdirbystė farmose, laivų dirbtuvėse, kasyklose, dirbtvuėse, privalo buti vaisingeme ir veiklesnė negu kadanors buvo iki šiolei, ir kad šitos išdirbystės privalo buti ekonomiškiau vedamos ir geriau pataikintos prie musų užduoties reikalavimą, negu iki šiolei jos buvo, ir ką aš noriu pasakyti, yra tas, kad vyrai ir moterįs, kurios pašvenčia savo mintis ir energiją šiems dalykams, patarnaus tėvynei ir kovos už taiką laisvę lygiai taip pat pasekmingai, kaip vyrai ant mušių laukų, arba tranšejose.

Tukstančiai Bus Paliuosuota.

"Industrialė šalies jiega,—vyrai, lygiai kaip moterįs, sudarys tokiu budu didelę internačionalę tarnystės armiją....

"Tukstančiai,—ne, šimtai tukstančių vyrų, kurie kitaip butų reikalaujami kariškon tarnystėn, bus paliuosuoti nuo tokios tarnystės [nuo kareiviavimo] ir paskirti prie fundamentalio darbo laukuose, fabrikuose ir kasyklose, ir jie bus dalimi didžių patriotiškų pajiegų lygiai, kaip ir vyrai po karės ugnim.

Žodis Farmeriams.

"Todel aš leidžiu sau atsišaukti šiais žodžiais prie šios šalies farmerių ir prie visų, kurie dirba ant farmų:

Augščiausis musų locnos tautos reikalavimas ir reikalavimas tautų, su kuriomis mes esame susidėję, yra tas, kad butų parupinta pilna provijantų, ypatingai valgomųjų daiktų... Be daugybės maisto, kaip armijoms, taip ir žmonėdabar kariaujančių tautų, visas didisai reikalas (karė), kurią mes dabar pradėjome, suskils ir nepasiseks.... Todel nuo šios šalies farmerių, dideliam laipsnyj, priklauso šios karės likimas ir likimas tautų."

Toliaus prezidentas ragina farmerius tuojaus užsėti kuodaugiausiai laukų, javais, kad rugiapjutė butų kuodidžiausi. Jauni ir seni privalo kuogeriausiai prisidėti prie apdirbimo farmų

Farmeriai, gyvenantieji pietinėse valstijose,—sako prezidentas,—privalo kuodaugiausiai auginti netik javų, bet ir medvilnės Suv. Valstijų valdžia ir valdžios atskirų valstijų yra prisirengusias visakuom farmeriams pagelbėti: jis pagelbės surinktus javus ir valgomus daiktus pelningai parduoti.

Valdžia taipgi užtikrina, kad ji prižiurės, kad nebutų vėliaus spekuliantų, kurie numušinėja farmeriams kainas nuo javų.

Tiems, kurie tarpininkauja tarp farmerio ir konsumerio, prezidentas sako, kad ant jų bus atkreiptos akįs ir kad jie privalo atlikti savo pareigą be nepaprastų uždarbių, greitai, sąžiniškai ir su tokiu pat pasišventimu tėvynės labui, kaip ir visi kiti žomnės.

Žodis Vertelgoms ir Mainieriams.

Žmonėms, kurie veda geležinkelius ir jų judėjimą, vis viena, ar jie butų manadžieriais, ar prastai darbininkais, prezidentas primena, kad jie pamytų, jog geležinkeliai yra tautos gyvenimo gįslos, ir kad geležinkelininkų pareiga yra pridaboti, kad tos gįslos neužsikimštų, nesustotų veikę, bet pompuotų gyvasties kraują, t. y. maistą ir t. t. į visos šalies kuną.

Vertelgoms prezidentas pataria nepamiršti šito obalsio "Mažas pelnas ir greitas patarnavimas," o laivų dirbėjams prezidentas sako, kad nuo jų priklauso karės išlaimėjimas. Maistas ir karės amunicija privalo buti siunčiama skersai jures, neatsižvelgiant į tai, kiek laivų eitų į dugną. Vietą nuskendusių laivų turi tuojaus užimti naujai pastatyti laivai.

"Mainieriai—sako prezidentas,—aš pasakysiu, kad jis stovi ten pat, kur ir farmerys: Viso Pasaulio darbas laukia jo. Jeigu jis patingės, arba nustos dirbęs, tai armijos ir šalies veikėjai yra perniek."

Išdirbėjai taip pat turi atlikti savo pareigas, o darbininkų darbas yra absolintiškai reikalingas ir tokio darbo bus laukiama nuo kiekvieno, kuris myli savo tėvynę ir jos laisves.

Prižiurėjimas ir aprodinimas daržų yra labai svarbus, nes pagelbsti lengviau pramaitinti žmones. Šeimininkėms patariama užvesti kuodidžiausį pačėdumą ir taupumą; kiekviena pačėdlyva gaspadinė tuomi atiduoda svarbų patarnavimą šiai šaliai.

Prezidentas užbaigia savo šitą svarbų atsišaukimą prie visos tautos nurodymu, kad Amerikos gyventojai iki šiolei daugeliu atžvilgių buvo nepačėdlyvi, mėtlys, ir kad dabar yra didelis laikas nuo to išsigydyti.

Laikraščiai ir redaktoriai yra meldžiami kuolabjausiai šitą prezidento atsiliepimą išplatinti; kunigai iš ambonų, sako prezidentas, privalėtų apie tai savo žmonėms pranešti, nes "atėjo laikas didžiausio šios tautos išmėginimo."

AMERIKOS KARĖS REIKALUOSE.

Marylando valstijoj pradėjo daryti cenzą, tai yra surašymą visų vyrų, kurie tinka kareiviavimui; gi kareiviavimui tinka visi sveiki vyrai nuo 18 iki 45 metų amžiaus, apie kuriuos žemiaus paaiškinta. Baltimorės mieste ir paviete policija, arba kiti valdininkai daro tokius surašus. (Skaityk korespondenciją iš Baltimorės). Tiems vyrams, kurie sulyg savo metų gali buti tinkami į kariumenę, palieka "Notice," tai yra pranešimą, kad jo vardas yra įtrauktas į knygas kaipo vyro, kuris gali buti tinkamas kareiviavimui.

Iš kitų valstijų mes dar negavome žinių apie tokių cenzų darymą. Šito pranešimo turinys yra sekantis (išverčiame lietuvių kalbon):

Jums šiuomi yra pranešama, kad šiądien jųsų vardas tapo įrauktas į knygas, kaipo vyro, privalančio kariškai tarnystei, sulyg Marylando įstatymo 1916 metų, skyrius 311, puslapis 626. Jeigu jųs norite pasinaudoti išėmimu, arba paliuosavimu (exemption), tai turite laike penkiolikos dienų nuo šiądien, paduoti raštu "steitmentą" su išdėstymu jus paliuosuojančių priežasčių, patvirtinti tai affidavitu (prisiega) ir pristatyti tai į ofisą klerko Superior Court'o of Baltimore City, jeigu jųs gyvenate Baltimore mieste, o jeigu jųs gyvenote paviete, tai jųs privalote pristatyti tokį "steitmentą" (pranešimą) ofisan klerko Circuit Court'o jųsų paviete.

Kas yra liuosas nuo kareiviavivimo milicijoj.

(Marylando Valstijoj): Vienatiniai išėmimai paliuosavimui nuo tarnystės, kuriais jųs galite pasinaudoti, yra išdėstyti sekančiuose įstatymų padavadijimuose:

"Visi sveiko kuno piliečiai vyriškos lyties ir sveiko kuno vyrai svetimtaučiai, kurie išreiškė savo norą pastoti piliečiais (vadinasi, tie, kurie turi pirmas popieras), kurie turi daugiau kaip 18 metų amžiaus ir mažiau negu 45 metus amžiaus ir kurie yra šios (Marylando) valstijos gyventojais, sudarys miliciją, išskyrus sekančius išėmimus (paliuosavimus): (a) ypatas, paliuosuotas per Suvienytų Valstijų įstatymus; (b) ypatas, paliuosuotas per Marylando valstijos įstatymus; (c) narius bile kokio reguliariškai suorganizuoto ugniagesių ar policijos departamento bile kokiam mieste, miestelyj ar kaime; (d) teisėjus, klerkus rekordavų teismų; registratorius testamentų ir "dytų", šerifus, dvasiškius, praktikuojančius daktarus, perdėtinius, urėdninkus ir asistentus ligonbučiuose, kalėjimuose ir areštuose; visas ypatas tikrai esančias mokytojais bile kokioj "public" mokslainėj, kollegijoj ar universitete; šviturių prižiurėtojus, konduktorius ir "inžinierius" (mašinistus) ant geležinkelių, jureivius, tarnaujančius kaipo tokius; (e) idiotus, liunatikus, "pauperius" (ubagus, elgėtas), valkatas, patvirtintus girtuoklius, ypatas, įpratusias vartoti narkotikus ir ypatas, nuteistas už bėgiškas, baisias piktadarystes. Visos tokios paliuosuotos ypatos, išskyrus tas, kurios yra išskaitliuotos skirsniuose (a) ir (e), bus tinkamos kariškai tarnystei atsitikime karės, bunto, įsiveržimo, arba kuomet nuo jų gręstų greitas pavojus."

Pastaba. Atsitikime karės, bunto, įsiveržimo, arba didelio pavojaus nuo jų, yra paliuosuoti nuo kareiviavimo išimtinai tiktai šie asmenįs:

(a) Vice-Prezidentas (Amerikos).

Justicijos ir Pildomieji Suvienytų Valstijų urėdninkai ir toki pat urėdninkai Valstijų ir Teritorijų.

Ypatos, esančios kariškoj ar jureiviškoj Suvienytų Valstijų tarnystėje.

Muitinyčių klerkai.

Ypatos, naudojamos per Suvienytas Valstijas, krasos transmisijoj (perdavime).

Amatninkai ir darbininkai, dirbantieji Suv. Valstijų ginklinyčiose (armories), arsenaluose ir laivyno jarduose.

Vairininkai (pilots)=vedantieji laivus.

Jureiviai, tikrai esantieji jurių tarnystėje pas bile pilietį ar vaizbininką Suvien. Valstijų plote.

Visos ypatos, kurios delei tikybinio persitikrinimo reikalaus pasiliuosavimo nuo kariškos tarnystės, jeigu sąžiniškas tokis tikybinis persitikrinimas bus priparodytas sulyg tokių reguliacijų, kokias Prezidentas nurodys.

Įstatymai nurodo, kad jokia ypata, paliuosuojama viršminėtu budu nebus paliuosuota nuo kariškos priedermės bile kokioj tarnystėj, kurią Prezidentas pripažins kaipo non-combatant (nekovojančią, ne aktyviai kovoje dalyvaujančią tarnystę).

(e) Idiotai, liunatikai, pauperiai, valkatos, patikrinti girtuokliai, ypatos pripratusios prie narkotikų ir ypatos pasmerktos už bjaurias piktadarystes."

KIBIRKŠTIS

"Revoliucija! Revoliucija!" — šaukia musų socialistai—ir važiuoja ją kelti Rusijoj.

Jie pamiršta, kad ji dabar yra reikalinga ne Rusijoj, bet Vokietijoj.

✣ ✣ ✣

"Jeigu karės pavojus užeis—sakė anuomet Bryan—tai milionas amerikonų šoks prie ginklo per vieną dieną."

Ir šoko—prie andarokų...

✣ ✣ ✣

"Darbininkas," suardęs "Lietuvių Dienos" komitetą Wilkes-Barriuose, dabar plianuoja, kaip suardyti Centralinio Komiteto veikimą New Yorke. Tam tikslui šaukia naują susivažiavimą Brooklynan. Didis Fabjonas yra mažas musų locnas Herostratukas.

✣ ✣ ✣

Amerikos lietuviai turi nors vieną vienybę—butent, dėl barnių.

✣ ✣ ✣

Jeigu Vytautas, Keistutis ir Algirdas butų gyvi, tai didesnę dalį musų Vytautinių, Keistutinių ir Algirdinių jie išvaikytų į visas puses—nes jose nėra tautiškumo nei tiek, kiek už nago juoda.

✣ ✣ ✣

Skirtumas tarp senovės lietuviškų vyčių ir dabartinių musų "Vyčių," kaip išrodo, yra tame, kad anie kovojo kardu už Lietuvos laisvę, o musiškiai kovoja liežuviu už kunigų laisvę.

✣ ✣ ✣

"Laisvė" ženijasi su "Kova," bet kaip apsiženys "Amerikos Lietuvis" su "Ateitim" ir "Vienybe Lietuvninkų"?

Išrodo panašu į dvipatystę...

Jurgis Spurgis.

✣ ✣ ✣

"Darbininkas" ir "Draugas" mano, kad jie vieni pasirandavojo sau Dievą ir turi pilną jo monopolį, nes anot jų visi kiti—tai "bedieviai..."

✣ ✣ ✣

Vienas profesorius rašo, kad aną metą Vilniuje, lietuvių seime, socialistas su kunigu mieravosi pilvais.

Baisiai svarbus istoriškas atsitikimas, be kurio musų istorija butų nepilna.

✣ ✣ ✣

Aną sykį "Lietuva" pagyrė "Draugo" redaktoriaus taktiką. To ir reikėjo,—kaip tam katinui: juo daugiau jį glostai, juo labjaus nugarą riečia...

✣ ✣ ✣

Bulota, atvažiuodamas Amerikon, atsivežė trumpą tašką. Išvažiuodamas, vežasi ilgą—nosį..

✣ ✣ ✣

Rusai turi garsų Miliukovą, o męs—tik Miluką (ant nelaimės)...

Pašalinis.

RAČIUNO NAUJI JUDAMI PAVEIKSLAI IR ILIUSTRUOTOS DAINELĖS.

Bus rodoma šiose vietose:

Subatos vakare, bal. 21 d. Slavokų Sokolu salėje, 5th Ave. ir Mc Clure Str., Homestead, Pa.

Nedėlios ir Panedėlio vak. bal. (Apr.) 22—23 d. Lietuvių Bažnytinėje salėje, S. S. Pittsburgh, Pa.

Ketvergo ir Pėtnyčios vak., balandžio (April) 26 ir 27 dd., Germania (Acme) salėje, Cleveland, Ohio.

Nedėlios vak., balandžio (April) 29 d., Šv. Jurgio Draugystės aslėje, Grand Rapids, Mich.

Jei kas nori surengti kur vakarus su judamais paveikslais ir dainelėmis, kreipkitės šituo adresu:

A. T. Račiunas,
120 Grand Str.
Brooklyn, N. Y.

IŠRADĖJAI

MILIJONUS DOLERIŲ dasidirbo žmonės naujais ir gerais IŠRADIMAIS. TA PROGA GALI BUTI KIEKVIENAM; gal turite kokį IŠRADIMĄ UŽPATENTAVIMUI, gal norite KĄ IŠRASTI, reikalaukite nuo mus patarimų ir vedėjo išradimams dykai: "KĄ IŠRASTI" ir "KAIP UŽPATENTUOTI, kurį kiekvienam pasiunčiame dykai. Braižinius ir modelius ištiriame ir išegzaminuojame DYKAI.

RAŠYKITE lietuviškai į kurį nori musų ofisą:

AMERICAN EUROPEAN PATENT OFFICE L A.).
309 Broadway New York, Barrister Blg. WASHINGTON, D. C.

LEVESKIO Prekybos ir Kalbų
Dieninė ir Vakarinė **MOKYKLA**
Čia gali išmokti Angių kalbos nuo pradžios ligi augščiausiai, teipgi Lietuvių, Vokiečių, Rusų ir Lenkų kalbų; Aritmetikos, Angl. Matematikos, Istorijos, Geografijos, Politin. Ekonomijos, Knygvedystes, Daliaraščio, Laiškų rašymo, Prekybos teisių ir tt. Čia gali užbaigti PUBLIC SCHOOL, HIGH SCHOOL ir PREKYBOS KURSUS. VISKAS AIŠKINAMA LIETUVIŠKAI.
3106 So. Halsted St., Chicago

"DRAUGAS"
Lietuvių Katalikų Savaitinis Laikraštis
"Draugo" sandarbininkų skaičiuje yra rimčiausieji ir žymiausieji lietuvių veikėjai ir rašytojai. Jame padedama daug žinių iš draugijų ir visuomenės judėjimo. Visi dienos klausimai yra svarstomi rimtai ir teisingai.
Prenumerata Amerikoje $2.00 metams, $1.00 pusei metų. Kitose šalyse $3.00 metams, $1.50 pusei metų.
Pažiurėjimui siunčiame vienas numeris veltui. Adresuokite:
DRAUGAS PUBLISHING CO.
1800 W. 46th St., Chicago, Ill.

Tel. YARDS 1532
Dr. J. KULIS
Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Gydo visokias ligas moterių, vaikų ir vyrų. Speciališkai gydo limpančias, užsisenėjusias ir paslaptingas vyrų ligas.

PHONE YARDS 2721
Dr. J. JONIKAITIS
MEDIKAS IR CHIRURGAS
331 So. Halsted St., Chicago.

BUK ŠOFERIU.
Laikas yra gauti sau tinkamą vietą. Niekuomet nebuvo toks didelis šoferių reikalavimas kaip dabar. Mes duosime užsiėmimą kiekvienam pabaigusiam kursus musų mokykloje. Mokinime pasinaudojame individinėmis sistemomis—nuoseklus pažinimas ir praktika važinėjime automobiliais visokių rušių. Prityrę mašinistai pamokis tamistą ir suteiks tinkamus patarimus ir nurodymus. Musų mokyklai netruksta geriausių automobilių ir kitų prietaisų. Užtikriname tamistai kad tuojaus gausi leidimą. Dieniniai ir vakariniai kursai. Visas kursas $25.00. Federal Ass'n of Auto Engineers, 1214-16 Jackson Blvd. (Inc.)

REIKALAUJAME
vyrų ir vaikinų, kurie norėtų išmokti bardaskutystės į 4—6 savaites sulyg naujausio metodo. Kam dirbti kasyklose ar liejyklose, jeigu galima buti pačiam darbdaviu išmokus amato, kuris blogų laikų nežino. Mokiname barzdaskutystės taipgi ir moteris, kaipo ir nagų kadabystės (manicuring). Artesnėms žinioms rašykite: Nossokoff's Barber School, 1202 Penn Av., Pittsburgh, Pa.

RAČIUNO PAVEIKSLAI.
Nauji krutantieji paveikslai atsibus Nedėlioj, kovo 25 d. du kartu: po piet pradžia 2:15 ir vakare 8:15. Black Diamond teatre Shenanodah, Pa.

PETRAS S. REMEIKIS.
Yra musų įgaliotas Gardner ir apielinkėje užrašinėti "Lietuvą", rinkti prenumeratas ir pardavinėti knygas.
Liet. Pub. Co.

DIDELIS SUVALKIJOS ŽEMLAPIS
(Mapa)
Sutaisė B. K. Balutis
Didumas 28 per 22 coliu. Penkiose spalvose (koliuose). Parodo lietuvių kalboje visus miestus, bažnytkaimius, kalnus, pačtas, telegrafus, mokyklas, kelius, geležinkelius, ežerus, upes, rubežių tarp lenkų ir lietuvių ir daugelį kitų dalykų.
"Geriausis žemlapis lietuvių kalboj. — Persistato labai puikiai."—Taip atsiliepė apie jį visi laikraščiai.
Kaina
VIENAS DOLIARIS
su prisiuntimu į namus.
Reikalaukit pas
B. K. BALUTIS,
3252 So. Halsted St.,
CHICAGO, ILL.

VALSTYBĖS SEKRETORIAUS PRANEŠIMAS

Illinois valstijos Bankininkų Susidraugavimas prisiuntė musų redakcijai laišką ir drauge su juo kopiją oficialės telegramos, kurią Susidraugavimas prasio musų laikraštyje paskelbti. Minėta telegrama vertime yra tokia:

Kadangi **Prezidentas** yra apturėjęs pranešimą, jog kai-kuriose vietose žmonės, gyvenantieji šitoj šalyj, kurie yra svetimų valstybių valdiniais, yra susirupinę, kad jų bankinius depozitus, ar kitokią nuosavybę gali užgrėbti, iškilus karei Suvienytų Valstijų su svetima šalimi, tai jis įgalioja pasakyti, kad visos tokios baimės yra visiškai be pamato.

Suvienytų Valstijų valdžia jokiu budu nepasinaudos valstybės karės proga, kad paėmus nuosavybę, prie kurios tarptautiniai sutarimai neduoda jokios teisingos priekabės ar teisės. Ji skrupulingai godos visas privatines teises taip savo valstiečių, kaip ir svetimų valstybių valdinių.

Robert Lansing,
Valstybės Sekretorius.

Washington, D. C.
Vasario 8 d. 1917 m.

VIETINES ŽINIOS.

Apie skraistes. "Naujienos" džiaugiasi, kad atidengė "skraistę" "Lietuvai" ir jos redaktoriui—kam ji mat nerėmė socialistiškųjų kandidatų Gugio ir Galskio į aldermanus?

"Lietuva" paaiškino, kodėl ji nerėmė. Bet kodėl "Naujienos" nieko nepasisako apie savo skraistę? 1916 metuose lietuvys, p. J. Kučinskas, buvo kandidatu į kongresmanus ant republikoniško tikieto ir pats atsilankė į "Naujienų" ofisą, prašydamas, kad paskelbtų "Naujienose" jo kandidaturą. Kokį atsakymą jis gavo? Sako, ne musų partijos žmogus, mes negalime priimti apskelbimo. Tuom laiku ir tas pats p. Gugis, kuris dabar norėtų parėmimo nuo lietuvių, buvo ofise. Tai dabar "Lietuvos" skaitytojai mato, kas yra po raudona "Naujienų" skraiste. Socialistai turi drąsumą reikalauti laisvių ir privilegijų tik sau, bet kitiems jie jų nepripažįsta.

R. Zaura.

Nuo karės nukentėjusių naudai. Pereitą subatą Šv. Dominyko draugystė nuo Bridgeporto buvo surengusi draugišką vakarienę Radavičiaus svetainėje. Prie vakarienės buvo ir programas, kurio vedėju buvo p. B. Butkus. Programas susidėjo iš dekliamacijų ir dainų bei muzikos ir jį išpildė J. B. Dymša, A. Bugailiškis, J. Nisevičius, B. Vizgirdas, R. Klimka, A. Grigaliunas ir M. Radavičiutė. Vakaro kalbėtoju buvo Dr. A. Zimontas, kalbėjo dar ir p. Kvietkauskas. Visas pelnas nuo vakarėlio yra skiriamas nukentėjusiems nuo karės lietuviams per Chicagos Draugijų Saryšį. Apart to svečiai dar sumetė $15.05 aukų tam pačiam tikslui.

Nedėlioj tokiam pačiam tikslui buvo surengtas vakarėlis Elias svet., ant Town of Lake. Kaip pasisekė—neteko girdėti. A.

"Sliackeriai." Skaitlius laisnių apsivedimui, kuris pereitą savaitę siekė po apie keletą šimtų kasdien, šią savaitę pradėjo mažintis. Pereitą panedėlį tokių laisnių išduota jau tik 200. Jauni vaikinai, kurie suskubo imti laisnius apsivedimui po to, kaip apskelbta karė, kad išsisukti tuom tarpu nuo kariumenės, nelengva turi "džiabą," kol jie tokį laisnį gauna. Jie turi laukti eilėse po keliolika valandų, kol jų eilė ateina, o tuom tarpu juos visi sarmatina ir visokiais budais išjuokia. Kitaip jų nei nevadina, kaip "sliackeriais." Ant pečių jiems kabinėja geltonus kaspinus, kurie reiškia, kad jie yra šeškai-bailiai. Moterįs ir vyrai išjuokia juos, kad jie slepiasi už menginų andarokų, kad tik išsisukti nuo pareigos linkui savo tėvynės.

Buvo atsitikimų, kad sugėdinti vyrai išėjo iš eilės ir tuojaus užsirašė kariumenėn. Buvo ir tokių atsitikimų, kad tokių vaikinų merginos pareikalavo nuo savo jaunikių, kad jie pirmiaus užsirašytų kariumenėn, nes kitaip netekėsiančios. "Jeigu jis apleidžia savo tėvynę ir nenori josginti,—sako merginos,—tai jis nenorės apginti savo žmonos ir apleis ją prie pirmos progos, kada karės pavojus pereis."

Valdžios atstovai davė taipgi suprasti, kad toks apsivedimas gal ir neisgelbės jų nuo kariumenės; valdžia turi visus vardus ir adresus tokių "sliackerių" ir gali pervesti tam tikrus įstatymus kaslink jų.

Rooseveltas Chicagoje. Balandžio 28 d. vakare Chicagon atvyks buvusis Suv. Valstijų prezidentas Tadas Rooseveltas. Jis laikys didelę prakalbą Stockjardų amfiteatre ir kalbės apie dabartinę karę ir Amerikos dalyvavimą joje. Tai bus pirma Roosevelto pr[illegible]alba nuo laiko apskelbimo karės Vokietijai.

Įvairumai. Kun. Vaičunas, pereitą nedėldienį, Šv. Jurgio bažnyčioj turėjo pamokslą, kuriame jis, kaip sakoma, tarp kit-ko kalbėjęs apie vietinius lietuvių "daktarėlius" ir "dentistėlius" ir jų "ofisėlius." Pamokslininkas dėlei kokių ten priežasčių, sakoma, blogai apie juos atsiliepęs ir savo klausytojų akyse juos žeminęs tokiu budu, kad davęs pamatą užvedimui legališkų žingsnių už profesijos šmeižimą. Žmonės, girdėjusieji tą pamokslą, matyt, buvo kitokios nuomonės apie tai, negu pamokslininkas ir pranešė apie tai lietuvių daktarams. Daktarų draugija, kaip girdėti, žadanti padaryti tam tikrus žingsnius, kad savo vardo garbę ir profesiją apsaugojus nuo tokių užpuldinėjimų. L.

— Kulio lietuviškoj aptiekoj yra vieta aptiekoriaus pagelbininkui.

— Vienas vyras, lietuvis, aną dieną nuėjo į gazaunę prie 31-os ir Auburn Ave., jieškoti darbo. Išėjusis sargas paklausė pavardės. Vyras pasakė skambančią vokiškai pravardę. Tas sušvilpė ir tuojaus pasirodė keletas policistų, kurie paėmė jį į policijos stotį. Vyras išsėdėjo apie 3 dienas, kol policija ištyrė, kas jis per vienas. Po to paleido.

— Pas Armour ir Co., stockjarduose, kaip pranešama, truksta darbininkų.

— Šią subatą, t. y. Balandžio 21 d. 1917 m, Douglas Park Auditorium svetainėje, Ogden ir Kedzie Ave., yra rengiamas Baltos Rožės Lietuvių Maloningumo Kliubo Puikus Balius, naudai viršminėto kliubo statomo namo.

Apgarsinimai.

KLAUSIMAS TAME, NE KIEK SUVALGAI, BET KIEK SUVIRŠKINI.

Svarbiausias šios dienos klausimas, naminės išlaidos, kaip bematai virsta ne tokiu painiu, atsiminus tai, kad ne kiekybė maisto, bet geriausias tobulo virškinimo suvartojimas jo turi pageidaujamą veikmę. Trinerio Amerikinis Karčiojo Vyno Eliksyras pagelbsti virškinimui ir ugdo gyvastybę taip, kad ligos perams užpuolus, kunas turi visas priemones atsigynimui. Trinerio Amerikinis Karčiojo Vyno Eliksyras yra geriausiu vaistu nuo vidurių užkietėjimo, galvos skaudėjimo, nervuotumo, gyvenimo permainos, vidurių sugedimo pas kalnakasius ir kitus darbininkus ir t.t. Kaina $1.00. Aptiekose. Trinerio Linimentas niekuomet nesuvylia suteikimu pagelbos nuo ramatų, neuralgijos, suputimų ir t.t. Kaina 25 ir 50c. aptiekose, krasa 35 ir 60c. Joseph Triner, 1333—1339 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

METINIS DIDELIS BALIUS

Parengtas Chicagos Lietuvių Pas Kliubo, atsibus subatoje, balandžio (April) 21 d. 1917 m., Mildos svetainėj. 3142 S. Halsted St. Pradžia 7-tą val. vak. Inžanga 25c. porai.

VAIKŲ DIENINĖ GLOBA

Parengė Bazarą su Šokiais ir Visokiais Įvairumais Seredos ir Nedėlios vakarais, Balandžio 25-tą ir 29-tą, 1917 m. Mildos svetainėje; 3142 So. Halsted St.

Kviečiame visus atsilankyti ir užtikriname, kad busite užganėdinti, ir ateisite antrą kartą. Bus proga pasilinksminti ir išlošti gražių dalykų, taipgi sušelpsite viršminėtą Draugiją.

Visus beskirtumo kviečia
KOMITETAS.

Inžanga 25c. porai. Pradžia: seredoj 7:30 v. vak., nedėlioj 4 v. popiet.

Pajieškojimai.

Pajieškau savo tikro brolio Juozo Juškos Kantališkių kaimo, Kvietiškių vals. Marijampolės pav., Suvalkų gub. Canadoje.

Atsišaukti adresu: Marijona Juškiutė, 1329 N. Lincoln St., Chicago, Ill.

Pajieškau Juozapo Stonkaus Valakų sod. Laukių vals. Šaulių pav., Kauno gub.

Atsišaukti adresu: Joe Stasiulis, Box 96, Twin Falls, Idaho.

Ant Pardavimo.

Pardavimui smuklė lietuvių apgyventoje vietoje business išdirbtas per 40 metų sū viršum.

Parduodama pigiai del savininko ligos. Atsišaukite pas.

Antanas Ivonaitis,
4600 Wentworth Ave.

Reikalavimai.

Reikalingas: teisingas vyras, turintis kelis šimtus dolerių, prisidėti prie hotelio biznio, nes aš, budama našlė, turėdama 2 hoteliu, negaliu atsakančiai abiejų prižiurėti; dėlto man yra reikalingas teisingas vyras daugiau negu pinigai.

Manie Brockmann,
1023 W. Madison St. Chicago, Ill.

Reikalaujama Važiuotu Agentu

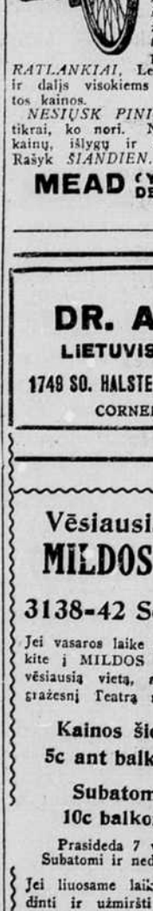

Visur važinėti ir parodyti naują RANGER "motorciklį," pilnai aprupintą elektrine šviesa ir ragu, turi nešyklę, stovyklę, įrankiams dėklę, verztuvą purvadangčius ir nečiuožiamus ratlankius. *Pasirinkimas iš 44 kitų stilių*, spalvų ir dydžių garsios "RANGER" dviračių rutės PRISTATOMA DYKAI ištyrimui ir 30 *dienų išmėginimo*. Reikalauk *dykai* kataliogo ir artesnių žinių iš musų *dirbtuvės-tiesiog-vartotojui* siulomų puikių išlygų.

RATLANKIAI, Lempos, Ragai, Smulkmenis ir daljs visokiems dviračiams—puse paprastos kainos.

NESIUSK PINIGUS, bet pasakyk mums tikrai, ko nori. Nepirk, kol negausi musų kainų, išlygų ir didžiulio kataliogo *dykai*. Rašyk *SIANDIEN*.

MEAD CYCLE COMPANY DEPT A-353 CHICAGO

Canal. 2113

DR. A. YUŠKA
LIETUVIS GYDYTOJAS
1749 SO. HALSTED ST CHICAGO, ILL.
CORNER 18th STREET

Vėsiausia Vieta, Tai
MILDOS TEATRAS
3138-42 So. Halsted St.

Jei vasaros laike yra per karšta, tai ateikite į MILDOS TEATRĄ, o čia rasite vėsiausią vietą, atsivėdinti ir pamatysite gražesnį Teatrą negu vidurmiestyje.

Kainos šiokiom dienom
5c ant balkono, 10c žemai.
Subatom ir nedėliom
10c balkonas, 15c žema.

Prasideda 7 valandą kas vakaras. Subatomi ir nedėliomi 2 val. po pietų.

Jei liuosame laike nori pasilsėti, atsivėdinti ir užmiršti savo nesmagumus, tai ateik į

MILDOS-TEATRĄ.

Tel. Canal 5395
J. G. Mezlaiszkis
Generalis
Kontraktorius ir
Namų Statėjas.
2123 W. 23rd St.

! ! Pranešimas ! !

Šiuomi pranešu, kad nuo pradžios Rugpjučio mėn. perkeliau savo ofisą po
3325 So. HALSTED ST.
TELEPHONE YARDS 5834
Dr. P. WIEGNER

BAISI PASAKA!

Je!.. Geri dabar laikai visiems—tik ne Kaizeriui ir ne laikraščiams. Kaizeriui, matai, dabar lupa kailį iš visų pusių, o ir laikraščiai, brolau, dabar pakliuvo į baisią pirtį. Jes-ser!

Žiurėk, ateina generolas fabrikantas, ką palšą popierą gazietai padirba ir komanduoja tau:

— Smirno!—sako.—Arba mokėk brangiau už popierą, arba ant šilko sau ją drukuokis. Dabar, matai, toki geri laikai, kad skudurai, iš kurių dirba popierą, visai išnyko, tai ir popiera pabrango.

Nieko nepadarysi! Turi žmogus mokėt, kiek nori, ba ant šilko gazietos nedrukuosi, ba šilku skaitytojas cigarėto sau nesusuks.

O už to generolo visa, brolau, armija stovi. Pirmi drukoriai, ką gazietą kreivai išdrukuoja; už jų zeceriai, ką į viršų kojomis raides sustato; už jų artistai, ką visokius pikčierius šleivai numalevoja, už jų ekspeditoriai, kurie čikagiškio skaitytojo gazietą į New Yorką, o new jorkiškio—į Chicagą nudugnina; už jų visoki pisoriai, ką tavo, mielas skaitytojau, gražų vardą į knygas iš kito galo užrašo; už jų džianitorius, ką visas atsiųstas korespondencijas iš ofiso "per klaidą" išsiuoja,—visa šita armija smarkiai atakuoja laikraščio kasierių:

— Mokėk, sako, šunsnuki daugiaus algos mums, ba kitaip kvitysim....

Net ir pats ponas redaktorius, ką kitą sykį gazieton vieton moksliško abrako pėlų priberia, ir tas nosį raukia, bet viežlybas ir mokytas budamas ne keikia ir prieš akis su kumščiu ne šokinėja, tik po nosia sau murma:

— Gal vertėtų ir man pridėt.... Kad nors užtektų toms skylėms ant "tetos" užlopyt, ką nuo ilgo kėdėj sėdėjimo prasitrynė....

Kaip ateina "pėdė" ir kaip tokį kozacką maršą visi užtriubina vienu rozu—tai yra ko pasiklausyt.... Dalibuk!..

Tau, mielas skaitytojau, gal ir juokai iš to, bet gazietos kasieriui beveik verkt noris. Pasikaseęs, pastenėjęs, pasiderėjęs—ar nenuleis—jis turi mokėti, ir moka. Ba ką padarysi? Jis yra mandras ir žino, kad jeigu, ponedžiau neduok, sustraikuotų ir gazieta laiku neišeitų, tai už kelių dienų skaitytojai ji gyvą žemėn suvarytų savo laiškais—butų riestai, aršiaus negu kaizeriui.

Pradėjo tada musų gazietos myslyti, už ausų krapštytis ir ukazijos jieškot, kaip iš duobės išlindus.

Ko daugiaus mislina, to karščiau darosi. Nuėjo vyras maudytis—gal sako atsivėdysiu, tai puodinė geriaus dirbs. Ir pamačino jam, dzievaži!... Vandenyj pamatė, burį žuvų, ir dar pamatė, kaip didesnė žuvis mažesnę rija.

— Ar ragejai,—sako,—kaip tai Dzievo galybės viskas su išmislu sutaisyta: dzidesnis mažesnį rija, kad dzidesnis nepasciptų, o mažesnis nesimučyt...

Ir atėjo jam galvon, kad ir jis taip gali pamėginti. Ir pakėlė jis savo gazietos čienią visu pusdolieriu.

— Kad jau ryč, tai ryč—sako jis.—Mani dzidesni rija, tai ir aš mažesnį pamėginsiu.

Tai matote, kaip ir kodel dabar visos gazietos prenumeratos kainą kelia.

Musų manadžierius kitaip sau galvojo: "Reikia—sako jis—taip padaryt, kad ir vilkas butų sotus ir ožka čiela." Tai ir nutarė, kad męs už gazietą prenumeratos nekelsim bet prašysim, kad mums musų skaitytojai "pamačytų."

O "pamačyt" gali, brolau, labai.

Jeigu užsilikęs esi su savo prenumerata, tai prisiųsk mums ją greitai.

Jeigu turi draugą ar pažįstamą, ką "Lietuvos" dar neskaito, prikalbink jį, kad sau užsirašytų. Daugiaus męs nieko nenorim.

Męs žiurėsim ir dabosim, kad musų laikraštis duotų kuodaugiausiai jums gerų, teisingų žinių, žingeidžių ir juokingų paveikslų, naudingų pamokinimų ir gražių pasakų, o jųs nepamirškit gerą žodį už "Lietuvą" tarti, ir naujų skaitytojų mums prikalbinti, tai tada bus taip, kad "R nka rankę plauja, kad abidvi baltos butų."

Taigi vyrai, talkon!

"Lietuva" kaštuoja tik du doliariu ant metų, o vieną doliarį ant pusmečio.

Laiškus adresuokit taip:

"LIETUVA"
3252 South Halsted Street, : : : : Chicago, Ill.

SKAITYKITE IR PLATINKYTE
'Lietuvių Balsą'

LIETUVIŲ BALSAS rupinasi žadinti lietuvių tautos sąmonę ir stiprina jų dvasią, kad kantriai lauktų karo pabaigos.

LIETUVIŲ BALSAS padeda šviesties ir tobulintiės; jis ragina tautiečius šiuo ištrėmimo metu pasimokyti iš svetimtaučių, kas tik dora ir naudinga, o nesigabenti grįžtant tėvynėn neko, kas žemina musų tautą.

LIETUVIŲ BALSO didžiausias troškimas sujungti tautiečius viena tautos ir tėvynės meilės juosta ir paruošti kiekvieną lietuvį, kad, kaip tik paliaus žvangėję ginklai, tuojau grįžtų Lietuvon, nes tėvynės žemelė, pavirtusi per karą dirvonais, prirausta duobių ir griovių, laukia ariama ir valoma, o nugriauti tėvų kapai—aptveriami.

LIETUVIŲ BALSAS, dėdamas savo skilityse kuopigiausia kaina skelbimus-jieškojimus, grąžina tėvams vaikus, vaikams tėvus, padeda surasti nuklydusius brolius, seseris, gimines ir pažįstamus.

LIETUVIŲ BALSO kaina: Rusijoje metams 5 rb.; 9 mėnesiams 3 rb. 90 kap.; 6 mėnesiams (pusei metų) 2 rb. 60 kap.; 3 mėnesiams 1 rb. 30 kap.; vienam mėnesiui 45 kap. UŽSIENIUOSE metams 9 rb.; 9 mėnesiams 6 rb. 80 kap.; 6 mėnesiams (pusmečiui) 4 rb. 60 kap.; 3 mėnesiams 2 rb. 35 kap.; 1 mėnesiui 80 kap. Skyrium numeris 5 cental.

Iš Amerikos pinigus, laiškus gauname. Siuntinėti "Liet. Balsą" į užsienius rusų cenzura nekliudo.

SKELBIMŲ KAINA. Petito (smulkaus rašto) eilutė (dalinant puslapį į keturias skiltis) prieš tekstą—60 kap.; po teksto—30 kap. Pabėgėliams, jieškantiems giminių arba darbo petito eilutė po teksto—10 kapeikų. Amerikoje prieš tekstą 50 centų, po teksto 25 cent. petito eilutė, giminių jieškantiems po teksto 10 centų petito eilutė.

Adresas:

"Lietuvių Balsas"
PETROGRAD, BASKOV PER., 29 RUSSIA

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE
ĮSTEIGTAS 1886 METAIS

Kapitalas 1 Sausio, 1917, $145.000
Pomirtinių išmokėjo $92.715
Ligoje pašalpų $52.813

Moka pomirtinių $150, $300, $600 ir $1.000. Moka ligoje pašalpos—$6.00 $9.00 ir $12.00 į savaitę.

ŠELPIA Našles, Našlaičius, Moksleivius, Politiškus Kankinius, Imigrantus ir remia visus prakilnius lietuvių tautiškus ir kultūriškus reikalus.

ŽMONIŲ apšvietai leidžia savaitraštį „TĖVYNĘ" su iliustruotu mėnesiniu priedu Moterims ir Vaikams, ir nariai tą gauna dovanai. Leidžia knygas, kurias nariams duodama už pusę kainos.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE yra seniausia, didžiausi ir tvirčiausia apdraudos, pašalpos ir kulturos organizacija. Kuopos yra visuose miestuose. Norėdamas prisirašyti, kreipkis prie vietinės kuopos, arba norėdamas platesnių informacijų, rašyk pas Centro Sekretorių, šiuo adresu:

A. B. STRIMAITIS
307 WEST 30TH STREET, NEW YORK CITY.

Lietuvoje Europos Karės Metu.

Šioje knygoje p. A. M. Martus, senas amerikietis, kuris prieš pat karę parvažiavo iš Amerikos į Lietuvą, aprašinėja, ką jis savo akimis matė Lietuvoje laike karės. Ji aprašinėja:

1. Nuo karės prasidėjimo iki Lietuva pateko vokiečiams.
2. Kaip kariumenė elgėsi su Lietuvos gyventojais.
3. Kaip susitvėrė Lietuvių draugija nuo karės nukentėjusius šelpti ir jos darbavimas.
4. Lietuvių tremtinių kelionė iš tėvynės 1400 verstų gilumon Rusijos peščiomis bei arkliais. Pats šios knygos autorius dalyvavo šioje turtingoje skurdu kelionėje.
5. Katalikų su liuteronais nesutikimai ir už ką. Daugelio iš jų yra pavardės, taipgi gyvenimo vietos pažymėtos.

Ši knyga turi 77 puslapius, su daugeliu paveikslų.

KAINA 50 CENTŲ.

Norint ją gaut, siųskite užsakymą adresu:

Lietuva Publishing Co.
3252 SO. HALSTED ST., CHICAGO, ILL.

VYRIŠKŲ DRABUŽIŲ PIGUMAS!

Męs neesame bankieriai, bet męs gvarantuojame Tamstai sučėdymą 50% ant Tamstos pinigų, nusiperkant sau drabužius pas mus. Vyrams ir vaiknams padarome ant orderio naujus siutus nuo $30.00 iki $50.00 už pusę kainos. Truputėlį nešiotus nuo $25.00 iki $60.00 ant orderio darytus siutus parduodame po $5.00 ir brangiau.

Naujas ir truputėlį dėvėtas kelinės nuo $1.00 ir brangiaus.
Vaikų siutai $2.50 iki $7.50.
Skrynios ir valyzai.

S. GORDON,
1415 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO, ILL.
Štoras atdaras kasdieną ir vakarais iki 9 val. Subatomis esti atdaras iki 11 val. vakare. Nedėldieniais—iki 6 val. vakare.

D-re Maria Dowiatt-Sass
Moterų ir vaikų ligų specialistė

Ofisas
1725 West 18th Street
Tarp Paulina ir Woodgat.
Phone Canal 1208
Valandos:
nuo 9:00 iki 12:00 valryto
nuo 7:00 iki 8:00 val. vak.
Nedėlioms
nuo 9:00 iki 12:00 val. ryto

Rezidencija
5208 W. Harrison Street
Tel. Austin 137
Valandos:
tiktai iki 9:00 kiekvieną rytą

ATEITIS savo skaitytojams duoda labai daug naudingų raštų apie žmonių sveikatą ir ligas, taipgi apysakų, juokų, eilių, paveikslų. Turi savo korespondentus visoje Amerikoje, taipgi Lietuvoje, Rusijoj, Vokietijoj, Francijoj, Anglijoj ir kt. **"Ateities" kaina** metams $2.00, pusei metų $1.00. Užsieniuose metams $2.50. Pasižiureti **viena numeri siunčiame dovanai.**

"Ateitis", 366 Broadway, So. Boston, Mass.

LIETUVI!

ATMINK SAVO VARGSTANČIUS TEVUS, BROLIUS IR SESERIS LIETUVOJE. JIE TEN KENČIA BADĄ-ŠALČIUS, O TU ČIA ESI APSIVILKĘS IR SOTUS. Aukauk jiems per Centralį Komitetą, kuris greičiausiai pasiunčia pinigus į Lietuvą, ir įsirašyk į nuolatinių Lietuvos Šelpėjų skaičių.

Iškirpk šį Kuponą ir įrašęs kas reikia siųsk su savo Auka į Komitetą šiuo adresu:

THE LITHUANIAN CENTRAL COMMITTEE
200 Fifth Ave. New York City : : : : : :

SIUNČIU $_____ aukų nukentėjusiems nuo karės. *Prie to prisižadu kas mėnuo aukauti per Centralį Komitetą po $_____, pakol tik bus reikalas šelpti musų vienгenčius Tėvynėje.*

Parašas _____
ir
Adresas _____